

ผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคม
ของนักเรียนระดับประถมศึกษา

จักรินทร์ ปาระพิมพ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี
พ.ศ. 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

ผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคม
ของนักเรียนระดับประถมศึกษา

จักรินทร์ ปาระพิมพ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี
พ.ศ. 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

EFFECT OF USING PHYSICAL EDUCATION ACTIVITIES THROUGH
TRADITIONAL THAI GAMES ON THE SOCIAL SKILLS OF
PRIMARY SCHOOL STUDENTS

JAKARIN PARAPIM

THIS THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS FOR MASTER OF EDUCATION
IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS, FACULTY OF EDUCATION
THAILAND NATIONAL SPORTS UNIVERSITY UDONTHANI CAMPUS

2025

ALL RIGHTS RESERVED BY THAILAND NATIONAL SPORTS UNIVERSITY

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะ
สังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษา

ชื่อ สกุลผู้วิจัย นายจักรินทร์ ปาระพิมพ์

สาขาวิชา คณะ พลศึกษาและกีฬา, ศึกษาศาสตร์

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รจนา ป้องบุญ)

..... ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(อาจารย์ ดร.ธัญญาวัฒน์ หอมสมบัติ)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี อนุมัติให้วิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รจนา ป้องบุญ)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ประจำวิทยาเขตอุดรธานี

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นวลพรรณ ไชยมา)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมเจตน์ ภูศรี)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รจนา ป้องบุญ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปทุมพร ศรีอีสาน)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ธัญญาวัฒน์ หอมสมบัติ)

Thesis Title Effect of Using Physical Education Activities through Traditional Thai Games on the Social Skills of Primary School Students

Researcher's name Mr.Jakarin parapim

Disciplines, Faculty Physical Education and Sports, Faculty of Education

Advisor Committee

.....Advisor

(Asst. Prof. Rotjana Pongnoo, Ed.D.)

.....Co-advisor

(Thanyawat Homsombat, Ph.D.)

Faculty of Education, Thailand National Sports University Udonthani Campus

Approved this Thesis in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master of Education

.....

(Asst. Prof. Rotjana Pongnoo, Ed.D.)

Acting as Deputy Dean of Faculty of Education Udonthani

Examination Committee

.....Chairman

(Assoc. Prof. Nuanphan Chaiyama, Ph.D.)

.....Committee

(Assoc. Prof. Somjet Poosri, Ed.D.)

.....Committee

(Asst. Prof. Rotjana Pongnoo, Ed.D.)

.....Committee

(Asst. Prof. Patumporn Sriisan, Ph.D.)

.....Committee

(Thanyawat Homsombat, Ph.D.)

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะ
สังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษา
ชื่อ สกุลผู้วิจัย นายจักรินทร์ ปาระพิมพ์
ชื่อปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา, คณะ พลศึกษาและกีฬา, ศึกษาศาสตร์
ปีที่ส่งวิทยานิพนธ์ 2568
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รจนา ป้องนู ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. อาจารย์ ดร.ธัญญาวัฒน์ หอมสมบัติ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษาระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนมหุทัยคริสเตียนที่เรียนวิชาพลศึกษา (การละเล่นพื้นบ้าน) แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 16 คน และกลุ่มทดลอง 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง คือ แผนการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 8 แผน ระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดทักษะทางสังคม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ Dependent sample t-test และ Independent sample t-test กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มควบคุมมีคะแนนทักษะทางสังคมก่อนจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยอยู่ในระดับปานกลาง และหลังจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมาก ในขณะที่กลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะทางสังคมทั้งก่อนและหลังจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะทางสังคมทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะทางสังคมหลังจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะทางสังคม พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะทางสังคมหลังจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยส่งผลให้ทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษาดีขึ้น

คำสำคัญ: กิจกรรมพลศึกษา การละเล่นพื้นบ้าน ทักษะทางสังคม นักเรียนระดับประถมศึกษา

ABSTRACT

Thesis Title	Effect of Using Physical Education Activities through Traditional Thai Games on the Social Skills of Primary School Students	
Researcher's name	Mr.Jakarin parapim	
Degree	Mater of Education	
Disciplines, Faculty	Physical Education and Sports, Faculty of Education	
Year	2025	
Advisor Committee		
	1. Asst. Prof. Rotjana Pongnoo, Ed.D	Advisor
	2. Thanyawat Homsombat, Ph.D	Co-advisor

This research aimed to study and compare the effects of physical education activities using Thai traditional games on the social skills of primary school students between a control group and an experimental group. The sample consisted of primary school students at Maharat Christian School who were enrolled in physical education classes (focused on Thai traditional games). The students were divided into two groups: a control group of 16 students and an experimental group of 16 students. The instrument used for the experiment was a set of 8 Thai traditional game activity plans developed by the researcher, implemented over a period of 8 weeks, three days per week. The tool used for data collection was a social skills assessment. Data were analyzed using mean, standard deviation, percentage, dependent t-test, and independent t-test, with a statistical significance level set at 0.05. The results showed that the control group's social skills scores were at a moderate level before the intervention and increased to a high level after the activity. The experimental group had high levels of social skills both before and after the activity. Comparing pre- and post-test social skill scores in both groups revealed a statistically significant improvement after participating in the Thai traditional game-based physical education activities. A comparison of the post-test mean scores showed that the experimental group had significantly higher social skill scores than the control group. In conclusion, organizing physical education activities using Thai traditional games positively affects the social skills of primary school students.

Keyword: physical education activities, traditional Thai games, social skills, lower primary school students

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รจนา ป้องนุ อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ธัญญาวัฒน์ หอมสมบัติ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมในการทำวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อีกทั้งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.นวลพรรณ ไชยมา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปทุมพร ศรีอีสาน และรองศาสตราจารย์ ดร. สมเจตน์ ภูศรี ที่ได้กรุณาเป็นคณะกรรมการร่วมพิจารณา ตลอดจนให้คำปรึกษา แนะนำ อันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือทุกท่าน ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษาและกีฬาทุกคน ที่คอยช่วยเหลือแนะนำ สนับสนุนข้อมูลด้านการวิจัย และให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดระยะเวลาของการศึกษา

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่พระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณ ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในการทำวิทยานิพนธ์ จวบจนผู้วิจัยประสบความสำเร็จในครั้งนี้

จักรินทร์ ปาระพิมพ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ	ญ

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการวิจัย.....	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
	สมมติฐานการวิจัย	9
	ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	9
	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
	ปรัชญา หลักการจัดกิจกรรมพลศึกษา	11
	หลักการจัดกิจกรรมพลศึกษา	12
	ประเภทของกิจกรรมพลศึกษา.....	16
	สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา.....	18
	หลักการและวิธีสอนพลศึกษา	20
	การวัดและประเมินผลทางพลศึกษา.....	21
	พัฒนาการของเด็กประถมศึกษา	23
	พัฒนาการด้านร่างกาย	24
	พัฒนาการด้านอารมณ์.....	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2	พัฒนาการด้านสติปัญญา.....	26
	พัฒนาการด้านสังคม	27
	ทักษะทางสังคม	29
	ความหมายของทักษะทางสังคม.....	29
	ความสำคัญของทักษะทางสังคม	32
	องค์ประกอบของทักษะทางสังคม	33
	การเล่นที่บ้าน	36
	ความหมายของการเล่นที่บ้าน.....	36
	ประเภทของการเล่นที่บ้าน	37
	ประโยชน์ของการเล่นที่บ้าน	40
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
	งานวิจัยในประเทศ	46
	งานวิจัยในต่างประเทศ	48
3	วิธีดำเนินการวิจัย	50
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	50
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
	เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง.....	52
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	52
	วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	52
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
	การวิเคราะห์ข้อมูล	57
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
	ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	61
	ข้อมูลพื้นฐาน.....	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย	62
	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะทางสังคมของกลุ่มควบคุม	62
	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลอง	63
	ผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของกลุ่มควบคุมระหว่างก่อนและ หลังการทดลอง	64
	ผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและ หลังการทดลอง	65
	ผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและ หลังการทดลอง	66
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	67
	สรุปผลการวิจัย	67
	ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	67
	ข้อมูลพื้นฐาน	67
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย	67
	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะทางสังคมของกลุ่ม ควบคุม	67
	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะทางสังคมของกลุ่ม ทดลอง	68
	ผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของกลุ่มควบคุมระหว่างก่อน และหลังการทดลอง	68
	ผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลองระหว่างก่อน และหลังการทดลอง	68
	ผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลองระหว่างก่อน และหลังการทดลอง	68
	อภิปรายผลการวิจัย	69
	ด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม	69
	ด้านทักษะการสื่อสาร	70
	ด้านการให้ความร่วมมือ	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	ด้านทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี.....	72
	ด้านทักษะการแก้ไขปัญหา.....	73
	สรุปผลการทดลอง	74
	ข้อเสนอแนะ	75
	บรรณานุกรม.....	76
	ภาคผนวก	82
	ภาคผนวก ก.....	83
	ภาคผนวก ข.....	85
	ภาคผนวก ค.....	94
	ภาคผนวก ง	104
	ภาคผนวก จ.....	117
	ภาคผนวก ฉ.....	135
	ภาคผนวก ช.....	137
	ประวัติผู้วิจัย	146

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 การพิจารณากิจกรรมการเล่นพื้นบ้านไทยไปใช้ในการจัดกิจกรรมพลศึกษา.....	42
2.2 การสังเคราะห์ทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา.....	44
2.3 การวิเคราะห์การเล่นพื้นบ้านต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษา.....	45
3.1 เกณฑ์ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง.....	50
3.2 อัตราส่วนการกำหนดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละห้อง.....	51
3.3 การจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทย	53
4.1 ผลการทดสอบการกระจายของข้อมูลด้วยสถิติ Shapiro-wilk test (n=25).....	60
4.2 ข้อมูลพื้นฐาน (n=32).....	61
4.3 ค่าเฉลี่ยทักษะทางสังคมของกลุ่มควบคุม (n=16)	62
4.4 ค่าเฉลี่ยทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลอง (n=16).....	63
4.5 ผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของกลุ่มควบคุมระหว่างก่อนและหลังการทดลอง.....	64
4.6 ผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังการ ทดลอง	65
4.7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะทางสังคมระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่ม ทดลอง	66

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	10

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562) วิชาพลศึกษานับว่ามีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนและเป็นกิจกรรมที่ให้แก่มีการเจริญเติบโตและพัฒนาทุกด้านได้อย่างเต็มศักยภาพ รวมถึงการเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกาย จิตใจอารมณ์ และสังคม การสอนพลศึกษาโดยทั่วไปจะฝึกให้ผู้เรียนเกิดทักษะได้ด้นนั้นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบในการเรียนรู้ กรรวิ บุญชัย (2555, น. 70) กล่าวไว้ว่า พลศึกษาเป็นวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ เป็นกิจกรรมที่ใช้ร่างกายเป็นสื่อในการประกอบกิจกรรมต่างๆ มีการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ความมีน้ำใจต่อผู้อื่น รวมไปถึงการมีคุณธรรมจริยธรรมซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อมีการทำกิจกรรมพลศึกษาโดยการลงมือปฏิบัติจริง ดังนั้นกิจกรรมทางพลศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญต้องพิจารณาอย่างรอบครอบว่าจะให้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด การจัดกิจกรรมพลศึกษาควรจัดให้แก่มีการเจริญเติบโตและการพัฒนาทุกด้านได้อย่างเต็มที่พร้อมทั้งเน้นถึงการเสริมสร้างสมรรถภาพร่างกาย สภาพสังคม และอารมณ์ของแต่ละบุคคล

กิจกรรมพลศึกษาเป็นกิจกรรมที่มีการพัฒนาด้วยการมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนได้มีพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย ด้านความรู้ ด้านทักษะ รวมไปถึงการมีคุณธรรม จริยธรรมและการมีเจตคติที่ดี ซึ่งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560 ได้ระบุไว้ว่าการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในการดำรงสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยมีเนื้อหาสาระ ขอบข่ายองค์ความรู้ ดังนี้ การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ ชีวิตและครอบครัว การเคลื่อนไหวการออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล การสร้างเสริมสมรรถภาพสุขภาพ การป้องกันโรคและความปลอดภัยในชีวิต ซึ่งสอดคล้องมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่สำคัญดังนี้ สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล มาตรฐาน พ 3.1 เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา มาตรฐาน พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม การเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. 21) หลักสูตรแกนกลางการศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ยังได้กำหนดความสามารถของเด็กประถมศึกษาไว้ว่า เด็กจะต้องรู้จักหลักการเคลื่อนไหว และสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย เกม กีฬาไทย การละเล่นพื้นเมืองและกีฬาสากลได้อย่างสนุกสนาน รวมถึงกิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพได้ ตามความเหมาะสมและความต้องการของเด็ก (กรมพลศึกษา, 2557, น. 6) การจัดกิจกรรมพลศึกษาสามารถจัดได้ทั้งในเวลาเรียน และนอกเวลาเรียน ซึ่งสามารถใช้ได้ทั้งกีฬาสากลและกีฬาพื้นบ้านเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมพลศึกษาได้ ดังเช่นการศึกษาของ ธนายุทธ จิตรหาญ (2558, น. 79) ที่ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้กีฬาครอสที่มีต่อสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับทักษะปฏิบัติและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยความมีน้ำใจนักกีฬาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้กีฬาครอสสูงกว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังมีการศึกษาของ พีรวัฒน์ ชลเจริญ (2557, น. 70) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้เกมการละเล่นพื้นบ้านอาเซียนที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้เกมการละเล่นพื้นบ้านอาเซียนสูงกว่าก่อนการทดลอง และการศึกษาของ วันวิสา ป้อมประสิทธิ์ (2561, น. 96) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้กิจกรรมพลศึกษาตามแนวคิดการกำกับตนเองเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 50 คน พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มทดลองหลังได้รับการใช้กิจกรรมพลศึกษาตามแนวคิดการกำกับตนเองสูงกว่าก่อนการทดลอง จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านนั้นยังมีจำนวนน้อย ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากการละเล่นพื้นบ้านยังไม่เป็นที่นิยมของสังคมปัจจุบัน หรืออาจมีสาเหตุมาจากสังคมปัจจุบันเป็นสังคมเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่บุคคลใช้สื่อดิจิทัลในการดำรงชีวิตมากขึ้น ทำให้กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านเป็นกิจกรรมที่ล้าหลังไม่ทันสมัย ดังนั้นสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมหรืออนุรักษ์ไว้ให้ลูกหลานสืบทอดต่อไป

การละเล่นพื้นบ้านเป็นกิจกรรมนันทนาการประเภทเกม ที่สามารถส่งเสริมและพัฒนาอารมณ์สุข สนุกสนาน เป็นกิจกรรมที่เน้นความสนุกสนานไม่เน้นการแข่งขัน จึงมีคุณค่าและมีส่วนสำคัญในการหล่อหลอมพฤติกรรม เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าของตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก รู้จักการปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กรมพลศึกษา 2557, น. 8) อีกทั้งยังช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยการรอย การช่วยเหลือ การแบ่งปันและการเป็นผู้นำผู้ตาม สิ่งเหล่านี้เป็นผลที่จะเกิดโดยตรงจากการละเล่นของเด็กที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตและพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก การเล่นพื้นบ้านเป็นกิจกรรมการเล่นและเกมที่ใช้ทักษะทางกายที่ใช้ความสามารถในการ

เคลื่อนไหวร่างกายตามแบบวัฒนธรรม (ชัชชัย โกมารทัต, 2549, น. 21) จากการศึกษาของ ญัฐวุฒิ สังข์ทองและคณะ (2554, น. 58) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านเพื่อพัฒนา ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย จำนวน 118 คน พบว่า หลังการทดลองเด็กปฐมวัยมีทักษะทางสังคมด้านการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังมีการศึกษาของ สุปราณี แก้วชุมเหล็ก (2559, น. 88) ได้ศึกษาการพัฒนาการจัดประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและทักษะทาง สังคมของเด็กปฐมวัยโดยใช้การเล่นพื้นบ้าน พบว่า กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านที่เหมาะสมในการ ส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและทักษะทางสังคม คือ เกมกำท่าย แก้วอีตันตรี กาฟักไข่ แข่งเรือบก และเกมกระโดดเชือกคู่ ผลการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของความสามารถใน การแก้ปัญหาและทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยใช้การเล่นพื้นบ้าน ด้านการแสดงความคิดเห็นอก เห็นใจผู้อื่น การแสดงการควบคุมอารมณ์ตนเอง การแสดงความขอบคุณ การแสดงการให้อภัย การแสดงการขอโทษ สูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นการเล่นพื้นบ้านเป็นอีก กิจกรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กประถมศึกษา รวมถึงการเรียนรู้ทาง สังคม การรู้จักรับผิดชอบต่อส่วนรวม รู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักเห็นใจผู้อื่นซึ่งการเล่น ของเด็กส่วนใหญ่จะมีลักษณะรูปแบบการเล่นที่เรียบง่าย ไม่เน้นผลแพ้ชนะทำให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน กล้าคิด กล้าแสดงออก รู้จักการปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

ทักษะทางสังคมเป็นการแสดงออกของบุคคลที่จะหาทางหลีกเลี่ยงจากเหตุการณ์ที่เป็น ปัญหา อุปสรรค ความขัดแย้ง หรือความท้าทายที่เกิดขึ้นกับชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เป็น ความสามารถในการรู้จัก เข้าใจ สร้างสรรค์และประสานความรู้สึก ความต้องการ ความสัมพันธ์การ แก้ปัญหาและการปฏิสัมพันธ์ของบุคคลที่มีต่อกัน (ฐานรงค์ ทูเรียน, 2560, น. 34) ทักษะทางสังคม ประกอบด้วยกลุ่มของทักษะต่าง ๆ ที่ใช้ในการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างกันของบุคคลใน สังคมได้แก่ ทักษะการสื่อสาร การพูด การฟัง การทำงานร่วมกัน การเอาใจใส่ การยอมรับความ คิดเห็นของคนอื่น การควบคุมตัวเอง การช่วยเหลือในการทำงาน ความสามารถในการเข้าใจถึง สถานการณ์ที่หลากหลาย กฎกติกาต่าง ๆ ในสังคม เป็นทักษะพื้นฐานที่ควรได้รับการฝึกฝนปลูกฝัง ตั้งแต่เด็กสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่ง เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553, น. 53) กล่าวไว้ว่า แนวทางสร้างและพัฒนาเด็กเราควรเริ่มสร้างทักษะทางสังคมตั้งแต่วัยเด็ก โดยมี แนวทางได้แก่การสร้างมิตรภาพการเรียนรู้จากการเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับการเอาใจเขามาใส่ใจเรา การ ทำงานเป็นทีม เป็นต้น ทั้งนี้กิจกรรมที่สอนให้เด็กมีทักษะทางสังคมควรมีหลายรูปแบบแตกต่างกันไป ในแต่ละช่วงวัยครูต้องเลือกให้เหมาะสมตัวอย่างเช่นกิจกรรมเด็กประถมศึกษาคือเด็ก 6-12 ปี ที่มีการ เจริญเติบโตพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นวัยที่มีการใช้กล้ามเนื้อในการทำ

กิจกรรมต่างๆ ร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเป็นส่วนสูงหรือน้ำหนัก มีการเคลื่อนไหวร่างกาย การเดิน การยืน การนั่ง การวิ่งและการทรงตัว การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเด็กได้ลงมือปฏิบัติ มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ฝึกให้แก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง กิจกรรมควร ส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อสังคม (สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย, 2560, น. 21) จากการศึกษาของ อังศุธร อังคะนิต (2556, น. 116) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาการเล่นพื้นบ้านที่ผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กในชุมชน จำนวน 30 คน พบว่า เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมมีทักษะทางสังคมทักษะด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน กลุ่ม ทักษะการแก้ปัญหาในกลุ่มทักษะการช่วยเหลือผู้อื่น และทักษะการเป็นผู้นำผู้ตามก่อนการ เข้าร่วมกิจกรรมและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน รวมทั้งการศึกษาของ วีรณา ปะกิลากัง (2558, น. 88) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านอีสานเพื่อสร้างเสริมทักษะทางสังคม ของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาเด็กปฐมวัยที่ได้รับกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านอีสานมีพฤติกรรมทักษะ ทางสังคมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความอดทน ด้านความเป็นผู้นำผู้ตาม ด้านความรับผิดชอบหลังการ จัดกิจกรรมสูงขึ้นอยู่ในระดับดีและมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการเรียนและการจัดกิจกรรม การเล่นพื้นบ้านอีสานเพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมนักเรียน สนุกสนานตื่นตันทึ่งและตั้งใจ ในการการเล่นพื้นบ้านอีสานนักเรียนรู้จักอดทน มีความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีในการทำกิจกรรม มีความรับผิดชอบและเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข นอกจากนั้นยังมีการศึกษาของ ฐานรงค์ ทุเรียน (2560, น. 87) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อ ทักษะทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 60 คน พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะ ทางสังคมหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองและค่าเฉลี่ยของคะแนน ทักษะทางสังคมหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมซึ่งสอดคล้องกับ ปวีนญาพัฒน์ วรพันธ์ (2561, น. 117) ได้ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาเพื่อพัฒนา ทักษะทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า แบบสำรวจทักษะทางสังคมของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับที่เหมาะสมมาก และทักษะ ทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับมาก และ พิมพิกา ต้นสุวรรณ (2561, น. 70) ศึกษาผลของกลุ่มการเล่นบำบัดแบบเกสตัลต์ต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กชั้นประถมศึกษา ตอนปลาย พบว่า หลังการทดลอง และระยะติดตามผลกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะทางสังคมด้านการ ควบคุมตนเอง สูงขึ้นเมื่อเทียบกับก่อนการทดลอง ในขณะที่การศึกษาของ พรพรรณ มากบุญ (2556, น. 114) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะทางสังคมของเด็กและเยาวชนชายในศูนย์ฝึกและ อบรมเด็กเยาวชน เขต 2 จังหวัดราชบุรี ระดับทักษะทางสังคมด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง ความสัมพันธ์ในครอบครัวและอิทธิพลจากเพื่อนของเด็กชาย พบว่านักเรียนมีทักษะทางสังคม

ไม่แตกต่างกัน จากการศึกษาที่ผ่านมาที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางสังคมของเด็กระดับประถมศึกษาชั้นนี้ มีการพัฒนาทักษะทางสังคมดีขึ้นในด้านต่างๆ เช่น การพูดสื่อสาร การแก้ไขปัญหาในสังคม การอยู่ร่วมกันในสังคม ความรับผิดชอบ มีความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญและเป็นรากฐานในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาพบว่านักเรียนระดับชั้นประถมศึกษายังขาดทักษะทางสังคมซึ่งส่งผลให้นักเรียนอาจขาดคุณสมบัติด้านอื่นๆด้วย อย่างไรก็ตามจากการศึกษาที่ผ่านมายังเป็นเหตุผลที่ไม่ชัดเจนว่า การจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้กีฬาสากล หรือการละเล่นพื้นบ้านไทยจะสามารถเพิ่มทักษะสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาได้ ด้วยเหตุผลนี้ จึงเป็นที่มาของการนำกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านไปใช้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะสังคมที่หลากหลาย ซึ่งเป็นการนำไปสู่พฤติกรรมที่เหมาะสมและมีทักษะสังคมที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดีขึ้น ซึ่งการละเล่นพื้นบ้านไทยบรรจุให้เป็นการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาเพราะเป็นการการสืบสาน อนุรักษ์ประเพณีและศิลปวัฒนธรรมไทย จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยในฐานะเป็นนักพลศึกษาที่สอนในระดับประถมศึกษาตอนต้นจึงได้เล็งเห็นความสำคัญของกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมพัฒนาทักษะสังคม ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้เกมการละเล่นพื้นบ้านเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของครูและส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษาซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาทักษะสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้นให้ดีขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนมหัทธยาศรีสเดียน ที่เรียนวิชาพลศึกษา (การละเล่นพื้นบ้าน) และนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านปากดง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 125 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนนวมหุทัยคริสเตียนที่เรียนวิชาพลศึกษา (การละเล่นพื้นบ้าน) และนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านปากดง ได้มาโดยกำหนดของขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 43) จำนวน 32 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลอง 16 คน และกลุ่มควบคุม 16 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. **ตัวแปรอิสระ** คือ แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้าน โดยใช้แผนกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน จำนวน 8 แผน

2. **ตัวแปรตาม** คือ ทักษะทางสังคม ได้แก่ การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ทักษะในการสื่อสาร การให้ความร่วมมือ การแก้ไขปัญหา การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี

ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

ดำเนินการวิจัยตั้งแต่ 27 มกราคม – 27 มีนาคม 2568

สถานที่ดำเนินการวิจัย

สถานที่ดำเนินการวิจัย คือ โรงเรียนนวมหุทัยคริสเตียน อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

นิยามศัพท์เฉพาะ

กิจกรรมพลศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยการเคลื่อนไหวเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาให้นักเรียนเกิดการพัฒนาการในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ต้องคำนึงถึง เพศ อายุ ตามพัฒนาการของแต่ละวัย สามารถพัฒนาเป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่ม สามารถทำให้ผู้เรียนได้มีทักษะพื้นฐานในการเคลื่อนไหว อยู่ในระเบียบวินัย และเกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง

แผนการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยประยุกต์ขึ้นขึ้นจากศึกษาเอกสารที่งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านที่มีผลต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นนำ 2) ขั้นจัดกิจกรรม 3) ขั้นสรุป (วีรณา ปะกิล้าง, 2558, น. 30)

การละเล่นพื้นบ้าน หมายถึง การละเล่นพื้นบ้านไทยที่ได้ผ่านการวิเคราะห์สังเคราะห์ มีทั้งหมด 8 กิจกรรม (กรมพลศึกษา, 2557, น. 32; ชัชชัย โกมารทัต, 2549, น. 81) ได้แก่

1. กาฟักไข่ กาฟักไข่เป็นการละเล่นเด็กไทย ที่ใช้ผู้เล่นประมาณ 5-6 คนขึ้นไป ไม่จำกัดว่าเป็นชายหรือหญิง ควรเล่นบริเวณลานกว้างหรือพื้นที่โล่ง โดยมีอุปกรณ์คืออะไรก็ได้มีลักษณะกลมมาใช้แทนไข่ของกา เท่ากับจำนวนผู้เล่น ยกเว้นผู้ที่เป็นกา 1 คน มาสมมติว่าเป็น "ไข่" แล้วเขียน

วงกลมลงบนพื้น 2 วง วงแรกเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 4 ฟุตและอีกวงหนึ่งอยู่ข้างในวงแรกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 ฟุต วาง "ไข่" ทั้งหมดไว้ในวงกลมเล็ก ให้คนใดคนหนึ่งเป็นกา ยืนในวงกลมวงใหญ่ หรือนั่งล้อมวงกลมเล็ก นอกนั้นทุกคนยืนรอบนอกวงกลมวงใหญ่ คอยแย่งไข่ คนเป็นกามีหน้าที่ป้องกันไข่ไม่ให้ถูกแย่งไป

2. งูกินหาง เป็นการละเล่นที่เลียนแบบการเคลื่อนไหวของงู โดยมีพองไล่จับลูกงู ซึ่งมีแม่งูกอยปกป้อง การเล่นชนิดนี้ นอกจากให้ความสนุกสนานแล้วยังเป็นการฝึกปฏิภาณในการสนทนาโต้ตอบอีกด้วยแบ่งผู้เล่นเป็น 2 ฝ่าย ฝ่ายที่ 1 มีเพียงคนเดียว เล่นเป็น "พอง" ส่วนฝ่ายที่ 2 ให้เลือก 1 คน เป็น "แม่งู" ที่เหลือเล่นเป็น "ลูกงู" (ส่วนมากในกลุ่มผู้เล่นจะเลือกเอาคนที่มึนร่างกายแข็งแรงหรือรูปร่างใหญ่ในทีมเป็นแม่งู เพื่อเอาไว้ป้องกันลูกงู) พองและแม่งูจะยืนหันหน้าเข้าหากัน ส่วนลูกงูให้ยืนกอดเอว (หรือเกาะไหล่) ต่อแถวไปข้างหลัง จากนั้นพองและแม่งูจะพูดตอบโต้กัน เมื่อพองกล่าวเสร็จพองจะเริ่มไล่จับลูกงูที่กอดเอวแม่งูอยู่ แม่งูก็จะพยายามป้องกันไม่ให้พองแย่งลูกงูได้ เมื่อพองจับลูกงูคนใดได้ลูกงูก็จะออกมายืนอยู่ต่างหากเพื่อรอเล่นรอบต่อไป ส่วนพองจะพยายามแย่งลูกงูให้ได้หมดทุกตัวจึงจะถือว่าจบการเล่นรอบหนึ่ง เมื่อพองจับลูกงูได้ทุกตัวแล้วก็จะเริ่มเล่นใหม่ โดยพองคนเดิมจะกลับไปเป็นแม่งูในรอบต่อไป

3. ซักเยื่อ นำเชือกมาวางลงที่พื้น วางเชือกออกตามยาวให้เชือกพาดผ่านเส้นแบ่งแดน โดยให้กึ่งกลางของเชือกที่ผูกผ้าแดงไว้นั้นอยู่ตรงเส้นแบ่งแดนพอดี และผ้าแดงที่ผูกไว้ทั้ง แต่ละฝ่ายพอดี 2 ข้าง ห่างจากจุดกึ่งกลางเชือกทับเส้นเขตแดนของ ผู้เล่นทั้ง 2 ฝ่าย อยู่คนละแดน ยืนเป็นแถวตอนแถวเดียว เตรียมพร้อมไว้ที่หลังเส้นของแดนของตน เมื่อจะเล่นให้ผู้เล่นทั้ง 2 ฝ่ายจับเชือกไว้ทุกคนเป็นแถวตอน แต่ต้องจับเชือกหลังผ้าแดงที่ผูกเชือกไว้ทางฝ่ายตน ดึงเชือกไว้ให้ตึงพอประมาณ ให้ผ้าแดงที่ผูกไว้กึ่งกลางเชือกอยู่ตรงกับแนวเส้นแบ่งแดนพอดี เมื่อได้สัญญาณเริ่มเล่น ให้ผู้เล่นแต่ละฝ่ายออกแรงดึงเชือกเข้ามายังเขตแดนของฝ่ายตน ฝ่ายใดดึงเชือกให้ผ้าแดงที่ผูกเชือกทางฝ่ายตรงข้ามเข้ามายังเขตแดน ตนได้จะเป็นผู้ชนะในครั้งนั้น ฝ่ายใดชนะ 2 ครั้งติดต่อกัน หรือชนะ 2 ใน 3 ครั้ง จะเป็นผู้ชนะโดยเด็ดขาด

4. มอญซ่อนผ้า เป็นการละเล่นไทยที่เป็นที่รู้จัก โดยมีอุปกรณ์ผ้าผืนมดปลายให้เป็นปมใหญ่ๆ เรียกว่า ผ้ายี่หรือลูกตุ้ม จำนวนของลูกตุ้ม จำนวนผู้เล่นหรือแล้วแต่จะตกลงกัน คนที่เป็นมอญถือผ้าไว้ในมือ เดินวนอยู่นอกวงคนที่นั่งล้อมวงอยู่จะร้องเพลงไปด้วยระหว่างนั้นคนที่ปมมอญ จะทิ้งผ้าไว้หลังใครก็ได้ ถ้าใครรู้สึกตัวคลำพบผ้าจะวิ่งไล่ตีมอญไปรอบวง 1 รอบ มอญต้องรีบวิ่งหนีมานั่งแทนที่ คนไล่ก็ต้องเป็นมอญแทน แต่ถ้ามอญโดนตีได้ ก็จะต้องเป็นมอญต่ออีก 1 รอบ

5. รีรีข้าวสาร เป็นการละเล่นที่มีมาอย่างยาวนาน มีบทร้องประกอบ สร้างความสนุกสนานให้กับเด็กๆ ทำให้ได้ออกกำลังกายอีกด้วยให้ผู้เล่น 2 คน ยืนเอามือประสานกันเหนือศีรษะ

เป็นประตู่โค้งคนอื่น ๆ ต่อแถวเกาะไหล่กัน เดินลอดใต้ประตู่ไปเรื่อย ๆ โดยเดินอ้อมหลังคนที่ เป็นประตู่ครั้งละคนระหว่างเดินคนที่ เป็นประตู่จะร้องเพลงไปด้วย เมื่อจบเพลง สองคนที่ เป็นประตู่ จะกระตุกแขนลงกันคนให้อยู่ระหว่างกลาง ผู้เล่นที่ถูกกักตัวจะถูกคัดออกหรืออาจจะถูกลงโทษด้วยการให้ทำท่าทางอะไรก็ได้

6. ลิงชิงหลัก เป็นการละเล่นพื้นบ้านไทย จัดคนเข้า 5 คน ให้เป็นลิง 1 คน โดยวิธีจับสลากอีก 4 คน เข้าประจำหลักที่ปักไว้ แล้วเริ่มผลัดเปลี่ยนหลักกันถึงต้องพยายามคอยเกาะหลักให้ได้ เมื่อลิงได้หลักคนที่เหลืออยู่ต้องเป็นลิงต่อไป นอกจากจะทำ ให้เป็นลิงได้รับความอับอายและเกิดความมานะที่จะเอาชนะโดยวิธียึดหลักแล้วก็ได้สับเปลี่ยนกันแพ้กันชนะ

7. วังเปรี้ยว จัดให้มีผู้เล่น 2 ทีมๆ ละเท่ากันยืนเรียงแถวตอนอยู่ด้านหลังเสาประจำทีม เมื่อเริ่มการเล่นกรรมการจะให้สัญญาณ ผู้เล่นแต่ละฝ่ายจะต้องวิ่งจากฝั่งตัวเองไปอ้อมเสาประจำทีมของฝ่ายตรงข้าม จากนั้นให้วิ่งวนกลับมาส่งผ้าให้ผู้เล่นคนถัดไปในทีมของตนเอง โดยผู้เล่นแต่ละฝ่ายจะต้องพยายามเอาผ้าที่ถืออยู่วิ่งไล่ตีฝ่ายตรงข้ามให้ทัน เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไล่ตีฝ่ายตรงข้ามได้ทันถือว่าการเล่นสิ้นสุดลง

8. โฟงพาง ให้ผู้เล่นจับไม้สั้นไม้ยาว ผู้ที่ได้ไม้สั้นยืนกลางเป็นวง“ปลา”นอกนั้นเป็น“โฟงพาง” ยืนจับมือล้อมวงกันเข้ารอบปลา หันหน้าเข้าข้างในแล้วกระโดดไปรอบ ๆ ต้องระวังอย่าให้มือหลุดจากกัน และร้องพร้อม ๆ กันว่า“โฟงพางเอ๋ย ปลาเข้าลอด ปลาตาบอด เข้าลอดโฟงพาง” พอร้องจบให้ทุก ๆ คนที่จับมือกันเป็นวงนั่งยอง ๆ ลงทันที ถ้าผู้ใดนั่งไม่ทันโดยปลาเอามือแตะถูกตัวเข้าก่อน ผู้นั้นจะต้องเป็นปลาแทนในคราวต่อไป แต่ปลาจะออกวงจากที่ก่อนร้องเพลงจบไม่ได้ และถ้าวิ่งไปแตะผู้อื่นไม่ทันก็ต้องเล่นเป็นปลาตามเดิมในคราวต่อไป ถ้าผู้ที่เป็นปลาไม่สามารถจับผู้อื่นให้มาเป็นปลาแทนตนได้ใน 3 ครั้งซ้อน ๆ กัน ก็ให้ผู้เล่นอื่นทำ โทษโดยวิธีช่วยกันจูงทางให้เดินไปจนรอบวงแล้วคงให้เป็นปลาตามเดิม

ทักษะสังคม หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในการปฏิบัติต่อบุคคลอื่นที่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างเหมาะสม การมีส่วนร่วมในการทำงาน การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมสามารถปฏิบัติตนให้เหมาะสมในด้านต่างๆ ทั้งด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีทักษะการใช้ในการสื่อสารที่ดี การให้ความร่วมมือ รู้จักการแก้ไขปัญหาและการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (วีรณา ปะภิลาภัง, 2558, น. 88; อุมาพร ตรังสมบัติ, 2544, น. 22-23; Gresham and Elliott, 2001, p. 31) โดยจำแนกได้ดังนี้

1. การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนรวมถึงการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การมีส่วนร่วมในการทำงาน เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อบูชาไปสู่เป้าหมายร่วมกันและการให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

2. ทักษะในการสื่อสาร หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนเพื่อที่แลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูลข่าวสารความสามารถในการยอมรับความรู้สึกรู้สึกนึกคิดความต้องการของตนเองและผู้อื่นให้เกิดการรับรู้และเข้าใจตรงกันโดยใช้การพูดการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

3. การให้ความร่วมมือ หมายถึง การทำงานร่วมกัน เพื่อให้สำเร็จและบรรลุเป้าหมายทุกคนได้รับความพอใจร่วมกัน พฤติกรรมที่แสดงการร่วมมือคือ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อกัน มีความเข้าใจยอมรับ ข้อเสนอแนะและเหตุผลของคนอื่น มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

4. การแก้ไขปัญหา หมายถึง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งต่างๆภายในกลุ่ม การปฏิเสธ ความรุนแรงการต่อรอง สามารถหาทางแก้ปัญหาและวางแผนแก้ปัญหา ได้อย่างถูกต้อง

5. การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวทั้งเป็นการนำและการปฏิบัติตามเพื่อให้คนในกลุ่มทำงานสำเร็จตามเป้าหมายร่วมกันความสามารถในการร่วมอภิปรายและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

นักเรียนระดับประถมศึกษา หมายถึง เด็กที่มีอายุ 6-12 ปีที่กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

สมมุติฐานในการวิจัย

ผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้เกมการเล่นพื้นบ้านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาส่งผลให้ทักษะทางสังคมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

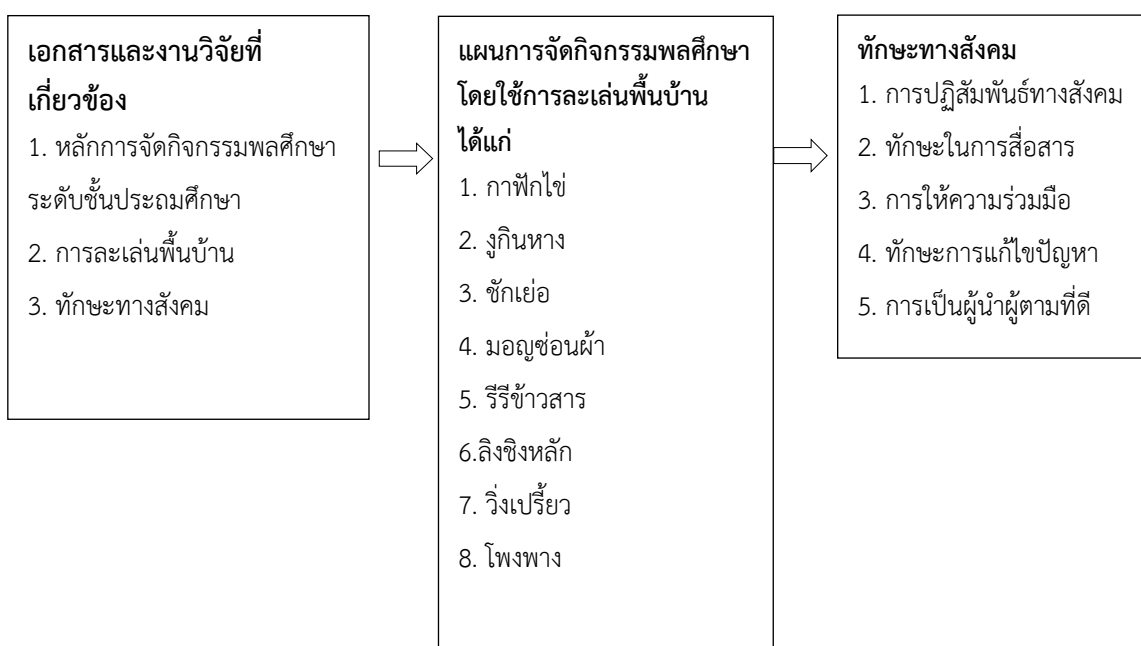
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้นที่เป็นแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนมากขึ้น

2. ครู อาจารย์ หรือบุคลากรทางการศึกษาสามารถนำแผนการสอนกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ของโรงเรียนมหัทธยคริสเตียน ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรต้นโดยศึกษากิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านของ (กรมพลศึกษา, 2557, น. 48) และกำหนดตัวแปรตาม โดยการศึกษาทักษะสังคมของ (วีรณา ปะกิลากัง, 2558, น. 88)

ภาพ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา: จัดทำเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมและเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี การจัดกิจกรรมพลศึกษา
2. พัฒนาการของเด็กประถมศึกษา
3. ทักษะทางสังคม
4. การเล่นพื้นบ้านไทย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎี ปรัชญา หลักการจัดกิจกรรมพลศึกษา

1. ปรัชญา หลักการทางพลศึกษา

ปรัชญาทางการพลศึกษาไว้ว่า หมายถึง ค่านิยม หลักการ วิธีการและทฤษฎีต่างๆ ทางการศึกษาที่ได้ผ่านการวิเคราะห์ การทดลอง การพิสูจน์และการกลั่นกรอง พิจารณาด้วยเหตุด้วยผลอย่างละเอียดลออถี่ถ้วนเป็นอย่างดีและถูกต้อง ได้เป็นที่ยอมรับของวิชาชีพพลศึกษาแล้วว่าสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดและดำเนินการตลอดจนการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ ในการจัดกิจกรรมพลศึกษานั้น จะต้องพิจารณาระดับอายุ พัฒนาการของร่างกาย ความถนัด ความสามารถของบุคคลที่เข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมพลศึกษาจะช่วยพัฒนาการของเด็กให้สมบูรณ์ ช่วยในการส่งเสริมสภาพร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม และสร้างลักษณะนิสัยให้เห็นประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนา

คุณภาพชีวิตที่ดี และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข (ธนาวรรณ รัมมะภาพและมนตรี สามงามดี, 2558, น. 6)

ปรัชญาทางการพลศึกษาจึงถือเป็นปรัชญาประยุกต์สาขาหนึ่ง เพราะเป็นปรัชญาที่เริ่มมาจากความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับการพลศึกษาตลอดจนความพยายามที่จะนำแนวคิดทางปรัชญามาวิเคราะห์ความรู้ต่างๆ ทางพลศึกษาให้มีความหมายและมีความเข้าใจในคุณค่าของการพลศึกษาที่ชัดเจนยิ่งขึ้น สำหรับในวิชาชีพพลศึกษา ก็เหมือนกับวิชาชีพอื่นๆ ที่จำเป็นจะต้องมีปรัชญาในการจัดและดำเนินการโดยเฉพาะของตนเอง เพื่อให้การจัดและดำเนินการนั้นได้ผลดี มีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามจุดหมายปลายทางตามที่วางไว้ได้เป็นอย่างดีด้วยเช่นเดียวกัน อีกทั้งกิจกรรมพลศึกษา ยังเป็น กิจกรรมที่เคลื่อนไหวเพื่อพัฒนาระบบอวัยวะทางกายของ เด็กที่มีมาตั้งแต่เกิดเช่น การเดิน การวิ่ง การกระโดด ขว้างปา ห้อยโหน เป็นต้น เพื่อส่งเสริม พัฒนาการด้านการปรับตัวทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมจากการเข้าร่วมกิจกรรม โดยให้คล้อย ตามความต้องการของสังคมและมาตรฐานแห่งสุขภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางพลศึกษา (เบญจพร คำจันทร์, 2558, น. 23)

จากแนวคิด ปรัชญา หลักการทางพลศึกษา กล่าวสรุปได้ว่า คุณค่าและประโยชน์ของการเรียนรู้ และเข้าใจในหลักการและปรัชญาทางการพลศึกษาเป็นอย่างดีที่สำคัญนั้นมีดังต่อไปนี้ (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2561, น. 25) มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและปรัชญาการพลศึกษา ช่วยให้ครูพลศึกษาได้ทราบถึงทิศทางและแนวทางของการพลศึกษาได้อย่างถูกต้อง เพราะการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาจะต้องมีความชัดเจนว่าจะเป็นการสอนเพื่ออะไร และจะเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนได้อย่างไร ช่วยให้ครูพลศึกษาสามารถกำหนดทิศทางของจุดหมายปลายทางในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพลศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เลือกกิจกรรมวิธีการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดประเมินผลผู้เรียนได้ถูกต้องและสอดคล้องกับหลักการและปรัชญาการพลศึกษาอย่างแท้จริง ครูพลศึกษาดำเนินการทางพลศึกษาในทุกๆ ขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจัดอุปกรณ์ สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก และจะช่วยให้ได้ผลดีและเป็นที่ประจักษ์แก่คนอื่น ๆ นอกจากนี้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างถูกต้อง ปฏิบัติกิจกรรมได้ตามความสามารถและความสนใจของตนเอง

2. หลักการจัดกิจกรรมพลศึกษา

พลศึกษา (Physical Education) เป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่อยู่บนรากฐานทางวิทยาศาสตร์ และมีความเกี่ยวข้องกับศาสตร์แขนงอื่นๆ อีกหลายแขนง ซึ่งพลศึกษาในสมัยโบราณยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน แต่จะแฝงอยู่ในการดำรงชีวิตปัจจุบันของมนุษย์ที่ต้องดิ้นรนเพื่อการอยู่รอด เช่น การหาอาหาร การต่อสู้สัตว์ร้าย และภัยธรรมชาติตลอดสิ่งแวดล้อมต่างๆ โดยไม่รู้สึกลัว ดังนั้น มนุษย์จึงต้อง

เคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ร่างกายเจริญเติบโต และความเจริญเติบโตนี้เองเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของชีวิต และสังคม Bookwalter, 1969 อ้างถึงใน วันวิสา ป้อมประสิทธิ์, (2561, น. 10) ได้กล่าวว่า พลศึกษาและการใช้กิจกรรมพลศึกษาเป็นการศึกษาที่ให้ผลดีที่สุดทางการบูรณาการเพื่อส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงเกิดการปรับตัวทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา โดยที่มีการสอนผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา เกม การละเล่น

ธนาวรรณ รัมมะภาพ และ มนตรี สามงามดี (2558, น. 7) ได้กล่าวว่า กิจกรรมทางพลศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการเลือกใช้กิจกรรมเพราะว่ากิจกรรมพลศึกษาเป็นสื่อที่นำไปสู่การบรรลุจุดหมายปลายทางพลศึกษา การจัดกิจกรรมพลศึกษาควรจัดให้เด็กมีการเจริญเติบโตและพัฒนาการทุกด้านได้อย่างเต็มที่พร้อมทั้งเน้นถึงการเสริมสร้างสมรรถภาพ ร่างกาย สภาพสังคม และอารมณ์ของแต่ละบุคคล

ธนายุทธ จิตหาร (2558, น. 12) หลักในการจัดกิจกรรมพลศึกษาการที่จะพัฒนาให้ผู้เข้าร่วมมีพัฒนาการในด้านต่างๆต้องจัดให้ครอบคลุมกิจกรรมต่างๆและให้สอดคล้องกับความต้องการความสามารถความสนใจของแต่ละบุคคลรวมไปถึงความพร้อมและความปลอดภัยของอุปกรณ์สถานที่เครื่องอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมพลศึกษาและต้องคำนึงถึงระดับช่วงวัยพัฒนาการด้านร่างกายความถนัดของนักเรียน

ธนวัฒน์ ช่วยบำรุง (2560, น. 26) หลักในการจัดกิจกรรมการศึกษาเป็นกระบวนการที่ใช้กิจกรรมรักษาเป็นสื่อกลางนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมนอกเวลาเรียนโดยบรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 5 ด้าน ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

พิรพัฒน์ ชลเจริญ (2557, น. 24) การจัดกิจกรรมพลศึกษาเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาให้นักเรียนเกิดการ พัฒนาทั้ง 5 ด้านเพื่อให้ผู้เรียนกลายเป็นคนที่สมบูรณ์พร้อมซึ่งเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในสาระที่ 3 มาตรฐาน พ ๓.๒ ที่ระบุว่า รักการออกกำลังกาย การเล่นเกมและการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎกติกา มีน้ำใจ นักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

เบญจพร คำจันทร์ (2558, น. 22) กิจกรรมที่เคลื่อนไหวเพื่อพัฒนาระบบอวัยวะทางกายของเด็กที่มีมาตั้งแต่เกิดเช่นการเดินการวิ่งการกระโดดขว้างปาห้อยโหนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านกลับปรับตัวทางด้านร่างกายจิตใจและสังคมจากการเข้าร่วมกิจกรรมโดยให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและมาตรฐานแห่งสุขภาพของแต่ละบุคคลซึ่งเป็นกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางพลศึกษา

ภัทร อัญชลีบุญกุล (2560, น. 11) การจัดกิจกรรมพลศึกษาหมายถึงการจัดกิจกรรมที่เคลื่อนไหวเพื่อให้เกิดการพัฒนาร่างกายจิตใจอารมณ์และสังคมการมีสุขภาพพลานามัยที่ดีจะส่งผลให้บุคลิภาพโดยส่วนรวมดีขึ้นรวมทั้งสร้างเสริมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาทั้งในด้าน

ความรู้ความคิดสร้างสรรค์รวมทั้งทางด้านคุณธรรมจริยธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีการเริ่มกิจกรรมพลศึกษาตั้งแต่เข้ารับการศึกษจนกระทั่งสำเร็จการศึกษาจะส่งผลในการพัฒนาผู้เรียนไปในทางที่ดีสามารถนำความรู้ความคิดตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นการพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพทั้งในด้านการงานและการดำรงชีวิตซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

วันวิสา ป้อมประสิทธิ์ (2561, น. 10) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมพลศึกษาไว้ว่า การทำกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบไปด้วยการเคลื่อนไหว การเล่นกีฬาและการออกกำลังกายที่มีจุดประสงค์ที่แน่นอนในการพัฒนาสุขภาพทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา รวมถึงการดำรงรักษาสุขภาพที่ดีแล้วมิให้ลดถอยลง ปรับปรุงสุขภาพที่ทรุดโทรมให้ดีขึ้น ตลอดจนช่วยแก้ไขหรือฟื้นฟูและปรับเปลี่ยนปัญหาพฤติกรรมให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เป็นต้น

พงษ์เกษม สิงห์รุ่งเรือง (2559, น. 8) หลักการจัดกิจกรรมพลศึกษาเป็นการศึกษาที่อาศัยกิจกรรมกีฬาเป็นสื่อกลางในการจัดการเรียนรู้มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาผู้เรียนทางด้านร่างกายจิตใจอารมณ์สังคมและสติปัญญา

วาสนา คุณาภิสิทธิ์, (2539, น. 12-13) ได้กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมพลศึกษาไว้ดังนี้

1. กำหนดแนวทางของกิจกรรมพลศึกษาแต่ละกิจกรรมให้มีรายละเอียดมากพอ กล่าวคือสอดคล้องกับหลักสูตร
2. ควรคำนึงถึงความจำเป็นลักษณะความสามารถและความต้องการของนักเรียนควรให้นักเรียนมีโอกาสเลือกกิจกรรมพลศึกษาตามลักษณะความแตกต่างของนักเรียน
3. จัดกิจกรรมพลศึกษาให้มีความสมดุลและครอบคลุมประสบการณ์หลาย ๆ รูปแบบเพื่อส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าในการเรียน
4. ควรคำนึงถึงคุณค่าความคิดรวบยอดที่นักเรียนทุกคนจะได้รับซึ่งหมายถึงว่านักเรียนทุกคนควรมีทักษะดีมีทักษะหลายรูปแบบและมีสัมฤทธิ์ผลสูง
5. เลือกกิจกรรมพลศึกษาที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายพลศึกษาในแต่ละระดับชั้น
6. เนื้อหากิจกรรมพลศึกษาควรตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดสัมฤทธิ์ผล
7. เนื้อหาของกิจกรรมพลศึกษาควรขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของร่างกายและการเคลื่อนไหวเบื้องต้นควรใช้เวลาเพื่อการสอนของครูและการฝึกนักเรียนมากพอสมควร
8. การจัดประสบการณ์ของการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนแต่ละระดับชั้นจะต้องมีการวางแผนประจำปีโดยพิจารณาให้เหมาะสมกับฤดูกาล

9. ควรจัดกิจกรรมพลศึกษาให้น่าสนใจโดยตอบสนองความต้องการของนักเรียนทั้งชายและหญิงจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างชุมชนและควรมีหน่วยงานในการรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อนันทนาการด้วยโดยอาจจัดเวลาหลังเลิกเรียนวันหยุดหรือเวลาระหว่างพักของนักเรียน

10. บริหารกิจกรรมพลศึกษาให้ดีพอสมควรเพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนโดยปฏิบัติดังนี้

- 10.1 ให้คำปรึกษาแนะนำหรือสอนได้เป็นอย่างดี
- 10.2 จัดสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งในร่มหรือกลางแจ้ง
- 10.3 จัดสรรงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ให้เพียงพอ
- 10.4 มีสถานที่เก็บวัสดุอุปกรณ์เพียงพอ
- 10.5 จัดห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าและห้องอาบน้ำให้เพียงพอ

การจัดกิจกรรมพลศึกษาเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมที่ใช้การปฏิบัติกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาเป็นสื่อการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทุกๆด้านทั้ง 5 ด้านประกอบไปด้วย

1. ด้านสมรรถภาพทางกาย ให้ผู้เรียนมีร่างกายที่แข็งแรงมีสุขภาพและอนามัยที่ดี
2. ด้านทักษะการเคลื่อนไหวของร่างกาย ให้นักเรียนได้มีทักษะในการเล่นกีฬาที่จำเป็นและที่ง่ายสามารถนำไปใช้ในเวลาว่างเพื่อให้เกิดประโยชน์ได้
3. ด้านความรู้ความเข้าใจในการออกกำลังกาย ให้นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจในวิธีการเล่นเบื้องต้นง่ายๆและจำเป็น
4. ด้านคุณธรรม การมีน้ำใจนักกีฬา ให้นักเรียนมีคุณธรรม เช่นการมีระเบียบมีวินัยความรับผิดชอบ เป็นต้น
5. ด้านเจตคติที่ดีในการออกกำลังกาย ให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าและความสำคัญของการเล่นกีฬาตลอดจนการออกกำลังกายซึ่งนำไปสู่การมีเจตคติที่ดีต่อการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายต่อไปโดยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาต่างๆด้วยตนเอง

ในการจัดกิจกรรมพลศึกษาพิจารณาองค์ประกอบหลาย ๆ ประการ เช่น ระดับอายุและพัฒนาการทางด้านร่างกายเพราะถ้ากิจกรรมไม่ถูกต้องตามช่วงวัยและความสามารถแทนที่จะส่งเสริมความเจริญงอกงามของนักเรียนกลับเป็นเครื่องสกัดกั้นความเจริญของนักเรียนดังนั้นการจัดกิจกรรมพลศึกษาควรจัดให้สนองความต้องการของนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะและมีเจตคติที่ดีต่อกิจกรรมพลศึกษาดังที่ Bucher (1975) อ้างถึงใน ธนายุทธ จิตหาญ, (2558, น. 12-13) ได้เสนอข้อควรคำนึงในการพิจารณาจัดกิจกรรมพลศึกษาในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมพลศึกษาในโรงเรียนควรที่จะเน้นให้สอดคล้องกับระดับความสามารถและความสนใจของนักเรียน
2. ครูผู้สอนพลศึกษาจะต้องมีความรู้มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาของกิจกรรมที่จัดขึ้นรวมไปถึงวิธีการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนได้เป็นอย่างดี
3. ควรจัดให้มีการเตรียมสถานที่อุปกรณ์พร้อมทั้งการแก้ไขปัญหาต่างๆที่อาจเกิดขึ้นได้ก่อนที่จะได้กำหนดกิจกรรม
4. ครูผู้สอนจะต้องศึกษาและมีความเข้าใจในวัยเพศหรือระดับอายุของนักเรียนสามารถเตรียมการให้เหมาะสมกับกิจกรรมและระดับของนักเรียน
5. กิจกรรมที่จัดขึ้นสามารถทำให้นักเรียนได้มีการพัฒนาในด้านร่างกายจิตใจอารมณ์และสังคมทั้งในด้านการพัฒนาเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
6. กิจกรรมที่จัดขึ้นสามารถทำให้นักเรียนได้มีทักษะพื้นฐานในการเคลื่อนไหวได้อย่างถูกต้องและปฏิบัติตนอยู่ในกฎกติการะเบียบวินัยที่ดี
7. ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมและเกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า หลักการจัดกิจกรรมพลศึกษาผู้เรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อตกลงตามขั้นตอนต่างๆ และให้ความร่วมมือกับผู้อื่นด้วยความเต็มใจ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาให้นักเรียนเกิดการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อีกทั้งต้องคำนึงถึง เพศ อายุ ตามพัฒนาการของแต่ละวัย สามารถพัฒนาเป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่มสามารถทำให้นักเรียนได้มีทักษะพื้นฐานในการเคลื่อนไหวอยู่ในระเบียบวินัย และเกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้การพัฒนาการด้วยการมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง

3. ประเภทของกิจกรรมพลศึกษา

จรินทร์ ธานีรัตน์, (2513) อ้างถึงใน วันวิสา ป้อมประสิทธิ์ (2561, น. 12) ได้กล่าวถึงกิจกรรมพลศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติของเยาวชนนั้นประกอบด้วยกิจกรรมดังต่อไปนี้

- 1) กิจกรรมการเล่นเข้าจังหวะ (Rhythmic activities) ได้แก่ กิจกรรมต่าง ๆ ตั้งแต่ทักษะการเคลื่อนไหว กระโดดเขย่ง กระโดดสลับเท้า กระโดดหน้า หลัง ข้าง สลับเท้า ตบมือ (ให้เข้ากับจังหวะตามดนตรี) เล่นเกมพร้อมกับร้องเพลง เคลื่อนไหวไปตามเนื้อเพลง การเต้นฟ้อนรำพื้นเมือง ฟ้อนรำต่าง ๆ การเต้นรำสากล รวมทั้งการเต้นรำที่มีความหมายและสร้างสรรค์กิจกรรมการเต้นเข้าจังหวะนี้ เป็นการตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็กในด้านการเคลื่อนไหวเพื่อเป็นวิถีทางที่จะให้เด็กได้แสดงตนในลักษณะสร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมกับผู้อื่น

2) กิจกรรมการเล่นเบ็ดเตล็ด (Low organization games) ได้แก่ กิจกรรมทุกอย่างที่ไม่มีกฎกติกา และการจัดเกมเหมือนอยู่ในกีฬาใหญ่ ๆ เช่น การเลียนแบบ การเล่นเป็นนิยาย การเล่นประเภทมีจุดหมาย การเล่นประเภทหนีหรือไล่จับ การเลียนแบบแข่งขันรายบุคคล การเล่นแข่งแบบผลัด การเล่นแข่งขันประเภทหมู่ การเล่นประเภทเกมนำไปสู่กีฬาใหญ่ กิจกรรมการเล่นเบ็ดเตล็ดนี้เพื่อให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานในการเล่นการเรียน ไม่เป็นผู้บังคับ นิยมชมชอบการเล่นกีฬาเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกฝนการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความกล้าในทางที่ถูกที่ควร มีสุขภาพอนามัยที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ มีความสามัคคี รักพวกพ้อง รักหมู่คณะ มีน้ำใจนักกีฬา รู้แพ้รู้ชนะ รู้จักการให้อภัย

3) กิจกรรมทดสอบสมรรถภาพของตนเอง (Self-testing activities) ได้แก่ กิจกรรมเพื่อเพิ่มความอดทนแข็งแรง เช่น การโหนห้อย ยืดหยุ่นต่าง ๆ ต่อตัวจากง่ายไปสู่ยาก กิจกรรมนั้นรวมเอา ยิมนาสติก รวาคู่ รวาคู่เดียว กิจกรรมทดสอบสมรรถภาพนี้เอง ทำให้เด็กมีสมรรถภาพทางกายดีสนองความต้องการด้านความเจริญงอกงามทั้งกายและจิตใจ ทำให้เด็กมีความเชื่อมั่น มีทรวดทรงดี

4) กิจกรรมเกมและกีฬา (Games and sports) เกมใหญ่คือเกมกีฬาที่มีกฎกติกาบังคับไว้เล่น เป็นทีมหรือเป็นชุด ได้แก่ ฟุตบอล บาสเก็ตบอล วอลเลย์บอล กรีฑาประเภทลู่ ลาน การว่ายน้ำประเภทต่าง ๆ เป็นต้น กิจกรรมเกมและกีฬา เพื่อตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็กให้รู้จักพัฒนาการทางด้านสังคม รับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อเป็นเด็กที่มีคุณธรรมทางด้านจิตใจ รู้จักแพ้ รู้จักชนะและรู้จักการให้อภัยกัน

5) กิจกรรมการแก้ไขความบกพร่องของร่างกาย (Adaptive activities) ได้แก่ กิจกรรมต่างๆที่สามารถแก้ไขความบกพร่องทางกายของเด็ก ซึ่งร่างกายไม่สมบูรณ์เหมือนเด็กอื่น ๆ เช่น แขนขาลีบ หูหนวก ตาบอด ขาโค้ง กระดูกสันหลังคด กิจกรรมพลศึกษาจัดตอบสนองให้ทุกคนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาใด ๆ ได้โดยทั่วถึงกัน กิจกรรมแก้ไขความบกพร่องทางกายนี้ เพื่อพัฒนาศักยภาพทางกาย เพิ่มพูนการเคลื่อนไหวให้มีประสิทธิภาพผ่อนคลายอารมณ์ และสร้างทักษะทางนันทนาการให้เข้าใจสภาพธรรมชาติของการเป็นบุคคลที่ไม่สมบูรณ์รอบรู้ รู้จักปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ความเป็นไปในขอบเขตที่มีความสามารถพึงมี

6) กิจกรรมอยู่ค่ายพักแรมและเดินทางไกล (Camping and outdoor activities) กิจกรรมเหล่านี้ เด็กต้องใช้ความอดทน ความร่วมมือและความสามัคคีอย่างมาก นอกจากนั้นกิจกรรมอื่น ๆ อาจจะมีขณะอยู่ค่ายพักแรม เช่น การแข่งขัน กีฬาว่ายน้ำ ว่ายน้ำ เดินทางไกล ปีนเขา สะกดรอย เดินป่า ประดิษฐ์ทางการฝีมือ โดยใช้วัสดุป่าหรือบริเวณค่ายมาประดิษฐ์ เพื่อเป็นการฝึกอดทน ความแข็งแรงทางกายและจิตใจ

ประเภทของการจัดกิจกรรมพลศึกษาที่สำคัญ ๆ จะแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้ (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2548, น. 122)

- 1) กิจกรรมเกี่ยวกับกีฬาประเภทชุด เช่น ฟุตบอล บาสเก็ตบอล
- 2) กิจกรรมเกี่ยวกับกีฬาประเภทคู่หรือบุคคล เช่น แบดมินตัน เทนนิส
- 3) กิจกรรมเกี่ยวกับการต่อสู้ป้องกันตัว เช่น มวย กระบี่กระบอง
- 4) กิจกรรมเกี่ยวกับเกมมูลฐานและ เกมนำไปสู่กีฬาใหญ่
- 5) กิจกรรมเกี่ยวกับน้ำ เช่น ว่ายน้ำ กระโดดน้ำ
- 6) กิจกรรมประเภทยิมนาสติก เช่น ยืดหยุ่น ราวคู้
- 7) กิจกรรมที่เกี่ยวกับบริหารกายที่เป็นแบบฉบับ เช่น กายบริหาร
- 8) กิจกรรมที่เกี่ยวกับการลอกเลียนแบบ เช่น การกระโดดอย่างกบ
- 9) กิจกรรมเข้าจังหวะ เช่น การเต้นรำพื้นเมือง ลีลาศ

จากความหมายและหลักการจัดกิจกรรมพลศึกษาสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมพลศึกษาเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาให้นักเรียนเกิดการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ต้องคำนึงถึง เพศ อายุ ตามพัฒนาการของแต่ละวัย สามารถพัฒนาเป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่ม สามารถทำให้ผู้เรียนได้มีทักษะพื้นฐานในการเคลื่อนไหว อยู่ในระเบียบวินัย และเกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง การจัดกิจกรรมทางพลศึกษานั้นจำเป็นจะต้องมีกิจกรรมที่หลากหลายประเภท เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาการในด้านต่าง ๆ และสังคมในด้านการพัฒนาเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมอีกด้วย

4. สารการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) ได้จัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้ง มีเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ จึงกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. 1)

สารการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ได้มีการกำหนดคุณภาพผู้เรียน สารการเรียนรู้มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี มีใจความสำคัญดังนี้

สุขศึกษาและพลศึกษา เป็นการศึกษาด้านสุขภาพที่มีเป้าหมายเพื่อการดำรงสุขภาพและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล การมีครอบครัวที่ยั่งยืน สุขศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ เจตคติ คุณธรรม ค่านิยมและการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพควบคู่ไปด้วยกัน พลศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกมและกีฬา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา รวมทั้งสมรรถภาพเพื่อสุขภาพและกีฬา

คุณภาพผู้เรียน ควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้ตามพัฒนาการในแต่ละช่วงอายุ มีทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางกาย กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย เพื่อสุขภาพ และเกม ได้อย่างสนุกสนาน และปลอดภัย

สาระที่เป็นกรอบเนื้อหาหรือองค์ความรู้ของกลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเล่นพื้นบ้านไทย ผู้วิจัยศึกษาชั้นประถมศึกษา ได้แก่

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องการเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ การเข้าร่วมกิจกรรมทางกายและกีฬา ทั้งประเภทบุคคลและประเภททีมอย่างหลากหลายทั้งไทยและสากล การปฏิบัติตามกฎ กติกา ระเบียบ และข้อตกลงในการเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย และกีฬา และความมีน้ำใจนักกีฬา

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

มาตรฐาน พ 3.1 เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และกีฬา

มาตรฐาน พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด ป.3/1 เลือกออกกำลังกาย การเล่นพื้นเมือง และเล่นเกม ที่เหมาะสมกับจุดเด่น จุดด้อยและข้อจำกัดของตนเอง

ตัวชี้วัด ป.3/2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาและข้อตกลงของการออกกำลังกาย การเล่นเกม การเล่นพื้นเมืองได้ด้วยตนเอง

จากคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานและตัวชี้วัดนี้ มีการระบุไว้ว่าคุณภาพผู้เรียน ที่เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และสอดคล้องกับสาระที่ 3 คือ ควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้ ตามพัฒนาการในแต่ละช่วงอายุ มีทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางกาย กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ และเกม ได้อย่างสนุกสนาน และปลอดภัย

การจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน

หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึด

ประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

กระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้ตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการเหล่านี้ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนพัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง (2560) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นกำลังของชาติ ที่มีความสมดุลด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา พลศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม การเล่นกีฬา เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การเรียนการสอนของระดับชั้นประถมศึกษาจะมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม การละเล่นพื้นเมือง ครูพลศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อความแข็งแรงของร่างกายที่สอดคล้องกับหลักสูตรรายวิชาของสถานศึกษา

5. หลักการและวิธีการสอนพลศึกษา

หลักการการสอนพลศึกษากำหนดโดยครูสร้างสถานการณ์ของการเรียนรู้ที่ดีที่สุดให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน โดยให้มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษา สอดคล้องกับลักษณะความต้องการและความแตกต่างของนักเรียนแต่ละระดับชั้น วัย เพศ วุฒิภาวะ และสถานที่ บรรยากาศและสภาพสิ่งแวดล้อม หลักการสอนพลศึกษาจึงจัดเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องสัมพันธ์กันและส่งเสริมซึ่งกันและกันในการสอนพลศึกษาควรสร้างบรรยากาศให้อบอุ่นสนุกสนานจะทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่าย ควรสอนแนวคิดความรู้เกี่ยวกับระเบียบกติกาและหลักการต่างๆ ทางวิชาพลศึกษา ด้วยการสอดแทรกไปกับการสอนทักษะกีฬา ควรสอนให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการออกกำลังกายและนำทักษะกีฬามาใช้เล่นเพื่อสุขภาพเพื่อความสนุกสนานและการพักผ่อนหย่อนใจ การสอนเน้นการปฏิบัติการเล่นเป็นหมู่คณะและการเล่นเป็นทีมให้มาก (กรมวิชาการ, 2551, น. 64)

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2561, น. 247) ได้ให้ความหมายว่าหลักและวิธีการสอนพลศึกษา คือ หลักการ วิธีการและกลวิธีต่างๆ ในวิชาพลศึกษาที่ครูนำมาใช้เป็นสื่อกลางในการเชื่อมเนื้อหาวิชา

กิจกรรม และประสบการณ์ ตลอดจนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในการกระตุ้นให้นักเรียนได้เล่นและร่วมปฏิบัติจริงด้วยตนเองในกิจกรรมพลศึกษาต่างๆ เพื่อให้มีพัฒนาการตามจุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่วางไว้

จิรวัดน์ วงศ์ชุมภู (2562, น. 14) หลักการสอนพลศึกษา ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมพลศึกษาได้หลายลักษณะ ซึ่งลักษณะที่สำคัญของการสอนพลศึกษาที่ครูผู้สอนจำเป็นต้องสอนคือ การฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงแก่นักเรียน ครูผู้สอนส่วนใหญ่จึงใช้เทคนิคการสอนแบบอธิบายและสาธิตสั้นๆ แล้วให้นักเรียนทุกคนได้ปฏิบัติจริงโดยครูคอยช่วยเหลือและแนะนำตลอดเวลา

ศิวณัฐ เลื่อยิ้ม (2560, น. 23) ได้กล่าวว่าหลักการและวิธีการสอนพลศึกษาเป็นวิธีการสอนเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ของวิชาพลศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพ โดยเน้นผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ซึ่งหลักและวิธีการสอน สามารถแบ่งออกได้ 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) ขั้นเตรียม/อบอุ่นร่างกาย 2) ขั้นนำ อธิบาย สาธิต 3) ขั้นฝึกหัดทักษะ 4) ขั้นนำไปใช้เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน 5) ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ

จิรวัดน์ อภิชิตตระกูล (2561, น. 22) หลักและวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางพลศึกษาที่ดีต้องมีการเรียงลำดับขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งประกอบไปด้วย การนำเข้าสู่บทเรียน การสอน การฝึกปฏิบัติ การนำไปใช้ และขั้นตอนสุดท้ายคือการสรุปและสรุปปฏิบัติ โดยหลักการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่กำลังมาข้างต้นต้องปฏิบัติให้เสร็จสิ้นภายใน 1 คาบเรียน

6. การวัดและการประเมินผลทางพลศึกษา

การวัดและการประเมินผลทางพลศึกษา นับว่าเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญเพราะสามารถบอกถึงผลสัมฤทธิ์ในการทำกิจกรรมของเด็กตลอดจนวิธีการจัดกิจกรรมของครูว่าบรรลุวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของพลศึกษามากน้อยเพียงใดแล้วนำข้อมูลที่ได้กลับมาวิเคราะห์ เพื่อช่วยเหลือติดตาม กำกับ ดูแลความก้าวหน้าของผู้ทำกิจกรรมเพื่อมาปรับแนวทางการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพผู้ทำกิจกรรม การประเมินผลจะช่วยให้ผู้ทำกิจกรรมตระหนักถึงความสามารถและพัฒนาการการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ สาย พบความรู้ใหม่และการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ ผู้สอนสามารถเลือกวิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้หลายวิธี ดังนี้ (กรรวิ บุญชัย, 2555, น. 121)

1. การสังเกตพฤติกรรม (Observation) การวัดโดยสังเกตนี้ผลการเรียนรู้ที่กำหนด ออกมาเป็นจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมแล้วบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แต่จะขาดความแม่นยำไปบ้าง

2. การทดสอบ (Testing) เช่น การทดสอบความสามารถในการปฏิบัติด้วยแบบทดสอบทักษะต่างๆ การทดสอบสมรรถภาพทางกาย ทางจิตใจ ทางความรู้ความเข้าใจ การทดสอบข้อเขียน

3. การวัดโดยใช้เครื่องมือ (Measurement) เช่น การวัดเจตคติ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม บุคลิกภาพ การปรับตัวด้วยแบบวัดต่างๆ

4. การสัมภาษณ์ (Interview) เช่น การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเพื่อทราบข้อมูลทั่วไป การสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการเพื่อทดสอบความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการคิด มีการเตรียมคำถามไว้เป็นข้อๆ

5. การสำรวจ (Survey) เช่น แบบสอบถามข้อมูลต่างๆ อาจเป็นด้านความรู้ เจตคติ และอื่นๆ รวมทั้งความรู้สึก ความคิดเห็น ความประทับใจ

6. แฟ้มผลงาน (Portfolio) เป็นแหล่งรวบรวมผลการทำกิจกรรมด้วยการใช้วิธีการวัดที่หลากหลายตั้งแต่ข้อ 1-5 ในลักษณะแสดงความสามารถของผู้ทำกิจกรรมโดยรวม ตามหลักการของการจัดกิจกรรมพลศึกษานั้นจะช่วยให้เด็กนักเรียนได้มีการเรียนรู้และได้มีพัฒนาการในด้านต่างๆจากการลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองจึงจะเกิดพัฒนาการหรือเกิดการเรียนรู้ ทางด้านร่างกาย ทางด้านความรู้ ทางด้านการมีทักษะ ทางด้านคุณลักษณะประจำตัวและทางด้านเจตคติ ดังนั้นการวัดและประเมินผลที่ถูกต้องและสมบูรณ์จะต้องวัดเพื่อประเมินผลตามหลักการและ ปรัชญาการเรียนการสอนพลศึกษาที่มุ่งให้นักเรียนได้มีการพัฒนาในทุกๆ ด้านทั้ง 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. การวัดด้านสมรรถภาพทางกายเพื่อจะได้ทราบว่าก่อนและหลังจากนักเรียนได้เรียนวิชาพลศึกษาแล้วนักเรียนจะมีสมรรถภาพทางด้านร่างกายแข็งแรงมากน้อยแค่ไหน

2. การวัดด้านความรู้ความเข้าใจในความรู้พื้นฐานต่างๆเพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในความรู้พื้นฐานของกิจกรรมที่ได้รับที่จำเป็นและสำคัญต่อนักเรียนในการนำไปใช้ในการเล่นกีฬาในเวลาว่างได้มากน้อยแค่ไหนหลังจากการเรียนวิชาพลศึกษาแล้ว

3. การวัดด้านทักษะการเคลื่อนไหวเบื้องต้นและทักษะการเล่นกีฬาเพื่อที่จะได้ทราบว่านักเรียนมีความสามารถในการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายได้ดีขึ้นและถูกต้องมีทักษะในการเล่นกีฬาต่างๆมากน้อยเพียงใด

4. การวัดด้านคุณธรรมและคุณลักษณะประจำตัวของนักเรียนเพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนได้เป็นผู้มีระเบียบวินัยมีน้ำใจนักกีฬาด้วยการปฏิบัติตนในสภาพการณ์จริงได้มากน้อยแค่ไหน

5. การวัดด้านเจตคติการตระหนักในคุณค่าและความสำคัญและคุณค่าของการเล่นกีฬาหรือการออกกำลังกายเพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีความรักและความสนใจในการเล่นกีฬาก่อนและหลังจากการเรียนมีการออกกำลังกายเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอหรือไม่

กรรวิ บุญชัย, (2555, น. 18) ได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผลทางพลศึกษาไว้ว่า โปรแกรมพลศึกษาที่มีคุณภาพต้องประกอบด้วยยุทธวิธีของการวัดและประเมินผล ครูต้องทำการทดสอบอย่างต่อเนื่องเพื่อวัดและประเมิน เพื่อจะได้รู้ความก้าวหน้าของนักเรียน และประสิทธิผลของ

การสอนกระบวนการวัดและประเมินผลเมื่อดำเนินการแล้วไม่ใช่ว่าได้สิ้นสุดแล้ว การดำเนินการต่าง ๆ ของโปรแกรมพลศึกษาในสถานศึกษาต้องมีความมุ่งหมาย ข้อมูลจากการวัดจะนำไปประเมินจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ทั้งด้านทักษะ สมรรถภาพทางกาย ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โปรแกรมพลศึกษามีประสิทธิผล ซึ่งรวมทั้งพฤติกรรมในการเรียนการสอน และหลักสูตรเหล่านี้ ก็สามารถประเมินได้จากข้อมูลที่ได้จากการวัด

การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ควรวัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ (กรมวิชาการ, 2551, น. 62)

1. ด้านทักษะปฏิบัติ เป็นการประเมินเพื่อดูพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว การทำงานของกล้ามเนื้อ ควรทดสอบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ผลในการเรียนทักษะของกิจกรรมประเภทต่างๆ สมรรถภาพทางกาย ความสามารถด้านกลไก และความสามารถในการเล่น
2. ด้านความรู้ เป็นการประเมินเพื่อดูการพัฒนาการด้านสติปัญญา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไก และหลักของการเคลื่อนไหว กฎกติกา ความปลอดภัย การเสริมสร้างสมรรถภาพ
3. ด้านเจตคติ เป็นการประเมินเกี่ยวกับพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งประกอบไปด้วยความสนใจ ทักษะคิด ความพึงพอใจ ความซาบซึ้ง ความมีน้ำใจนักกีฬา ความร่วมมือ ความสามารถในการปรับตัว และลักษณะการเป็นผู้นำผู้ตาม

จากการศึกษาการวัดและประเมินผลทางพลศึกษาสรุปได้ว่า เป็นการประเมินตามสภาพจริง เป็นการกระทำ การแสดงออกหลาย ๆ ด้าน ของนักเรียนตามสภาพความเป็นจริงทั้งในและนอกห้องเรียนและประสิทธิผลของการสอน ผู้สอนสามารถเลือกวิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เช่น การสังเกตพฤติกรรม การทดสอบ การวัดโดยใช้เครื่องมือ การสัมภาษณ์ การสำรวจ และแฟ้มสะสมผลงาน ซึ่งข้อมูลจากการวัดจะนำไปประเมินจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ทั้งด้านทักษะ สมรรถภาพทางกาย ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึง

พัฒนาการเด็กประถมศึกษา

เด็กประถมศึกษาคือเด็กที่มีอายุระหว่าง 6-12 ปี เป็นวัยที่มีการเจริญเติบโตพัฒนาการในด้านร่างกาย พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม ชอบสนุกสนาน มีความกระตือรือร้น มีความพร้อมทางร่างกายมากขึ้น ช่วงวัยเด็กนับเป็นช่วงเวลาของพัฒนาการที่มีความสำคัญมาก เป็นช่วงที่สมองเจริญเติบโต และพัฒนาอย่างรวดเร็วจึงทำให้พัฒนาการของเด็กเปลี่ยนแปลงเร็วตามไปด้วย ดังจะเห็นได้ว่า เด็กในวัย ทารก วัยเตาะแตะ วัยอนุบาล และวัยเรียน มีความสามารถทุกด้านแตกต่างกันอย่างชัดเจน (สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย, 2560, น. 21)

ศรีเรือน แก้วกังวาน (2553, น. 21) เป็นวัยเด็กตอนกลาง (Middle childhood) อายุระหว่าง 9-12 ปี หรือ 13 ปี มีพัฒนาการที่สำคัญ คือ การเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ที่

สามารถรับผิดชอบตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น หัดทำอะไรด้วยตนเองได้เรียนรู้จากการเล่น ทำงานหรือเล่นกับเพื่อนในวัยตนเอง เรียนรู้ที่จะสร้างมิตรภาพและให้ความเป็นเพื่อน

พรทิพย์ ศิริบุรณพิพัฒนา (2555) เด็กประถมศึกษาที่มีอายุระหว่าง 6-12 ปี คือ ตั้งแต่เริ่มเข้าสู่ช่วงวัยเรียนระดับประถมศึกษา ตอนต้น คือ อายุ 6-9 ปี และระดับประถมศึกษาตอนปลาย อายุ 10-12 ปี เป็นช่วงรอยต่อระหว่างวัยเด็กตอนกลางที่ก้าวไปสู่วัยรุ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงมากมาย รวดเร็วหลายด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาจิตใจและสังคมมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้ ความคิดเชิงเหตุผล เข้าใจกฎระเบียบหรือกติกาทางสังคม ส่วนใหญ่ใช้เวลาอยู่ในโรงเรียนร่วมกับเพื่อนและครูมากขึ้น ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมมากขึ้นจึงเป็นทั้งปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้มีสุขภาพที่ดี

อรนุช ลิ้มศิริ (2556, น. 17) เป็นวัยที่เข้าสู่โรงเรียน ต้องปรับตัวมากขึ้น สังคมของเด็กจะกว้างขึ้น หากเด็กได้รับการฝึกฝนในด้านร่างกายอารมณ์ สังคม และสติปัญญามาก่อนบ้างก็จะช่วยให้เด็กปรับตัวได้ง่ายขึ้น พัฒนาการทุกด้านของเด็กวัยนี้ล้วนมีผลต่อบุคลิกภาพของเด็กโดยตรงดังนั้นเด็กควรได้รับการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน เพื่อช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ จึงควรได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษ พัฒนาการโดยทั่วไปแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และพัฒนาการทางสังคม ดังนี้

1. พัฒนาการทางด้านร่างกาย (Physical development)

พัฒนาการทางด้านร่างกาย (Physical development) การเจริญเติบโตจะช้าลงเล็กน้อย แต่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอเด็กหญิงจะโตเร็วกว่าเด็กชาย สัดส่วนร่างกายใกล้เคียงกับผู้ใหญ่มากขึ้น วัยนี้พัฒนาการด้านร่างกายจะไม่เปลี่ยนแปลงมากนักจนเข้าสู่วัยรุ่นจึงจะเจริญรวดเร็ว

ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นป.1-ป.3 อายุ 6-9 ปี) เด็กวัยเรียนกลุ่มนี้จะมีความคล่องแคล่วว่องไวไม่อยู่นิ่งกิจกรรมการเรียนการสอนควรเป็นกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหว ได้พูดคุยกัน กลุ่มนี้จะมีปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมกล้ามเนื้อในการปฏิบัติงานในระยะเวลาอันนานและเป็นกลุ่มที่มักติดโรคง่าย (พรทิพย์ ศิริบุรณพิพัฒนา, 2555, น. 25)

อายุ 6 ปี สายตาและกล้ามเนื้อมือยังประสานกันได้ไม่ดีนักเพราะพัฒนาการของกล้ามเนื้อไม่เท่ากัน แต่สามารถวิ่งกระโดดได้คล่องแคล่วว่องไว

อายุ 7 ปี มีพลังงานมากกล้ามเนื้อแข็งแรงขึ้น ทำงานประสานกันได้ดีขึ้นโดยเฉพาะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ คือกล้ามเนื้อขาแขนและหลัง ทำให้มีกิจกรรมกลางแจ้งได้คล่องแคล่ว เช่น ขี่จักรยาน เล่นฟุตบอล ปีนเขา ส่วนกล้ามเนื้อมือจะทำงานประสานกับกล้ามเนื้อตาได้ดีขึ้น ทำให้สามารถโยนและรับของได้ เขียนหนังสือได้ดี

อายุ 8 ปี การเคลื่อนไหวมีความคล่องตัวควบคุมกล้ามเนื้อได้ดีเล่นกีฬากลางแจ้งได้ดีขึ้น

อายุ 9 ปี กล้ามเนื้อมัดเล็กเจริญเติบโตเพิ่มขึ้น มีความคล่องแคล่ว มีการใช้มือมากขึ้น ตาและมือประสานงานกันทำงานได้ดี ลายมือเขียนหนังสือดีขึ้น เขียนได้เร็ว ใช้ปลายนิ้วในการจับต้องของเล็กๆได้ดี เช่น เย็บผ้า ทำงานฝีมือ ประดิษฐ์สิ่งของ สามารถทำงานศิลปะที่ต้องประดิษฐ์ได้เพิ่มขึ้น

อายุ 9-12 ปี คือระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้น ป.4 -ป.6) กลุ่มนี้เป็นช่วง ที่รูปร่างมีการเปลี่ยนแปลงการเติบโตของร่างกายเริ่มช้าลงแต่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางร่างกายใกล้เคียงกับวัยผู้ใหญ่ เด็กหญิงโตเร็วกว่า มีความกังวลและมีความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องเพศตรงข้าม เด็กชายชอบเล่นรุนแรง สามารถทำงานที่มีความละเอียดได้ดีขึ้น จึงชอบกิจกรรมประเภทเครื่องปั้นดินเผา เล่นดนตรี การวาดรูป เป็นต้น (ปิยนุช จิตตุนนท์, 2553, น. 29)

จากการศึกษาพัฒนาการทางร่างกายของเด็กประถมศึกษาได้กวัยนี้เป็นวัยที่มีพลังงานมาก กล้ามเนื้อแข็งแรงขึ้น ทำงานประสานกันได้ดีขึ้นโดยเฉพาะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ คือกล้ามเนื้อขาแขนและหลัง ทำให้มีกิจกรรมกลางแจ้งได้คล่องแคล่วตาและมือประสานงานกันทำงานได้ดี เข้าสู่อายุ 9-12 ปี การเจริญเติบโตจะช้าลงเล็กน้อย แต่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอเด็กหญิงจะโตเร็วกว่าเด็กชาย สัดส่วนร่างกายใกล้เคียงกับผู้ใหญ่มากขึ้น วัยนี้พัฒนาการด้านร่างกายจะไม่เปลี่ยนแปลงมากนักจนเข้าสู่วัยรุ่น จึงจะเจริญรวดเร็ว

2. พัฒนาการทางอารมณ์ (Emotional development)

พัฒนาการทางอารมณ์ (Emotional development) อารมณ์ คือการแสดงออกของความ ต้องการที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน เด็กวัยนี้พร้อมที่จะเรียนรู้ การควบคุมอารมณ์ และระบายอารมณ์ในลักษณะที่สังคมยอมรับและเหมาะสมกับเพศไม่โกรธง่าย และพยายามทำในสิ่งที่เพื่อนยอมรับมากขึ้น (Mussen et al., 1969, p. 103) อ้างถึงใน อรนุช ลิ้มตศิริ, (2556, น. 35) เมื่อเด็กเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมจากบ้านมาสู่โรงเรียนเด็กต้องพยายามปรับตัวให้เข้ากับประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ เช่น ครู เพื่อน และสถานที่ เป็นต้น อย่างไรก็ตามเด็กที่มาจากครอบครัวที่อบอุ่น จะมีอารมณ์มั่นคง ปรับตัวได้ง่าย ส่วนเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีปัญหาที่อาจมีปัญหาด้านอารมณ์ด้วยพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็กแบ่งได้ ดังนี้

ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ชั้น ป. 1-ป. 3 อายุ 6-9 ปี) มีอารมณ์อ่อนไหวง่ายต่อการตี ตีเยน และการเยาะเย้ยเด็กจะชอบคำชื่นชม ชมเชยและการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน และทำทุกทาง ให้ครูพึงพอใจและจะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุดดังนั้น กิจกรรมของเด็กวัยนี้ ควรเน้น กิจกรรมให้เด็กได้เกิดการปฏิบัติมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยการมอบหมายงานให้อย่างเท่าเทียมกันกับเพื่อน (พรทิพย์ ศิริบุรณ์พิพัฒนา, 2555, น. 26) โดยแบ่งตามอายุดังนี้

อายุ 6 ปี ต้องการความรักจากผู้ใหญ่ ไวต่อความรู้สึกของผู้ใหญ่ ชอบคำชมเชย ไม่ชอบการถูกตำหนิ บางครั้งเถียงเก่งถ้าผู้ปกครองตามใจมากเกินไปจะกลายเป็นเด็กเจ้าอารมณ์ หรือถ้าพ่อแม่บังคับมากเกินไปอาจเกิดอารมณ์เครียดได้

อายุ 7 ปี อารมณ์เปลี่ยนแปลงบ่อย หายเร็ว มีความกังวลเกี่ยวกับโรงเรียน เมื่อเล่นกับเพื่อนหรือทำอะไรไม่ได้ตั้งใจจะโกรธร้องไห้ หรือแสดงกริยาอื่น ๆ

อายุ 8 ปี เป็นระยะที่เด็กเริ่มแยกเพศเด็กหญิงจะเล่นกับเด็กหญิงเด็กชายจะเล่นกับเด็กชาย ทำให้เด็กทั้งสองเพศไม่ถูกกัน มักต่อกัน ต้องการความรัก ชอบได้รับคำแนะนำคำชมจากพ่อแม่ น้อยใจต่อคำวิจารณ์ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ

อายุ 9 ปี เนื่องจากประสบการณ์มากขึ้น ทำให้เกิดอารมณ์กลัวสิ่งต่าง ๆ ที่ตนไม่มั่นใจ เช่น ผู้ชายกลัวถูกว่าเป็นผู้หญิงกลัวถูกหัวเราะเยาะกลัวสอบตก

อายุ 10-12 ปี มีความกังวลห่วงใยสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนอยู่เช่น สุขภาพของคนในครอบครัวยังคงกลัวบางสิ่งที่กลัว เช่น ฝันหรือความมืดเป็นต้น เด็กหญิงมักกลัวมากกว่าเด็กชาย (อรนุช ลิ้มศิริ , 2556, น. 36)

ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้น ป.4-ป.6 อายุ 9-12 ปี) เด็กวัยนี้ มีความสามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะ ช่วยเหลือตัวเองได้ มีความรับผิดชอบ และตัดสินใจได้ด้วยตนเอง รับฟังคนอื่นมากขึ้น มีความอยากรู้อยากเห็น ชอบแสวงหาความจริงเกี่ยวกับตนเอง สนใจทำงาน เพื่อค้นหาความสามารถและประสบการณ์ใหม่ ๆ สนใจปัญหาสังคม ชอบอภิปรายแสดงความคิดเห็น มีความคิดริเริ่ม เข้าใจเรื่องเวลาลำดับวัน เดือน ปี ได้ถูกต้อง เด็กวัยนี้จะตั้งความหวังในการทำงานสูง อยากรับความสำเร็จแบบ ในเด็กวัยนี้จึงควรมอบหมายให้ เด็กได้รับผิดชอบกิจกรรม ภายในบ้านหรือความรับผิดชอบในโรงเรียนตามสมควร ปลูกฝังระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ และควรเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดแก้ปัญหาด้วยเหตุและผลอย่างอิสระบนพื้นฐานความเหมาะสม (พรทิพย์ ศิริบุรณพิพัฒน์, 2555, น. 27)

จากการศึกษาพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็กประถมศึกษาในวัยนี้เด็ก ๆ จะเริ่มมีอารมณ์ที่หลากหลายมากขึ้น มีอารมณ์เหมือนผู้ใหญ่ เช่น โกรธ อิจฉา กังวล ก้าวร้าว พอใจ เป็นช่วงชีวิตที่มีความสุขมากที่สุด มีความกลัวที่หลากหลายมากขึ้น เช่น กลัวการถูกเพื่อนล้อ และมีความวิตกกังวลในเรื่องของการเรียน กังวลว่าจะสอบผ่านไหม และในวัยนี้มีการแสดงออกของอารมณ์โกรธมากขึ้น

3. พัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive development)

พัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive development) พัฒนาการทางสติปัญญาเป็นสิ่งที่คู่ไปกับพัฒนาการทางภาษาและความคิดเมื่อเด็กอายุ มากขึ้นพัฒนาการทางภาษาจะดีขึ้น จำศัพท์ได้มากขึ้น พูดเป็นประโยคยาวขึ้น ถูกหลักภาษามากขึ้น พัฒนาการทางภาษาของเด็กขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจ ทักษะคิดของพ่อแม่และลักษณะนิสัยของบุคคลในครอบครัวมีความสำคัญต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็กด้วยแบ่งได้ดังนี้

ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ชั้น ป. 1-ป.3 อายุ 6-9 ปี) เด็กวัยนี้ มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ชอบพูดมากกว่าเรียน และมักแสดงความคิดเห็นโดยไม่รู้ว่าคำตอบถูกหรือผิดเริ่มมีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน เด็กมีปฏิริยาต่อการเรียนการสอนแตกต่างกัน การส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาการด้านสติปัญญาในวัยนี้ควรเน้นการสร้างแรงจูงใจให้แก่เด็กการให้ โอกาสเด็กได้แสดงความคิดเห็น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีรูปแบบที่หลากหลายให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก (พรทิพย์ ศิริบุรณ์พิพัฒนา, 2555. 28) โดยแบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาเป็นช่วงอายุดังนี้

เด็กอายุ 6 ปี เริ่มเข้าใจสัญลักษณ์ต่าง ๆ ทั้งตัวเลขและตัวหนังสือยังมีช่วงความสนใจระยะสั้น มีความอยากรู้อยากเห็น ชอบซักถาม สนใจสิ่งแปลกใหม่

เด็กอายุ 7 ปี มีลักษณะเด่น คือ พัฒนาการทางภาษา มีความสนใจอยากรู้อยากเห็น ในสิ่งต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลเช่น สิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นได้อย่างไร ทำงานอย่างไรเป็นคนช่างสังเกต จดจำ อยากทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ สนใจในรายละเอียดของสิ่งต่างๆ ช่วงความสนใจยังสั้นอยู่ ชอบเล่นบทบาทสมมติเหมือนวัย 6 ปี เข้าใจเรื่องเวลา ระยะทาง ฤดูกาลได้

เด็กอายุ 8 ปี มีความอยากรู้อยากเห็น มีช่วงความสนใจนานขึ้น ฟังคำแนะนำ เพื่อทำให้ดีขึ้น เข้าใจคำชี้แจงทำตามได้เป็นขั้น ๆ การสนใจการเล่นของเด็กหญิงและชายจะต่างกัน เด็กชายชอบเล่นรุนแรง ส่วนเด็กหญิงชอบดูรูปภาพ ภาพยนตร์ ทำอาหาร ฟังวิทยุเป็นต้น เด็กวัยนี้เริ่มแก้ปัญหาได้ ชอบทำตัวเป็นผู้ใหญ่

เด็กอายุ 9-10 ปี เริ่มทำงานได้ดีขึ้น ทำงานเป็นระบบ ระเบียบ ขั้นตอน สามารถแก้ปัญหาได้ ชอบคิดอย่างมีเหตุผล มีความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น จึงไม่ชอบที่จะให้ผู้ใหญ่มองค้ำคับมากเกินไป ความจำดี สนใจเลขที่เป็นโจทย์ปัญหาในชีวิตประจำวัน (อรนุช ลิ้มศิริ, 2556, น. 19)

ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้น ป. 4-ป. 6 อายุ 9-12 ปี) เด็กวัยนี้ มีความสามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะ ช่วยเหลือตัวเองได้ มีความรับผิดชอบ และตัดสินใจได้ด้วยตนเอง รับฟังคนอื่นมากขึ้น มีความอยากรู้อยากเห็น ชอบแสวงหาความจริงเกี่ยวกับตนเอง สนใจทำงาน เพื่อค้นหาความสามารถและประสบการณ์ใหม่ ๆ สนใจปัญหาสังคม ชอบอภิปรายแสดงความคิดเห็น มีความคิดริเริ่ม เข้าใจเรื่องเวลาลำดับวัน เดือน ปี ได้ถูกต้อง เด็กวัยนี้จะตั้งความหวังในการทำงานสูง อยากได้ความสมบูรณ์แบบ ดังนั้น หากไม่สามารถทำได้ตามความคาดหวังจะเกิดความคับข้องใจ และรู้สึกละอายและเด็กวัยนี้มีความอยากรู้อยากเห็นในทุก ๆ เรื่องแต่จะสนใจในระยะเวลานั้น ๆ การส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาในเด็กวัยนี้จึงควรมอบหมายให้ เด็กได้รับผิดชอบกิจกรรมภายในบ้านหรือความรับผิดชอบในโรงเรียนตามสมควร ปลูกฝังระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ และควรเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดแก้ปัญหาด้วยเหตุและผลอย่างอิสระบนพื้นฐานความเหมาะสม (พรทิพย์ ศิริบุรณ์พิพัฒนา, 2555, น. 28)

จากการศึกษาพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กประถมศึกษา เด็กในวัยนี้จะเริ่มเข้าใจลักษณะสัญลักษณ์ต่างๆ มีความอยากรู้อยากเห็น เข้าใจคำชี้แจงต่างๆ มากขึ้น สามารถแก้ปัญหาได้ ชอบคิดอย่างมีเหตุผล มีความสามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะ ช่วยเหลือตัวเองได้ มีความรับผิดชอบ และตัดสินใจได้ด้วยตนเอง รับฟังคนอื่นมากขึ้น มีความอยากรู้อยากเห็น ชอบแสวงหาความจริงเกี่ยวกับตนเอง สนใจทำงานและมีความคิดด้วยเหตุผล

4. พัฒนาการทางสังคม (Social development)

พัฒนาการทางสังคม (Social development) วัยนี้จะมีพัฒนาการด้านสังคมเด่นมาก โดยเฉพาะการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น ทั้งในบ้านและนอกบ้าน ทั้งกลุ่มวัยเดียวกันและวัยผู้ใหญ่ จะมีสัมพันธภาพกับผู้ใหญ่นอกบ้านมากขึ้น ส่วนสังคมกับกลุ่มเพื่อนมักจะเป็นสังคมเฉพาะเพศเดียวกัน มีการเรียนรู้กติกาการเล่น และกติกาสังคม ซึ่งเหมาะสำหรับฝึกเด็กวัยนี้ให้เรียนรู้และฝึกฝนกิจกรรมประเภททักษะต่าง ๆ เช่น การร้องรำทำเพลง การกีฬา การดนตรี งานบ้าน และสุขนิสัยต่าง ๆ ซึ่งติดตัวเด็กไปตลอดชีวิต พัฒนาการทางสังคมแบ่งตามช่วงอายุดังนี้

ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ชั้น ป. 1-ป. 3 อายุ 6-9 ปี) เริ่มรู้จักคบเพื่อน สนใจในการเรียนและการละเล่น ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดไม่มีการยียวน รวมทั้งจะมีการทะเลาะ การแข่งขัน การคุยโอ้อวดการต่อสู้ เป็นเรื่องปกติของเด็กวัยนี้ กิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กวัยนี้จึงควรเน้นกิจกรรมที่สร้างสัมพันธภาพที่ดี ระหว่างกลุ่มเด็กรวมทั้งส่งเสริมให้เด็กมีการแข่งขันกับตนเองมากกว่าแข่งกับคนอื่น

ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้น ป. 4-ป. 6 อายุ 9-12 ปี) เพื่อนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กวัยนี้มาก ต้องการเป็นที่ยอมรับ รักพวกพ้องมากขึ้น เพื่อนจึงมีอิทธิพลมากในด้านต่าง ๆ เช่น การแต่งกาย การพูดจา การแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ และส่วนใหญ่มักเป็นสังคมในเพศเดียวกันมากกว่าต่างเพศ ชอบชื่นชมคนเก่ง พัฒนาการทางสังคมแบ่งตามอายุได้ดังนี้

อายุ 6 ปี รู้จักแบ่งของเล่นและขนมให้ผู้อื่น ซึ่งเดิมพอใจจะเป็นผู้รับฝ่ายเดียว

อายุ 7 ปี สามารถจัดระเบียบระเบียบให้กับตัวเอง เตรียมตัวเองในการไปโรงเรียน เครื่องใช้ในการเรียน เริ่มตรงต่อเวลา เด็กผู้หญิงจะชื่อน้อยลง ชอบเล่นการบ้านการเรือนมากกว่า กระโดดการปีนป่าย ชอบระบายสี ตัดเย็บเสื้อผ้า ตักตักกระดาษ ส่วนเด็กผู้ชายจะชอบเล่นเครื่องมือ เป็นช่างซ่อมรถ ทหาร ตำรวจ ชอบเครื่องบิน เรือรบ

อายุ 8 ปี มีมารยาทในสังคมพอควร มีความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ชอบเล่นเป็นกลุ่ม ไม่ชอบเล่นคนเดียว จะมีระเบียบของตนเองในเรื่องการกิน การนอน และการขับถ่าย ที่เป็นแผนของตนเอง

อายุ 9 ปี รู้จักมารยาทของสังคมดีขึ้น เข้ากับเพื่อนและกลุ่มได้ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง รักความยุติธรรม ถ้าทำผิดจะยอมรับผิดรักหมู่คณะยกย่องเพื่อนเพศเดียวกัน เลียนแบบกันเองในกลุ่ม ใน

เรื่องการแต่งตัวและกิริยาท่าทางอาจมีภาษาที่เข้าใจกันเฉพาะภายในกลุ่ม จะพยายามประพฤติตนให้เหมาะสมกับบทบาททางเพศของตนเอง

อายุ 10 ปี มีความเป็นระเบียบ พยายามทำในสิ่งที่ดีและสามารถให้คำแนะนำเพื่อน นักเรียนด้วยกันได้เห็นอกเห็นใจเพื่อน ติดเพื่อนมากกว่าอยู่บ้าน และเมื่อเข้ากลุ่มจะวิพากษ์วิจารณ์ ครูหรือกลุ่มเพื่อนต่างเพศในช่วงนี้จะรับผิดชอบตนเองได้ดีขึ้น คือ ทำความสะอาดห้อง ช่วยงานซักรีด เสื้อผ้า ห้างขยะ ช่วยทำอาหารจัดเตรียมอาหารได้ ช่วยดูแลสนามหญ้าและต้นไม้ จัดเก็บหนังสือ เข้าชั้นหนังสือได้เรียบร้อย (ปิยะนุช จิตตุนนท์, 2553. 35) โดยทั่วไปในวัยนี้จะมีพัฒนาการทางด้านสังคมดังต่อไปนี้

1. การปรับตัวทางสังคมของเด็กเด็กเริ่มเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมจากบ้านมาสู่โรงเรียน โรงเรียนจึงเป็นศูนย์กลางทางสังคมของเด็กวัยนี้ เด็กเรียนรู้บทบาท กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เรียนรู้ที่จะเป็น สมาชิกของกลุ่มเพื่อน ดังนั้น เด็กจะค่อย ๆ เปลี่ยนจากการยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentric) มาเป็นการยอมรับความสำคัญของคนอื่น รู้จักฟังคนอื่นพูดเริ่มปฏิบัติตามคำสั่งครูและสามารถ ทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้เด็กวัยนี้กำลังเรียนรู้และปรับตัวเตรียมเป็นผู้ใหญ่ กำลังแสวงหา ความเชื่อมั่นและรูปแบบของตัวเอง ชอบเลียนแบบพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ที่เด็กพอใจเช่น ครูและสามารถทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

2. ความสัมพันธ์กับครอบครัวโรงเรียนและกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลสำคัญต่อเด็กในวัยนี้ พ่อแม่ของเด็กวัยนี้จะมีอิทธิพลน้อยลง เด็กที่มีประสบการณ์ทางบ้านที่ดีก็จะประสบความสำเร็จ ในการปรับตัว การเข้าสังคม และการเรียนรู้ ส่วนเด็กที่มีพื้นฐานที่ไม่ดีจากทางบ้านก็จะประสบปัญหาทางด้านอารมณ์ สังคม และการเรียนรู้ ปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งคือเด็กในวัยนี้จะยอมรับความสำคัญของเพื่อน เลียนแบบเพื่อน ซึ่งบางครั้งจะขัดแย้งกับความต้องการหรือค่านิยมของทางบ้านได้ (ปิยะนุช จิตตุนนท์, 2553. 35)

3. ความสัมพันธ์กับครูและเพื่อน ในช่วงวัยประถมศึกษาชั้น ความสำคัญของพ่อแม่ จะเริ่มลดลงผู้ที่เริ่มเข้ามามีบทบาทแทนหน้าที่ในช่วงอายุ 6-9 ปี คือ ครู เนื่องจากเด็กวัยเรียนนั้น เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลง ใช้ชีวิตในโรงเรียนมากขึ้น โรงเรียนจึงเป็นศูนย์กลางของพัฒนาการด้านสังคมของเด็ก พ่อแม่มีบทบาทน้อยลงผู้ที่มามีบทบาทแทนพ่อแม่ คือครู (Constanzo & Shaw, 1966) อ้างถึงใน อรุณฯ ลิ้มศิริ, (2556, น. 37) เด็กให้การยอมรับและให้ความสำคัญกับครูมากกว่าพ่อแม่ (ปิยะนุช จิตตุนนท์, 2553, น. 35)

จากการศึกษาพัฒนาการของเด็กประถมศึกษา (6-12 ปี) สรุปได้ว่าเด็กประถมศึกษาคือเด็กที่มีการเจริญเติบโตพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นวัยที่มีการใช้กล้ามเนื้อในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเป็นส่วนสูงหรือน้ำหนัก มีการเคลื่อนไหวร่างกาย การเดิน การยืน การนั่ง การวิ่งและการทรงตัว การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเด็กได้ลงมือ

ปฏิบัติ มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ฝึกให้แก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง กิจกรรมควรส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อสังคม ช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ทักษะทางสังคม

1. ความหมายของทักษะทางสังคม

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางสังคม ได้มีผู้ให้ความหมายของทักษะทางสังคมไว้ดังนี้

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2540, น. 114) อ้างอิงใน วีรณา ปะกิลากัง (2558, น. 14) กล่าวถึง ทักษะทางสังคม หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการจะปฏิบัติกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยสามารถแสดงออกถึงความคิดความรู้สึกของตนเองตามสิทธิ และความพึงพอใจ ตลอดจนทำให้ความต้องการแห่งตนสามารถบรรลุได้โดยไม่ละเมิดสิทธิและ ความพึงพอใจของบุคคลอื่น

ญาดา หลาวเพชร (2544, น. 6) กล่าวว่าทักษะทางสังคมหมายถึงการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเป็นมิตรกับบุคคลอื่นและแสวงความร่วมมือจากผู้อื่นได้โน้มน้าวความคิดเห็นของบุคคลอื่นได้อย่างนุ่มและได้ผล ทำให้เกิดความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมายมีการสื่อสารที่ดี สามารถเจรจาต่อรอง แก้ไขและหาทางยุติภารกิจ ให้บรรลุเป้าหมาย มีการสื่อความหมายที่ดี สามารถเจรจาต่อรองแก้ไขและหาทางยุติข้อขัดแย้งได้ อย่างเหมาะสม เต็มใจให้ความช่วยเหลือ

Jarolimek (2001, p. 9) ได้ให้ความหมายทักษะทางสังคมไว้ 3 ประการ คือ การอยู่ร่วมกันและการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นการยอมรับการนับถือสิ่งที่ถูกต้องของคนอื่นและ การอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้การรู้จักควบคุมตนเองรู้จักตัดสินใจได้ ด้วยตนเองการร่วมแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์กับผู้อื่น

Hargie and McCartan, (1986, p. 2) ทักษะทางสังคม หมายถึง ทักษะที่ใช้เมื่อบุคคลมีการกระทำระหว่างกันในระดับของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะทางสังคมมีลักษณะสำคัญ 5 ประการคือ

1. ทักษะทางสังคมเป็นพฤติกรรมที่มีจุดมุ่งหมายและต้องมีความตั้งใจ
2. ทักษะทางสังคมหมายถึงพฤติกรรมทางสังคมที่ผู้อื่นสามารถสังเกตได้
3. พฤติกรรมที่แสดงออกนั้นจะต้องเหมาะสมกับสถานการณ์

4. ทักษะทางสังคมจะประกอบด้วยพฤติกรรมทางสังคมหลาย ๆ อย่างที่มีความสัมพันธ์กัน เช่น การแสดงความรู้สึกสนใจผู้อื่นอาจจะประกอบด้วยการยิ้มการผงกศีรษะ การจ้องมองและการใช้คำพูด เป็นต้น

5. ทักษะทางสังคมประกอบด้วยพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้

6. องค์ประกอบชุดท้ายของทักษะทางสังคม ซึ่งมีความสำคัญตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura 's social learning theory) ก็คือความสามารถในการ ควบคุมพฤติกรรมของตนเองและจะต้องรู้ว่าเมื่อไรควรจะพูดหรือจะทำอะไรซึ่งมีความสำคัญพอ ๆ กับความสามารถในการเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ ด้วย

Riggio (1986, p. 649) กล่าวว่าทักษะทางสังคม หมายถึง จิตลักษณะส่วนตัวของบุคคลที่แสดงถึงความสามารถในการสื่อความกับบุคคลอื่น โดยผู้ที่มีทักษะทางสังคมสูงจะสื่อความ ได้ดีแลชัดเจน ส่วนผู้ที่มีทักษะทางสังคมต่ำจะสื่อความไม่ดีและไม่ชัดเจน โดยทักษะทางสังคมแบ่ง ได้เป็น 6 ด้านคือ

1. การแสดงออกทางอารมณ์ (Emotional expressivity) หมายถึง ความสามารถในการแสดงออกในการสื่อสารกับผู้อื่นโดยไม่ใช้ถ้อยคำเป็นการสื่อสารด้วยอารมณ์รวมทั้งการแสดง ทศนคติ และการแสดงระหว่างบุคคลโดยไม่ใช้ถ้อยคำ

2. ความไวในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่น (Emotional sensitivity) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้และแปลความหมายอารมณ์ของผู้อื่นโดยบุคคลนั้นไม่ต้องใช้คำพูด

3. การควบคุมอารมณ์ของตนเอง (Emotional control) หมายถึง ความสามารถในการสกัดกั้นอารมณ์ของตนเองเมื่อการควบคุมอารมณ์นั้นเป็นสิ่งจำเป็นหรือการแสดงอารมณ์ที่ ไม่ใช่ความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง

4. การแสดงออกทางสังคม (Social expressivity) หมายถึง ความสามารถในการแสดง ถ้อยคำหรือการสนทนากับบุคคลอื่นอย่างคล่องแคล่ว และมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นได้อย่างดี

5. ความไวในการรับรู้ทางสังคม (Social sensitivity) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ ข้อความที่ผู้อื่นพูดมีความรู้ทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับปทัสถานทางสังคม

Elliot. (2001, p. 19) ได้ให้ความหมายของทักษะทางสังคมไว้ว่า เป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ สังคมยอมรับ และทำให้บุคคลสามารถติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นในทางบวกเช่น การเริ่มต้นสร้าง สัมพันธภาพกับผู้อื่น การขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือยกย่องชมเชย ผู้อื่นและการจัดการกับความขัดแย้ง เป็นต้น ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถทาง สังคมเฉพาะตัวของบุคคล

ฐานรงค์ ทูเรียน (2560, น. 34) ได้ให้ความหมายของทักษะสังคมไว้ว่า ความสามารถของบุคคลที่จะอยู่ร่วมกันในลักษณะของกลุ่มหรือในสังคม สามารถปรับตัวได้ดีทั้งกับเพื่อนและคนแปลกหน้าได้อย่างรวดเร็ว รู้จักแสดงหาความรู้ใหม่ ๆ ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยการรู้จักบทบาทของผู้นำและบทบาทสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของกลุ่มหรือสังคม โดยการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคมไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารหรือทำงานร่วมกัน การเข้าใจกฎเกณฑ์ในสังคมและเข้าใจผู้อื่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในทางบวกให้เกิดขึ้นในสังคม และทักษะที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์จะต้องคำนึงถึงตนเองและผู้อื่นเพื่อให้เกิดความสุขในสังคม

พิมพ์ิกา ต้นสุวรรณ (2561, น. 13) กล่าวว่า ทักษะสังคม หมายถึง ความสามารถในการแสดงพฤติกรรมที่สังคมยอมรับความสามารถในการเข้าใจสถานการณ์ที่หลากหลายและคิดคำนึงถึงคนรอบข้างอย่างเข้าใจ ซึ่งช่วยให้บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

ปวิณญาพัฒน์ วรพันธ์ (2561, น. 14) ได้ให้ความหมายทักษะทางสังคมไว้ว่า การแสดงออกของบุคคลที่จะหาทางจัดหรือหลีกเลี่ยงจากเหตุการณ์ที่เป็นปัญหา อุปสรรค ความขัดแย้ง หรือความท้าทายที่เกิดขึ้นกับชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ของสังคมไทยและโลกจากสื่อที่หลากหลาย การแก้ไขปัญหา ตระหนัก วิเคราะห์ถึงข้อดีข้อเสีย จากสถานการณ์ที่พบเจอ จัดการกับความเครียดหรือแรงกดดันจากภายนอกเกิดขึ้นต่อตนเองและสังคม ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูลข่าวสารความรู้สึกลึกซึ้ง และความต้องการของตนเองกับผู้อื่น บอกและเตือนตนเองให้รู้ถึงผลเสียที่จะตามมา รวมทั้งสามารถปฏิบัติตนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดได้รับการยอมรับ การสนับสนุน และการส่งเสริมจากบุคคลอื่น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความหมายของทักษะทางสังคม การแสดงออกของบุคคลที่จะหาทางจัดหรือหลีกเลี่ยงจากเหตุการณ์ที่เป็นปัญหา อุปสรรค ความขัดแย้ง หรือความท้าทายที่เกิดขึ้นกับชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเป็นความสามารถในการรู้จัก เข้าใจ สร้างสรรค์และประสานความรู้สึกรู้สึก ความต้องการ ความสัมพันธ์การแก้ปัญหาและการปฏิสัมพันธ์ของบุคคลที่มีต่อกัน ทักษะทางสังคมประกอบด้วยกลุ่มของทักษะต่าง ๆ ที่ใช้ในการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างกันของบุคคลในสังคมได้แก่ ทักษะการสื่อสาร การพูด การฟัง การทำงานร่วมกัน การเอาใจใส่ การยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น การควบคุมตัวเอง การช่วยเหลือในการทำงาน ความสามารถในการเข้าใจถึงสถานการณ์ที่หลากหลาย กฎกติกาต่าง ๆ ในสังคม

2. ความสำคัญของทักษะทางสังคม

ทักษะทางสังคมเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีความสำคัญต่อมนุษย์เพราะทักษะสังคมมีความเป็นอยู่อย่างยิ่งในการดำรงชีวิตถือเป็นทักษะพื้นฐานในการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ เนื่องจากทุกสังคม

จำเป็นต้องมีการติดต่อสัมพันธ์พึ่งพาอาศัยกัน ทักษะสังคมจึงมีความสำคัญทั้งในด้านส่วนบุคคลและด้านสังคม (สุชุมาล เกษมสุข, 2535, น. 10-12)

ความสำคัญด้านบุคคล เป็นทักษะที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เพราะถ้าสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปมากเท่าไร ยิ่งจะทำให้ทักษะทางสังคมจำเป็นมากยิ่งขึ้น บุคคลต้องมีความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สามารถทำงานร่วมกับคนอื่น มีทักษะในการสื่อสาร สามารถสื่อความหมายเกิดความเข้าใจกัน รู้จักวิธีแก้ไขปัญหของตนเองและผู้อื่น สามารถปรับตัวได้ทุกสภาพแวดล้อม ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นทักษะที่จะช่วยให้มนุษย์อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ความสำคัญด้านสังคม สังคมที่มีสมาชิกมีทักษะทางสังคม มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความเข้าใจกัน สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เพื่อพัฒนาสังคมที่ตนอยู่สามารถทำให้บุคคลทำงานกับผู้อื่นได้ สังคมนั้นก็จะมีความสุข แต่ถ้าสังคมใดที่มีลักษณะตรงกันข้ามสมาชิกขาดทักษะทางสังคม สังคมนั้นก็จะไม่มีความสุขมีแต่ปัญหาจะทำให้สังคมนั้นเสื่อมลง ทักษะทางสังคมจึงมีความสำคัญที่จะช่วยพัฒนาให้บุคคลและสังคมให้มีความเจริญก้าวหน้าไปด้วยสังคม

Gresham and Elliott, (1990, p. 114) กล่าวว่าพฤติกรรมที่ยอมรับได้ในสังคม การคิดคำนึงถึงคนรอบข้างอย่างเข้าอกเข้าใจ ซึ่งช่วยให้บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ และหลีกเลี่ยงการมีปฏิสัมพันธ์ทางลบกับบุคคลอื่น

วีรณา ปะกิลากัง (2558, น. 16) ได้ให้ความสำคัญของทักษะทางสังคมไว้ว่า การที่มนุษย์อยู่ร่วมกันมีปฏิสัมพันธ์กันในด้านต่าง ๆ นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่สมาชิกในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและเพื่อความสงบสุขของสังคม

ปวิญาพัฒน์ วรพันธ์ (2561, น. 16) ทักษะทางสังคมเป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างยิ่งไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ก็จำเป็นที่จะต้องปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่ต้องดำรงชีวิตและทำงานร่วมกับบุคคลอื่นอยู่เสมอ และส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ พฤติกรรมสังคมและครอบครัว ช่วยให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและประสบ ความสำเร็จในอนาคตได้

ฐานรงค์ ทูเรียน (2563, น. 34) ได้ให้ความสำคัญของทักษะทางสังคมไว้ว่า ทักษะทางสังคมมีความจำเป็นมากสำหรับเด็ก ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการฝึกทักษะทางสังคมทำให้คนสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขยิ่งถ้าฝึกกับเด็กจะทำให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ และยังสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ความสำคัญของทักษะทางสังคมจะเห็นได้ว่าทักษะทางสังคมนั้นถือเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งและเป็นทักษะที่ควรได้รับสำหรับทุกเพศทุกวัยไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ก็จำเป็นที่จะต้องปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมีการพึ่งพาอาศัยกันและทำงานร่วมกับผู้อื่นรู้จัก

ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในสังคม ซึ่งทักษะทางสังคมจะทำให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและก็จะทำให้สังคมนั้นเป็นสังคมที่น่าอยู่และมีความสุขยิ่งขึ้น

3. องค์ประกอบของทักษะทางสังคม

จากการทบทวนและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของทักษะทางสังคมที่เกิดขึ้นในเด็กวัยเรียน เด็กวัยนี้เกิดการขยายสิ่งแวดล้อมจากบ้านไปสู่สังคมภายนอกโดยเฉพาะโรงเรียน ดังนั้นเด็กจึงมีโอกาสดำเนินการสัมพันธ์กับเพื่อน ครู เกิดการเรียนรู้และแสดงออกถึงทักษะทางสังคมมากขึ้น Gresham and Elliott (1990, p. 31) จึงเสนอองค์ประกอบของทักษะทางสังคมที่เกิดขึ้นในเด็กวัยเรียน ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร (Communication) สามารถโต้ตอบในบทสนทนาและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการพูดคุย
2. ความรับผิดชอบ (Responsibility) การเคารพในสิทธิของผู้อื่น รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง
3. การเข้าอกเข้าใจ (Empathy) การให้อภัยผู้อื่น เข้าใจและเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีความรู้สึกนั้นๆ
4. การให้ความร่วมมือ (Cooperation) การทำตามคำสั่งของผู้อื่น (ครู / ผู้ปกครอง) การปฏิบัติตามกฎของส่วนรวม
5. การควบคุมตนเอง (Self-control) การประนีประนอมเมื่อเกิดความขัดแย้ง ความสงบนิ่งเมื่อถูกล้อเลียน
6. การยืนหยัดในตนเอง (Assertiveness) การบอกความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นทราบ กล้าที่จะแสดงออกทางความคิดในสถานการณ์ที่ไม่ยุติธรรม

Riggio et al. (2008, p. 650) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบทางสังคมไว้ดังนี้ทักษะทางสังคมเป็นความสามารถในการสื่อสารรับรู้และแสดงออกตามบทบาททางสังคมโดยจะแบ่งออกเป็น 6 ด้านคือได้แบ่งทักษะทางสังคมออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. การแสดงออกทางอารมณ์ (Emotional expressivity) หมายถึง ความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นโดยไม่ใช้ถ้อยคำ เป็นการสื่อความหมายทางอารมณ์ และภาษาท่าทางโดยรวมถึงการแสดงเจตคติ ความรู้สึก และพฤติกรรมระหว่างบุคคลโดยไม่ใช้ถ้อยคำ
2. ความไวในการรับรู้อารมณ์บุคคลอื่น (Emotional sensitivity) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจ ตลอดจนสามารถตีความหมายการแสดงออกทางอารมณ์ และภาษาท่าทางของบุคคลอื่นโดยที่บุคคลนั้นไม่ต้องใช้ถ้อยคำแสดงออกมา

3. การควบคุมทางอารมณ์ของตนเอง (Emotional control) หมายถึง ความสามารถในการกำกับ สะกดกลั้น และปรับอารมณ์ของตนเองได้

4. การแสดงออกทางสังคม (Social expressivity) หมายถึง ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นโดยใช้ถ้อยคำ เป็นการสื่อความหมายโดยใช้ภาษาพูดในการเข้าร่วมสนทนา อภิปรายกับบุคคลอื่น

5. ความไวในการรับรู้ทางสังคม (Social sensitivity) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจ ตลอดจนสามารถตีความหมายจากการติดต่อสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำของบุคคลอื่นได้

6. การควบคุมทางสังคม (Social control) หมายถึง ความสามารถในการแสดงบทบาททางสังคมอย่างเหมาะสม มีทักษะในการแสดงตน และสามารถควบคุมพฤติกรรมการแสดงออกของตนเอง Jarolimek (2001, pp. 10-11) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะทางสังคมไว้ ดังนี้

1. การใช้ชีวิตและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
2. การรู้จักเป็นผู้ให้และผู้รับ
3. การเคารพต่อข้อตกลง
4. การรู้จักใช้โอกาสให้เหมาะสม
5. การเคารพในสิทธิของผู้อื่น
6. การตระหนักถึงการสร้างสังคม

Goleman (1998, p. 27) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะทางสังคม ดังนี้

1. การโน้มน้าว (Influence) มีอิทธิพล และสามารถโน้มน้าวผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม
2. การสื่อสารที่ดี (Communication) เปิดใจกว้างในการรับฟัง และสื่อสารได้ตอบด้วยความชัดเจนและน่าเชื่อถือ
3. มีความเป็นผู้นำ (Leadership) สามารถผลักดันและชักนำบุคคลและกลุ่มคนได้ดี
4. กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Change catalyst) มีความคิดริเริ่มและเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ได้ดี
5. การจัดการความขัดแย้ง (Conflict management) มีความสามารถในการจัดการกับความขัดแย้ง หาทางยุติความไม่เข้าใจกัน
6. การสร้างความสัมพันธ์ (Building bonds) เสริมสร้างความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้น เป็นการช่วยและสนับสนุนให้เกิดความสัมพันธ์
7. การร่วมมือร่วมใจกัน (Collaboration and cooperation) การช่วยเหลือและร่วมมือโดยการทำงานร่วมกันกับบุคคลอื่นเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน

8. ความสามารถในการทำงานเป็นทีม (Team capabilities) การสร้างพลังร่วมของกลุ่มในการปฏิบัติเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายของกลุ่ม

จากการศึกษาทักษะทางสังคมที่ควรมุ่งเน้นให้เกิดแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาแบ่งทักษะทางสังคม ไว้ดังนี้ (สุขุมล เกษมสุข, 2535, น. 14)

1. ทักษะการคิดสร้างสรรค์
2. ทักษะการทำงานกลุ่ม
3. ทักษะการแสวงหาความรู้
4. ทักษะการสื่อสาร
5. ทักษะการแก้ปัญหา

อุมาพร ตรังสมบัติ (2544, น. 22-23) ได้เสนอองค์ประกอบของทักษะสังคม ไว้ดังนี้

1. สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น
2. สื่อสารได้อย่างชัดเจนตรงไปตรงมา รู้จักฟังและรู้จักโต้ตอบ
3. รู้จักประเมินสถานการณ์ รู้ว่าตนเองควรปฏิบัติอย่างไร
4. จัดการกับความขัดแย้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. สามารถประนีประนอมและร่วมมือกับผู้อื่นได้
6. มีความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี
7. รู้จักโน้มน้าวจิตใจคน สร้างความร่วมมือร่วมใจ แรงบันดาลใจ และความกระตือรือร้นให้

เกิดขึ้นในกลุ่ม

วีรณา ปะกิลากัง (2558, น. 21) ได้จำแนกองค์ประกอบของทักษะสังคม ดังนี้

1. ความอดทน ได้แก่ การรู้จักรอคอย ควบคุมอารมณ์ของตน
2. ความเป็นผู้นำผู้ตาม ได้แก่ ฟังความคิดเห็นของคนอื่นถึงแม้จะแตกต่างจากตนเอง ปฏิบัติตนเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี เป็นที่ยอมรับของเพื่อน
3. ความรับผิดชอบ ได้แก่ ตั้งใจทำงานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบข้อตกลงร่วมกันของสังคม ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนจนหมดเวลา

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบของทักษะทางสังคมซึ่งผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของทักษะทางสังคมของนักเรียนประถมศึกษา ซึ่งทักษะเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้จะต้องได้รับการฝึกฝนมาตั้งแต่วัยเด็กและหล่อหลอมมาจากกระบวนการทักษะทางสังคมบนพื้นฐานของการมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นสำคัญ ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์ทักษะทางสังคมที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนในระดับประถมศึกษาไว้ 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสาร การแก้ไขปัญหา การให้ความร่วมมือ และทักษะการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี

การเล่นพื้นบ้าน

1. ความหมายของการเล่นพื้นบ้าน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้ความหมาย ของคำว่า เล่น การละเล่น และ พื้นบ้าน ไว้ดังนี้

เล่น หมายถึง ทำเพื่อสนุกหรือผ่อนคลายอารมณ์ เช่น เล่นเรือ เล่นดนตรีการแสดง เช่น เล่น โขน เล่นละคร เล่นงานเหมา สาละวันหรือหมกมุ่นอยู่กับสิ่งใด ๆ ด้วยความเพลิดเพลิน เป็นต้น

การละเล่น หมายถึง มหรสพการแสดงต่าง ๆ เพื่อความสนุกสนานรื่นเริง

พื้นบ้าน หมายถึง เฉพาะถิ่น เช่น ของพื้นบ้านมักใช้เข้ากับคำพื้นเมืองเป็นพื้นบ้าน (กรมพลศึกษา, 2557, น. 5)

ชัชชัย โกมารทัต (2549, น. 21) กีฬาพื้นเมืองไทย หมายถึงกิจกรรมการเล่นและเกมที่ใช้ทักษะทางกาย มีความกระตือรือร้นใช้ความสามารถในการเคลื่อนไหวร่างกายตามแบบวัฒนธรรมไทย เป็นกิจกรรมการแข่งขันที่มีแบบแผนอย่างไทย มีวิธีการเล่นที่เป็นระบบระเบียบอย่างไทย มีกฎ กติกา มีประโยชน์จากการเล่นทั้งประโยชน์ภายในและภายนอกตามรูปแบบวิถีการดำเนินชีวิตดั้งเดิมแบบไทยนั่นเองหรืออาจกล่าวสั้น ๆ ว่าเป็นกีฬาดั้งเดิมของไทยเล่นกันเฉพาะท้องถิ่น มีลักษณะรูปแบบ และวิธีการเล่นที่เรียบง่ายตามแบบวิถีไทยเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตหรือวิถีชีวิตของคนไทยในแต่ละท้องถิ่นเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ทรงคุณค่าของไทย

ปิยะนุช สุวรรณเทพ (2556, น. 37) ได้ให้ความหมายว่า การละเล่นพื้นบ้านของไทย หมายถึง กิจกรรมการเล่นของประเทศไทยที่มีการสืบทอดต่อ ๆ กันมา จากรุ่นสู่รุ่น เป็นการเล่นทั้งของผู้ใหญ่ และเด็กที่ก่อให้เกิดความสนุกสนาน บันเทิงใจ ผ่อนคลายความตึงเครียด เป็นกิจกรรมที่เคลื่อนไหว ร่างกายขณะเล่นเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีทั้งการเล่นที่มีกติกาแน่นอนและการเล่นที่ไม่มีกติกา บางเกมมีบัตรหรือประกอบแต่บางเกมไม่มีบัตรประกอบ สามารถเล่นได้ทั้งคนเดียวหรือเป็นกลุ่ม ช่วยให้ผู้เล่นเกิด ความมั่นใจในตนเองและเกิดการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกายอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อุปกรณ์ที่ใช้เล่นเป็นวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น

วรรณนิศา พงษ์จิรังกาล (2561, น. 24) ได้ให้ความหมายของการละเล่นพื้นบ้านไว้ว่า เป็นการเล่นของคนไทยที่สืบทอดมาตั้งแต่อดีต ต่อๆ กันมาจนถึงปัจจุบัน เล่นได้ทุกเพศทุกวัย ซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัย เนื่องด้วยความหลากหลายของสังคม หรือบริบทของพื้นที่ภาคนั้น ๆ ด้วยวิธีการเล่นที่บอกต่อ สอนหรือเล่าเรื่องต่อ ๆ กันมา มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายพร้อมทั้งเกิดความสนุกสนาน บันเทิงใจเป็นการผ่อนคลาย เกิดประโยชน์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

รัฐพล มากพูล (2563, น. 29) การละเล่นพื้นบ้านของไทย หมายถึง การละเล่นของเด็กไทย ที่มีมาแต่อดีตจนถึงปัจจุบันโดยผู้เล่นต่างสมัครใจร่วมกัน และบางครั้งก็มีห้องบทร้อยกรอง เน้นความ

สนุกสนานเพลิดเพลิน มีกฎกติกาไม่ซับซ้อน เหมาะกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของท้องถิ่น เป็นการถ่ายทอดสืบต่อกันมาจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง เพื่อให้เด็กได้เล่นอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้เด็กได้รับการพัฒนาด้านต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อีกทั้งยังส่งเสริมการพัฒนาสัมพันธภาพของเด็กอีกด้วย

จากการศึกษากล่าวสรุปได้ว่า การละเล่นพื้นบ้านไทยที่มีมาแต่อดีตจนถึงปัจจุบันโดยผู้เล่นต่างสมัครใจร่วมกัน สามารถเล่นได้ทุกเพศทุกวัย บางอย่างมีการแข่งขัน บางอย่างไม่มีการแข่งขัน เน้นความสนุกสนานมากกว่าการแข่งขัน สามารถเล่นคนเดียวหรือเป็นกลุ่มก็ได้ เป็นการพัฒนาการและเป็นประโยชน์ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา โดยนำวิถีชีวิตในแต่ละท้องถิ่นมาประยุกต์ในการละเล่น มีกฎ กติกาที่ไม่ซับซ้อน และเด็กจะได้รู้จักกับเพื่อน ๆ ได้ร่วมกิจกรรมได้ในสังคมอีกด้วย

2. ประเภทของการละเล่นพื้นบ้านไทย

วิราภรณ์ ปนาทกุล, (2531) อ้างถึงใน วรรณนิศา พงษ์จิรังกุล (2561, น. 24) ได้แบ่งประเภทของการละเล่นออกเป็น 11 ประเภทใหญ่ ๆ แต่จะนำมากล่าวถึงเฉพาะประเภทที่ตรงกับการละเล่นของเด็กไทยดังนี้ คือ

1. การเล่นท่าย เช่น ทายหัวก้อย โพงพาง คลุมไก่ขายดอกไม้
2. การกระโดดเชือก กระโดดเชือกเดี่ยวกระโดดเชือกคู่ ตั้งแต่
3. ประเภทซ่อนหา เช่น ซ่อนหา กาฟักไข่
4. ประเภทปรับ ได้แก่การเล่น ที่มีการปรับผู้แพ้ให้รำ ให้ร้องเพลง เชกเข้ากินน้ำ ฯลฯ เช่น ช่วงชัยหรือช่วงเชลยขี่ม้าส่งเมือง
5. ประเภทไล่จับ เช่น มอญซ่อนผ้า งูกินหางไล่ให้ทัน อ้ายเข้าอ้ายโง่ โปลิตจับขโมย
6. ประเภทคัดออกเช่น รีรีข้าวสาร ลิงชิงหลัก
7. ประเภทกระโดดข้าม เช่น เสือข้ามห้วย
8. ประเภทที่มีการใช้กระดานดินสอ หรือการวาดรูป เช่น เสือตกถังจูงนางเข้าห้อง
9. ประเภทความแม่นยำ เช่น หมากเก็บ อีตักดีดลูกหิน เป่ายาง หรือเป่ากบ
10. ประเภทไม้ เช่น ไม้หึ่ง
11. ประเภทสำหรับเด็กเล็ก เช่น ตบแผละ จำจี้ แมงมุมขยุ้มหลังคา ตีไก่ ขี้ตุ๋กลางนา จับปูดำ เป่ายิงฉุบ จีจ้อเจี๊ยบ

รัฐพล มากพูน (2563, น. 31) ได้แบ่งการละเล่นของเด็กไทยเป็น 5 กลุ่มดังนี้

1. การละเล่นที่เน้นทักษะด้านการพูด การฟัง ได้แก่ การเล่นที่มีบทร้องและบทเจรจาโต้ตอบ การเล่นที่เข้าลักษณะนี้ เช่น ขี่ตุ๊กกลางนา เขย่งเก้งกอย ช่ว่งรำ ซ่อนหา งูกินหาง ขายแดงโม แม่นาค พระโขง ฯลฯ

2. การละเล่นที่เน้นทักษะทางด้านการนับ การคาดคะเน การกระชาระการจำแนก ประเภท จำแนกพวก จำแนกเสียง การเล่นที่เน้นเกี่ยวกับการนับ ได้แก่ กำทาย จู๋นางเข้าห้อง ซ่อนหา ฯลฯ การเล่นที่เน้นเกี่ยวกับการคาดคะเน การกระชาระ ได้แก่ ขี่ม้าโยนบอล ช่างรำติดเม็ดมะขาม ฯลฯ การเล่นที่เน้นทักษะ การจำแนกประเภท จำแนกพวก จำแนกเสียง ได้แก่ กาฟักไข่ แก้อัฒนตรี งูกินหาง ฯลฯ

3. การละเล่นที่เน้นทักษะทางด้านการคิด การใช้ไหวพริบ ปฏิภาณ ความคล่องแคล่วว่องไว การเลือก ตัดสินใจ ได้แก่ กาฟักไข่ กระโดดเชือกคู่ แก้อัฒนตรี กำทาย ขี่ม้าส่งเมือง ซ่อนหา ตม ดอกไม้ ฯลฯ

4. การละเล่นที่เป็นทักษะการใช้กล้ามเนื้อ การขีดเขียน การลากเส้น การเขียน รูปทรง การสาน การวิ่ง การกระโดด การทรงตัว สามารถแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ๆ ได้ดังนี้ คือการเล่นที่ใช้ทักษะการใช้กล้ามเนื้อ การขีด เส้น ลากเส้น วาดรูป-การเขียนรูปทรง การสาน ได้แก่ กาฟักไข่ จู๋นางเข้าห้อง ช่ว่งรำตาเขย่ง ตีจับ ฯลฯ การเล่นที่เน้นทักษะการวิ่ง การก้าวกระโดด ได้แก่ กระโดดเชือกคู่ กระต่าย ขาเดียว ขี่ม้าส่งเมือง เดินกะลา ตีจับ เตย ฯลฯ การเล่นที่เน้นทักษะทางด้านการทรงตัว ได้แก่ กระต่ายขาเดียว ขี่ม้าโยนบอล ตะแหัน ทอดนาฬิกา มะล็อกก๊อกแก็ก ฯลฯ

5. การละเล่นที่เล่นการปลุกฝังค่านิยม ทัศนคติในด้านต่างๆ เช่น ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความเสียสละ ความรับผิดชอบ การยอมรับกติกา การรู้แพ้รู้ชนะ การให้อภัย เป็นต้น เช่น ซ่อนหา ซักกะเย่อ ขี่ม้าส่งเมือง ฯลฯ

คณาจารย์ชมรมเด็ก (2555, น. 12) แบ่งการละเล่นของเด็กไทยออกตามกติกา การเล่นแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือการเล่นที่เน้นการแพ้ชนะ คือ การเล่นที่มีผู้แพ้ชนะที่แน่นอน ผู้เล่นทั้งสองฝ่าย ยอมรับการเอาชนะกันในการเล่นที่ผู้เล่นเกิดความรู้สึกว่า มีความสำคัญนั้นต้องเป็นการแพ้ชนะที่เกิดจากความชำนาญ และความสามารถที่เหนือกว่าของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่ใช่การแพ้ ชนะที่เกิดจากการหมุนเวียนสลับเปลี่ยนตัวผู้เล่นการเล่นที่ไม่เน้นการแพ้ชนะเป็นการเล่นเพื่อการออกกำลังกายและฝึกฝนตนเองในบางด้าน ผู้เล่นจะแพ้หรือชนะก็ไม่รู้สึกละสำคัญ เป็นการเล่นที่ผู้เล่นทุกคนมีโอกาสได้สลับเปลี่ยนหน้าที่กันจึงทำให้ลดความรู้สึกเรื่องแพ้ชนะลง

วิเชียร เกษประทุม (2550, น. 13-14) แบ่งการละเล่นของเด็กออกเป็น 13 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทเล่นท่าย เป็นการลับสมอง ความชำนาญจากตาหรือจากการสัมผัสต่าง ๆ ก็ได้ เช่น โพงพาง ต่อไก่ คำทาย หัวก้อย ฯลฯ

2. ประเภทกระโดดเชือก เป็นการออกกำลังกาย มีทั้งกระโดดเชือกหมู่หรือกระโดดเชือกคนเดียว ปัจจุบันใช้อย่างมาต่อทำเป็นเชือกก็มี เช่น กระโดดเชือกหมู่ เดี่ยว ฯลฯ

3. ประเภทซ่อนหา เป็นการฝึกการสังเกตและความคล่องแคล่วว่องไว ทั้งผู้สอนและผู้หา เช่น ซ่อนหา หมอบโยง ฯลฯ

4. ประเภทการปรับ ผู้แพ้จะถูกปรับด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ให้ร้องเพลง ถูกเขกเข้า ให้เป็นข้า ฯลฯ เช่น กาฟักไข่ ชี้นำส่งเมือง แย่งไข่เต่า ฯลฯ

5. ประเภทไล่จับ มีสองฝ่าย คือ ฝ่ายไล่จับกับฝ่ายหนี เป็นการทดสอบความว่องไว เช่น ตีจับ งูกินหาง ตะลือกตอกแตก วิ่งวัว ปูชาเก ฯลฯ

6. ประเภทคัดออก มีการหาวิธีคัดผู้เล่นออกจากการเล่นด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น รีรีข้าวสาร ขาไก่ติดกัน กระต่ายขาเดียว ฯลฯ

7. ประเภทกระโดดข้าม เวลาเล่นจะมีการกระโดดข้ามสิ่งต่าง ๆ เช่น เสือข้ามห้วย อีเตะ ฯลฯ

8. ประเภทกระดาดินสอ การเล่นต้องใช้กระดาดหรือดินสอเป็นอุปกรณ์การเล่น เช่น เสือตกถัง อีตัก ฯลฯ

9. ประเภทแม่นยำ เวลาเล่นต้อง โยน ยิง ขว้าง ปา ให้ถูก เช่น ชีหลังทอยกระเบื้อง สะบ้า ดวงดาว ทอยกอง ฯลฯ

10. ประเภทไม้ ไข่ม้อยเป็นอุปกรณ์การเล่น เช่น ไม้เก็บ ไม้หิม ฯลฯ

11. ประเภทสำหรับเด็กเล็ก เป็นการเล่นที่เหมาะสมสำหรับเด็กเล็ก ๆ เพราะเป็นการเล่นง่ายๆ เช่น จ้ำจี้ แมงมุม โกงเงก ฯลฯ

12. ประเภทลูกบอล การเล่นประเภทนี้เป็นของต่างประเทศเป็นส่วนมาก เช่น ลิงชิงบอล

13. ประเภทตลก ประเภทนี้ คนดูหัวเราะ สนุกสนานเมื่อผู้เล่นทำผิด เช่นดมดอกไม้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การละเล่นพื้นบ้านของไทยมีหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นการเล่นกลางแจ้ง การเล่นในร่ม เน้นการแพ้ชนะ หรือเน้นความสนุกสนานการเล่นทุกประเภทจะมีลักษณะที่แตกต่างกันไปตามท้องถิ่นการเล่นแพ้ชนะไม่มีส่วนสำคัญในการเล่นและจะมีกติกาที่ง่ายๆ เป็นการเล่นเพื่อออกกำลังกาย และฝึกฝนตนเองในประเภทที่ถนัด ผู้เล่นทุกคนได้มีโอกาสสลับเปลี่ยนหน้าที่กันในแต่ละประเภทอีกทั้งยังเสริมสร้างพัฒนาการให้เด็กมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อีกด้วย

3. ประโยชน์ของการละเล่นพื้นบ้านไทย

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับประโยชน์ของการละเล่นพื้นบ้านของไทยได้มีนักวิชาการได้จัดแบ่งประโยชน์ของการละเล่นพื้นบ้านของไทย ดังต่อไปนี้

วิราภรณ์ ปนาทกุล (2531, น. 18-19) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการละเล่นพื้นบ้าน ดังนี้

1. เป็นการละเล่นที่ไม่ จำกัด จำนวนผู้เล่นส่วนใหญ่จะเล่นเป็นหมู่ซึ่งทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าการอยู่ในหมู่คณะเป็นสิ่งที่มีความสุขสนุกสนานเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะมีอุปนิสัยรักหมู่คณะฝึกให้รู้จักการปรับตัวเข้ากับสังคมอันจะเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสังคมของเด็กให้ดีขึ้น
2. เป็นการละเล่นที่ไม่เน้นอุปกรณ์หรือเครื่องประกอบการเล่นมากนักถ้ามีก็จะเป็นวัสดุที่หาง่ายสะดวกสบายและประหยัดซึ่งเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน
3. ไม่มีกติกาคับข้องเป็นการเล่นที่ง่ายเด็กมีอิสระในการเล่นอย่างสนุกสนานเป็นการฝึกความคิดสร้างสรรค์ของเด็กที่จะคิดการเล่นและกติการ่วมกันอย่างเหมาะสม
4. เป็นการละเล่นเพื่อออกกำลังกายเป็นส่วนใหญ่เพื่อให้มีความคล่องแคล่วว่องไวในการเคลื่อนไหวร่างกายในขณะเดียวกันก็ฝึกความเป็นคนช่างสังเกตมีไหวพริบความแม่นยำการตัดสินใจและความพร้อมเพียงในการเล่นจึงไม่มีผู้แพ้ผู้ชนะ
5. การเล่นบางประเภทมีเนื้อร้องและบทสนทนาประกอบทำให้เพิ่มความสนุกสนานมากขึ้น

ปิยะนุช สุวรรณเทพ (2556, น. 45) การละเล่นไทยเสริมสร้างสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงจากการเคลื่อนไหวร่างกายขณะเล่นทำให้ได้ออกกำลังกายเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกายช่วยฝึกทักษะปฏิภาณไหวพริบช่วยกระตุ้นพัฒนาการทางด้านสติปัญญาช่วยเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมจากการเล่นที่มีกติกาที่ผู้เล่นต้องเคารพกติกาของการเล่นสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเล่นเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านอารมณ์จิตใจสร้างความสามัคคีระหว่างเพื่อนที่เล่นด้วยกันเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านสังคมและช่วยสืบสานวัฒนธรรมไทยประเพณีให้คงอยู่คู่สังคมไทย

กรมพลศึกษา (2557, น. 28) การเล่นเป็นการทำงานของเด็กการเล่นจะช่วยให้เด็กพัฒนาทักษะต่าง ๆ เด็กสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากการเล่นเช่นเดียวกับผู้ใหญ่เริ่มรู้จักการทำงานซึ่งความรู้ทั้งหลายจะสั่งสมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตในวันหน้าของเล่นที่เด็กเล่นไม่จำเป็นต้องมีราคาแพงแต่ควรเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินสนุกสนานสร้างปัญญาสร้างสรรค์ ความชำนาญในการใช้มือเท้าและร่างกายส่วนอื่น ๆ ของเด็กในขณะที่เด็กเล่นพ่อแม่ครูอาจารย์หรือผู้เลี้ยงดูเด็กควรแนะนำวิธีเล่นพูดคุยถามคำถามที่กระตุ้นให้เด็กคิดค้นหาคำตอบการเลือกของเล่นให้เด็กมีความสำคัญอย่างยิ่งควรต้องคำนึงถึงหลัก 4 ป. คือ

1. ประโยชน์เป็นของเล่นที่พัฒนาด้านร่างกายและสติปัญญามีคุณค่าก่อให้เกิด ความคิดเชิงสร้างสรรค์กระตุ้นให้อยากเล่นอยากสนุกและได้ความรู้จากการเล่น
2. ประหยัดมีความคงทนแข็งแรงไม่จำเป็นต้องเป็นของเล่นที่มีราคาแพง
3. ประสิทธิภาพมีคุณค่าสร้างสรรค์ทำให้เด็กเกิดจินตนาการ

4. ปลอดภัยไม่เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดอันตรายในการเล่นเช่นไม่แหลมคมหรือมีดินระเบิดที่อาจเข้าตาหรือทำให้ตาบอดได้

การเล่นพื้นบ้านเป็นประโยชน์แก่เด็ก ทำให้เด็กได้เคลื่อนไหวได้ออกกำลังกายเกิดความคล่องแคล่วว่องไว ฝึกความอดทน ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ฝึกการสังเกตมีปฏิภาณไหวพริบ สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ พร้อมทั้งเกิดความสุขสนน (กรมพลศึกษา, 2557, น. 99)

วรรณนิศา พงษ์จิรัชกาล (2561, น. 28) ประโยชน์ของการเล่นพื้นบ้านไทย เกิดประโยชน์ทางด้านร่างกาย สมรรถภาพทางกาย ที่ช่วยให้เกิดการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ทั้งกล้ามเนื้อมัดเล็กและกล้ามเนื้อมัดใหญ่ การทำงานของระบบประสาทให้ประสานสัมพันธ์กัน ความคล่องแคล่วว่องไว ด้านอารมณ์ จิตใจ สนุกสนาน ฝึกการสมหวัง ผิดหวัง จากการชนะหรือแพ้ ด้านสังคม ได้ฝึกการปรับตัว การเรียนรู้การเป็นผู้นำและผู้ตาม ความสามัคคีในหมู่คณะ ด้านสติปัญญา มีการคิดวางแผนในการเล่น แก้ปัญหาในการเล่น

รัฐพล มากพูน (2563, น.33) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเล่นพื้นบ้านของไทยว่ามีประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในระดับประถมศึกษาทั้ง 4 ด้านคือ ด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งเป็นการส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กที่ตอบสนองความต้องการของเด็ก ช่วยให้เด็กรู้จักผิดถูก รู้จักการแพ้ชนะ มีความซื่อสัตย์ยอมรับข้อดกลงต่อหมู่คณะ และฝึกความอดทน ความเสียสละ และเข้ากับผู้อื่นได้อย่างดี ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะช่วยทำให้เด็กสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้ อีกทั้งยังเป็นพัฒนาการที่สำคัญในการดำเนินชีวิตในสภาพสังคมปัจจุบันอีกด้วย

จะเห็นได้ว่าการเล่นพื้นบ้านไทยมีคุณค่า มีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งโดยเฉพาะกับเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของชาติเพื่อที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีศักยภาพในอนาคต การเล่นพื้นบ้านไทยนี้เป็นสิ่งที่บอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนได้เล่นการเล่นพื้นบ้านไทย ยังเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของไทยให้สืบไปด้วย

จากการศึกษาแล้วสรุปได้ว่า การเล่นพื้นบ้านมีประโยชน์ต่อพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ด้านร่างกายทำให้เด็กเกิดการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆและพัฒนาทางด้านกล้ามเนื้อ ด้านอารมณ์และจิตใจ สามารถปรับอารมณ์ของเด็กได้ดีและช่วยส่งเสริมด้านจิตใจ ด้านสังคมทำให้เกิดความกล้าแสดงออก ได้ฝึกการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ทำให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและด้านสติปัญญาทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ รู้จักการแก้ปัญหาเมื่ออยู่ในสังคม

การวิเคราะห์การเล่นพื้นบ้านไทยเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมพลศึกษาต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านไปใช้ในการจัดกิจกรรมพลศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษา โดยใช้เกณฑ์คัดเลือกของวิภากรณ์ ปนาทกุล (2531) อ้างถึงใน วรรณนิศา พงษ์จรัสกาล (2561, น. 29) ซึ่งมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

1. เป็นการเล่นของเด็กไทยที่ไม่ขัดต่อศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงามของประเทศไทย และไม่เป็นการทารุณกรรมต่อสัตว์
2. เป็นการเล่นที่มีแพร่หลายในประเทศไทย
 - 2.1. ไม่เป็นการเล่นที่เฉพาะเทศกาล
 - 2.2. ไม่เป็นการเล่นเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง
3. เป็นการเล่นของเด็กไทยที่ไม่ใช่การแข่งขันเพื่อการพนัน
4. เป็นการเล่นของเด็กไทย ที่ไม่มีการล้อเลียน เหยียดหยามผู้อื่นอันจะนำไปสู่การทะเลาะวิวาท

ตาราง 2.1 พิจารณากิจกรรมการเล่นพื้นบ้านไทยไปใช้ในการจัดกิจกรรมพลศึกษา โดยใช้เกณฑ์ พิจารณาของวิภากรณ์ ปนาทกุล (2531) อ้างถึงใน วรรณนิศา พงษ์จรัสกาล (2561, น. 29)

ลำดับที่	การละเล่นพื้นบ้านไทย	เกณฑ์ที่				ผลการวิเคราะห์		หมายเหตุ
		1	2	3	4	ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1	กระโดดเชือก	✓	✓	✓	✓	✓		
2	กาฟักไข่	✓	✓	✓	✓	✓		
3	ขายแตงโม		✓	✓	✓		✓	อันตราย
4	ขี่ม้าส่งเมือง	✓	✓	✓	✓	✓		
5	แข่งเรือคน	✓		✓	✓		✓	เล่นเฉพาะถิ่น
6	งูกินหาง	✓	✓	✓	✓	✓		
7	ชักเย่อ	✓	✓	✓	✓	✓		
8	ชิงธง	✓	✓	✓	✓	✓		
9	ซ่อนমনาว	✓	✓	✓	✓	✓		
10	ตาเซียง/ตั่งเต	✓	✓	✓	✓	✓		
11	ตีจับ	✓	✓	✓	✓	✓		
12	ตีไก่		✓		✓		✓	อันตราย
13	เตย	✓	✓	✓	✓	✓		
14	ไถนา		✓	✓	✓		✓	อันตราย
15	ปิดตาตีหม้อ	✓	✓	✓	✓	✓		

16	ปลาหมอตกกระทะ	✓	✓	✓		✓	อันตราย
17	โพงพาง	✓	✓	✓	✓		
18	มดตะนอย	✓	✓	✓		✓	ล่อเลียน
19	มอญซ่อนผ้า	✓	✓	✓	✓		
20	แย้ลงรู		✓	✓	✓	✓	อันตราย
21	รีรีข้าวสาร	✓	✓	✓	✓		
22	ลิงชิงหลัก	✓	✓	✓	✓		
23	วิ่งเก็บของ	✓	✓	✓	✓		
24	วิ่งเปี้ยว	✓	✓	✓	✓		
25	วิ่งสวมกระสอบ	✓	✓	✓	✓		
26	วิ่งสามขา	✓	✓	✓	✓		
27	เสือกินวัว	✓	✓	✓	✓		
28	เสือกินห้วย	✓	✓	✓	✓		
29	เสือกินตุ๊ด		✓	✓		✓	อันตราย
30	อ้ายเข้าอ้ายโง่	✓	✓	✓	✓		

จากตาราง 2.1 ผลการวิเคราะห์กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านไทยที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 4 เกณฑ์ มีทั้งหมด 22 กิจกรรมดังนี้

1. กระโดดเชือก	7. ซ้อนมะนาว	13. มอญซ่อนผ้า	19. วิ่งสามขา
2. กากไก่	8. ตาเขย่ง/ตั่งเต	14. รีรีข้าวสาร	20. เสือกินวัว
3. ซี่ม้าส่งเมือง	9. ตีจับ	15. ลิงชิงหลัก	21. เสือกินห้วย
4. งูกินหาง	10. เตย	16. วิ่งเก็บของ	22. อ้ายเข้าอ้ายโง่
5. ชักเย่อ	11. ปิดตาตีหม้อ	17. วิ่งเปี้ยว	
6. ชิงธง	12. โพงพาง	18. วิ่งสวมกระสอบ	

ขั้นตอนที่ 2 นำกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านที่ได้พิจารณาคัดเลือกทั้งหมด 22 กิจกรรม มาทำการวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมทักษะสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษา

ตาราง 2.2 การสังเคราะห์ทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

แหล่งข้อมูล ทักษะทางสังคม	อุมพร ตังสมบัติ	วีรณา ปะกิล้าง	สุญมาล เกษมสุข	Elliott	ความถี่	อันดับ	ผู้วิจัยเลือก
การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม	✓		✓	✓	3	1	✓
ทักษะในการสื่อสาร	✓	✓	✓		3	1	✓
การเข้าอกเข้าใจ				✓	1		
ความตระหนักรู้ในตน	✓				1		
ทักษะการตัดสินใจ	✓				1		
การให้ความร่วมมือ		✓	✓	✓	3	1	✓
ทักษะการแสวงหาความรู้	✓				1		
การเคารพในสิทธิของคนอื่น	✓				1		
การควบคุมตนเอง				✓	1		
การยับยั้งในตนเอง				✓	1		
ความอดทน		✓			1		
ความรับผิดชอบ		✓			1		
การแก้ไขปัญหา	✓		✓	✓	3	1	✓
การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี	✓	✓	✓		3	1	✓

จากการสังเคราะห์ทักษะทางสังคมที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาได้ทักษะทางสังคม 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น
2. ทักษะในการสื่อสาร
3. การให้ความร่วมมือ
4. การแก้ไขปัญหา
5. การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี

ตาราง 2.3 การวิเคราะห์การละเล่นที่บ้านต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา คือ ด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ทักษะในการสื่อสาร การให้ความร่วมมือ การแก้ไขปัญหา การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี

ลำดับ	การละเล่น	ทักษะสังคม	ค่าเฉลี่ย
-------	-----------	------------	-----------

ที่	พื้นบ้าน	การปฏิสัมพันธ์ ทางสังคม	ทักษะใน การสื่อสาร	การให้ความ ร่วมมือ	ทักษะการ แก้ไขปัญหา	การเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี		
1	กระโดดเชือก	✓		✓	✓		3	
2	กาฟักไข่	✓		✓	✓	✓	4	1 ✓
3	ขี่ม้าส่งเมือง	✓			✓		2	
4	งูกินหาง	✓	✓	✓		✓	4	1 ✓
5	ชักเย่อ	✓	✓	✓	✓		4	1 ✓
6	ชิงธง			✓			1	
7	ซ่อนมะนาว	✓	✓				2	
8	ตาข่าย/ตั้งเต				✓		1	
9	ตี่จับ			✓	✓	✓	3	
10	เตย			✓		✓	2	
11	ปิดตาตีหม้อ	✓	✓				2	
12	โพงพาง	✓	✓	✓	✓		4	1 ✓
13	มอญซ่อนผ้า	✓	✓	✓	✓		4	1 ✓
14	รื้อข้าวสาร	✓		✓	✓	✓	4	1 ✓
15	ลิงชิงหลัก	✓	✓	✓	✓		4	1 ✓
16	วิ่งเก็บของ	✓					1	
17	วิ่งเปี้ยว		✓	✓	✓	✓	4	1 ✓
18	วิ่งสวมกระสอบ			✓	✓	✓	3	
19	วิ่งสามขา	✓		✓			2	
20	เสือกินวัว	✓		✓		✓	3	
21	เสือข้ามห้วย	✓		✓			2	
22	อ้ายเข้าอ้ายโง่			✓	✓	✓	3	

จากการวิเคราะห์การเล่นพื้นบ้านที่เหมาะสมกับเด็กระดับชั้นประถมศึกษา สรุปได้ว่า กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านต่อทักษะทางสังคมที่ผ่านเกณฑ์พิจารณา ได้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน 8 กิจกรรมดังนี้ 1.กาฟักไข่ 2.งูกินหาง 3.ชักเย่อ 4.โพงพาง 5.มอญซ่อนผ้า 6.รื้อข้าวสาร 7.ลิงชิงหลัก 8.วิ่งเปี้ยว

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

พิรวัดน์ ชลเจริญ (2557, น. 70) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้เกมการเล่นพื้นบ้านอาเซียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนวิเชียรชม จังหวัดสงขลา จำนวน 40 คนเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 20 คนกลุ่มควบคุม 20 คนและทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ก่อนการทดลองโดยใช้แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์สำหรับเด็กอายุ 6-11 ปีของกรมสุขภาพจิตโดยกลุ่มทดลองจะได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้เกมการเล่นพื้นบ้านอาเซียนและกลุ่มควบคุมจะได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาตามปกติดำเนินการทดลองเป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 8 สัปดาห์สัปดาห์ละ 2 ครั้งครั้งละ 60 นาที และทำการประเมินความฉลาดทางอารมณ์หลังการทดลอง 8 สัปดาห์ ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้เกมการเล่นพื้นบ้านอาเซียนที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนประถมศึกษาสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าเฉลี่ยของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาตามปกติมีค่าคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วีรณา ปะกิลากัง (2558, น. 87) ศึกษาการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านอีสานเพื่อสร้างเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยเพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทำกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นอนุบาล 1 จำนวน 10 คนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดมหาสารคาม ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านอีสานและแบบสังเกตพฤติกรรมทักษะทางสังคม มี 3 ด้านคือ ความอดทนความเป็นผู้นำผู้ตาม ความรับผิดชอบ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านอีสานมีพฤติกรรมทักษะทางสังคมทั้ง 3 ด้านหลังการจัดกิจกรรมสูงขึ้นอยู่ในระดับดีและมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วันวิสา ป้อมประสิทธิ์ (2561, น. 96) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมพลศึกษาตามแนวคิดการกำกับตนเองเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนวิชาพลศึกษาในปีการศึกษา 2561 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดสระแก้ว แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้กิจกรรมพลศึกษาตามแนวคิดการกำกับตนเองเพื่อลดพฤติกรรม ก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 25 คน และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการใช้กิจกรรมพลศึกษาตามแนวคิดการกำกับตนเอง จำนวน 25 คน ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย รวม 8 สัปดาห์ โดยใน 1 สัปดาห์จะใช้กิจกรรมทั้งหมด สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 50 นาที และทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่ม

ทดลองหลังได้รับการใช้กิจกรรมพลศึกษาตามแนวความคิดการกำกับตนเองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มทดลองหลังได้รับการใช้กิจกรรมพลศึกษาตามแนวความคิดการกำกับตนเองเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวสูงขึ้นกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิรภัทร อภิชาติตระกูล (2561, น. 62) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบร่วมมือที่มีต่อความสามัคคี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนโรงเรียนที่ปิงกรวิทยาพัฒนา ในพระราชูปถัมภ์ ฯ กรุงเทพมหานคร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ได้รับการการสุ่มแบบแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 2 ห้อง จำนวน 82 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบร่วมมือ และกลุ่มควบคุม 2 ห้องจำนวน 78 คนได้รับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบปกติ ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มทดลองมีพฤติกรรมความสามัคคี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองเป็นเวลา 8 สัปดาห์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังการทดลองเป็นเวลา 8 สัปดาห์ กลุ่มทดลองมีพฤติกรรมความสามัคคี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฐานรงค์ ทูเรียน (2560, น. 87) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 60 คน ในภาคต้นปีการศึกษา 2560 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายมัธยมแบ่งเป็นนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือจำนวน 30 คนและนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบปกติจำนวน 30 คนระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย 8 สัปดาห์สัปดาห์ละ 50 นาที ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะทางสังคมหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะทางสังคมหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ณัฐวุฒิ สันท์ทอง (2554, น. 59) ศึกษาการใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือเด็กปฐมวัยอายุ 4 - 5 ปี ที่กำลัง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย จำนวน 118 คน การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาดำเนินการทดลองเป็นเวลา 7 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยมีการพัฒนาทักษะทางสังคมด้านการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นสูงกว่าก่อน ทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เด็กปฐมวัยในเขตภาคเหนือตอนล่างของ

ประเทศไทยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่น พื้นบ้านของไทย มีการพัฒนาทักษะทางสังคมด้านการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นสูงขึ้นในทุก ๆ ด้าน

พิมพิกา ต้นสุวรรณ (2561, น. 70) ศึกษาผลของกลุ่มการเล่นบำบัดแบบเกสตัลต์ต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กชั้นประถมศึกษาตอนปลาย พบว่า หลังการทดลอง และระยะติดตามผล กลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเอง สูงขึ้นเมื่อเทียบกับก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในช่วงหลังการทดลองและระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) หลังการทดลอง และระยะติดตามผลกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะทางสังคมด้านการยับยั้งในตนเองสูงขึ้นเมื่อเทียบกับก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในช่วงหลังการทดลองและระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และหลังการทดลอง และระยะติดตามผล กลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะทางสังคมด้านการให้ความร่วมมือสูงขึ้นเมื่อเทียบกับก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในช่วงหลังการทดลองและระยะติดตาม ผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Ratey (2008, p. 75) ศึกษาให้เห็นว่าคลาสพลศึกษา กิจกรรมพลศึกษานอกหลักสูตรมีบทบาทสำคัญในพฤติกรรมของวัยรุ่น ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียนพลศึกษา หรือในระหว่างกิจกรรมนอกหลักสูตรวัยรุ่นอาจพัฒนาทักษะการควบคุมตนเองและควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าวจากการศึกษาพบว่า อิทธิพลของกิจกรรมกีฬาที่มีผลต่อพฤติกรรมวัยรุ่นพบว่าวัยรุ่นได้รับประโยชน์จากพลศึกษา และกิจกรรมกีฬาล้างเล็กรเรียน การค้นพบเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าคลาสพลศึกษามีอิทธิพลเชิงบวกต่อการพัฒนาทางสังคมของวัยรุ่นและพฤติกรรมด้านสังคมรวมถึงการช่วยเหลือแบ่งปันบริจาค ให้ความร่วมมือเป็นอาสาสมัครต่อผู้อื่น

Akbari et al. (2009, p. 123-129) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการพัฒนาทักษะกลไกการเคลื่อนไหวในการเล่นพื้นบ้านของเด็กผู้ชาย อายุ 7-9 ปี" การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการพัฒนาทักษะกลไกการเคลื่อนไหวในการเล่นพื้นบ้านของเด็กผู้ชาย อายุ 7-9 ปี ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กผู้ชาย อายุ 7-9 ปี จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มที่ทำการการเล่นพื้นบ้านมีค่าเฉลี่ยแตกต่างของการพัฒนาทักษะกลไกการเคลื่อนไหวเท่ากับ 17.12 ($p < 0.001$) ค่าเฉลี่ยแตกต่างของการเคลื่อนไหวจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่งเท่ากับ 2.23 ($p = 0.002$) และค่าเฉลี่ยแตกต่างของทักษะกลไกการเคลื่อนไหวควบคุมวัตถุเท่ากับ 2.27 ($p = 0.002$) ดีกว่ากลุ่มที่ ได้รับการจัดกิจกรรมประจำวันตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Celeste (2006, pp. 16-18) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นและปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โดยใช้การเล่นอิสระ ซึ่งได้แก่การเล่นตัวต่อ การเล่นสี กิจกรรมทางศิลปะ ไปจนถึงการร้องเพลงกับกิจกรรมเข้าจังหวะในห้องเรียน การดูแลเอาใจใส่ของครู และผู้ปกครอง ข้อมูลที่ได้มาจากครู ผู้ปกครองและเพื่อนร่วมชั้นเรียน จากผล การทดลองแสดงให้เห็นว่าเด็กหญิงที่เป็นตัวอย่างนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนทดลอง แล้วให้ผล ไม่แตกต่างกันในเรื่องของการพัฒนาทักษะทางสังคมและชอบเล่นเกมตัวต่อซึ่งจะช่วยพัฒนาในด้านความคิดสร้างสรรค์ได้

Pasand et al. (2014, p. 1297-1302) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การส่งผลกระทบของเกมส์พื้นบ้านต่อการรับรู้ด้านพัฒนาการของการเคลื่อนไหวในนักเรียนชั้นประถมศึกษาหญิง การวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการส่งผลกระทบของเกมส์พื้นบ้านต่อการรับรู้ด้านพัฒนาการของการเคลื่อนไหวในนักเรียนชั้นประถมศึกษาหญิง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นนักเรียนหญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-4 โรงเรียนประถมศึกษาชาโบทซ่า ประเทศอิหร่าน จำนวน 51 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างจะได้รับการฝึกเกมส์พื้นบ้าน 3 ครั้งต่อสัปดาห์ แต่ละครั้งใช้เวลา 45 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ แบบทดสอบ Bruininks-Oseretsky test of motor proficiency (BOTMP) ถูกนำ มาใช้เพื่อวัดค่าเฉลี่ย ความสามารถในการทรงตัว โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากการทดลองการออกกำลังกายแบบพื้นบ้านส่งผลต่อพัฒนาการทางการเคลื่อนไหวของกลุ่มตัวอย่าง และทำให้กลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวดีขึ้น การออกกำลังกายแบบพื้นบ้านสามารถนำมาใช้ในการวางแผนเพื่อปรับปรุงการพัฒนาทักษะด้านการเคลื่อนไหวเพื่อใช้ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาได้

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้เกมการเล่นพื้นบ้านสามารถพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาได้ จากการศึกษาของของณัฐวุฒิ สังข์ทองและคณะ (2554, น. 58) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย พบว่าหลังการทดลองเด็กปฐมวัยมีทักษะทางสังคมด้านการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นสูงกว่าก่อนการทดลอง นอกจากนี้การศึกษาของวีรณา ปะกิลากัง (2558, น. 88) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านอีสานเพื่อสร้างเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาเด็กปฐมวัยที่ได้รับกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านอีสานมีพฤติกรรมทักษะทางสังคมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความอดทน ด้านความเป็นผู้นำผู้ตาม ด้านความรับผิดชอบหลังการจัดกิจกรรมสูงขึ้นมากกว่าก่อนเรียน ดังนั้นจึงเป็นที่ว่าการนำกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านไปใช้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะสังคม เป็นการนำไปสู่พฤติกรรมเหมาะสมและมีทักษะสังคมที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดียิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมและเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยมีขั้นตอนการดำเนินวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ที่เรียนวิชาพลศึกษา (การละเล่นพื้นบ้าน) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ซึ่งกำลังศึกษาในโรงเรียนมหุทัยคริสเตียน และนักเรียนโรงเรียนบ้านปากดง จำนวน 125 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนมหุทัยคริสเตียนที่เรียนวิชาพลศึกษา (การละเล่นพื้นบ้าน) และนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านปากดง ได้มาโดยกำหนดของขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด, (2560, น. 43) ดังนี้

ตาราง 3.1 เกณฑ์ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หลักร้อย	ร้อยละ 15-30
หลักพัน	ร้อยละ 10-15
หลักหมื่น	ร้อยละ 5-10

ที่มา: บุญชม ศรีสะอาด (2560, 43)

จากเกณฑ์ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นหลักร้อยละ จำนวน 125 คน ผู้วิจัยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 21 จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 26 คน เพื่อป้องกันการถอนตัว (Drop out) ในระหว่างจัดกิจกรรมพลศึกษาจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 21 รวมทั้งหมด 32 คน โดยมีอัตราส่วนในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างในระดับชั้น ดังนี้

ตาราง 3.2 อัตราส่วนการกำหนดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละห้อง

จำนวนนักเรียน	กลุ่มตัวอย่าง
ป.1 จำนวน 21 คน	5
ป.2 จำนวน 20 คน	5
ป.3 จำนวน 40 คน	10
ป.4 จำนวน 15 คน	4
ป.5 จำนวน 15 คน	4
ป.6 จำนวน 14 คน	4
รวม	32 คน

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยนำรายชื่อของนักเรียนทั้งหมดทุกห้องมาเรียงลำดับตามอักษร ก-ฮ มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. กำหนดหมายเลขประจำตัวให้แก่ผู้ที่ได้รับการทดลองทุกคน
2. หาอัตราส่วน (K) โดยประชากร (N) และกลุ่มตัวอย่าง (n)

จากสูตร

$$K = \frac{N}{n}$$

$$K = \frac{125}{32}$$

คือ ประชากร 125 คน ต้องการกลุ่มตัวอย่าง 32 คน จะได้อัตราส่วน เท่ากับ 3

3. นำบัญชีรายชื่อนักเรียนที่เรียงลำดับตามอักษร ก-ฮ เพื่อกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยกำหนดให้คนแรกที่ขึ้นต้นพยัญชนะด้วย ก เป็นกลุ่ม ตัวอย่างคนที่ 1

4. หมายเลขของนักเรียนคนต่อไปจะถูกกำหนดอย่างเป็นระบบโดยการรวมอัตราที่ได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างกับบัญชีรายชื่อนักเรียนจากเกณฑ์การตัดเข้า ดังนั้นนักเรียนที่มีหลายเลข 1,4(1+3), 7(4+3) 10(7+3) ,32(29+3)

5. การสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยการจับสลากหมายเลข 1 จำนวน 16 ใบ และหมายเลข 2 จำนวน 16 ใบ โดยกลุ่มตัวอย่างที่จับได้หมายเลข 1 คือกลุ่มทดลอง และหมายเลข 2 คือกลุ่มควบคุม

เกณฑ์การคัดเลือกของกลุ่มตัวอย่าง

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษา ที่เรียนวิชาพลศึกษา (กีฬาพื้นบ้าน)
2. กลุ่มตัวอย่างสมัครใจและผู้ปกครองลงนามในใบยินยอมให้กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วม

กิจกรรมนอกเวลาเรียน

3. ไม่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายที่เป็นอุปสรรคต่อการทำกิจกรรม

เกณฑ์การคัดออกของกลุ่มตัวอย่าง

1. เข้าร่วมการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านที่จัดขึ้นไม่ถึงร้อยละ 80 ของการทดลอง
2. เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือมีปัญหาทางด้านสุขภาพที่เป็นอุปสรรคต่อการทำกิจกรรม เช่น โรคหอบหืด โรคหัวใจ
3. ไม่สมัครใจที่จะเข้าร่วมการทดลองด้วยเหตุผลอื่นๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง คือ แผนการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (วีรณา ปะกิลากัง, 2558 น. 100) จำนวน 8 แผน ระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน (วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์) วันละ 1 ชั่วโมง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดทักษะทางสังคมที่ผู้วิจัยประยุกต์จากแบบวัดทักษะทางสังคมของ (วีรณา ปะกิลากัง, 2558 น. 88; สุปราณี แก้วชุมเหล็ก 2559, น. 78)

ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน โดยดำเนินการดังนี้
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2560 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา เพื่อนำมากำหนดสาระการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านของวีรณา ปะกิลากัง (2558, น. 53-62) และได้ศึกษาการเขียนแผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้าน จากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (กรมพลศึกษา, 2557, น. 48-98)

1.2 จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน จำนวน 3 ขั้นตอน

(วีรณา ปะกิลากัง, 2558 น. 100) โดยวิเคราะห์กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านที่สามารถจะส่งเสริมทักษะทางสังคม ด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ทักษะในการสื่อสาร การให้ความร่วมมือ การแก้ไขปัญหา และการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านที่สร้างขึ้นส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านที่ปรับปรุงแล้วส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตทางสาขาพลศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตทางสาขาพลศึกษาหรือมีประสบการณ์ในการสอนพลศึกษา ไม่นต่ำกว่า 10 ปี ตรวจพิจารณาความตรงตามจุดประสงค์ความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของกิจกรรม โดยนำการพิจารณาหาค่าความสอดคล้อง (Index Of Congruence หรือ IOC) ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยการการเล่นพื้นบ้านไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่เรียนวิชาพลศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน เพื่อดูความเหมาะสมในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วนำมาปรับปรุงแผนกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพื่อนำไปใช้จริงต่อไป

ตาราง 3.3 การจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทย

สัปดาห์ที่/วัน	เวลา	กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน	เวลาในการจัดกิจกรรม
สัปดาห์ที่ 1			
วันจันทร์	14.00 - 14.30 น.	กาฟักไข่	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	งูกินหาง	30 นาที
วันพุธ	14.00 - 14.30 น.	ชักเย่อ	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	มอญซ่อนผ้า	30 นาที
วันศุกร์	14.00 - 14.30 น.	รี้ริ้วซาวสาร	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	ลิงชิงหลัก	30 นาที

ตาราง 3.3 การจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทย (ต่อ)

สัปดาห์ที่/วัน	เวลา	กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน	เวลาในการจัดกิจกรรม
สัปดาห์ที่ 2			
วันจันทร์	14.00 - 14.30 น.	โพงพาง	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	วิ่งเปี้ยว	30 นาที
วันพุธ	14.00 - 14.30 น.	กาฟักไข่	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	งูกินหาง	30 นาที
วันศุกร์	14.00 - 14.30 น.	ชักเย่อ	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	มอญซ่อนผ้า	30 นาที
สัปดาห์ที่ 3			
วันจันทร์	14.00 - 14.30 น.	รื้อข้าวสาร	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	ลิงชิงหลัก	30 นาที
วันพุธ	14.00 - 14.30 น.	โพงพาง	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	วิ่งเปี้ยว	30 นาที
วันศุกร์	14.00 - 14.30 น.	กาฟักไข่	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	งูกินหาง	30 นาที
สัปดาห์ที่ 4			
วันจันทร์	14.00 - 14.30 น.	ชักเย่อ	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	มอญซ่อนผ้า	30 นาที
วันพุธ	14.00 - 14.30 น.	รื้อข้าวสาร	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	ลิงชิงหลัก	30 นาที
วันศุกร์	14.00 - 14.30 น.	โพงพาง	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	วิ่งเปี้ยว	30 นาที
สัปดาห์ที่ 5			
วันจันทร์	14.00 - 14.30 น.	กาฟักไข่	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	งูกินหาง	30 นาที
วันพุธ	14.00 - 14.30 น.	ชักเย่อ	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	มอญซ่อนผ้า	30 นาที
วันศุกร์	14.00 - 14.30 น.	รื้อข้าวสาร	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	ลิงชิงหลัก	30 นาที

ตาราง 3.3 การจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทย (ต่อ)

สัปดาห์ที่/วัน	เวลา	กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน	เวลาในการจัดกิจกรรม
สัปดาห์ที่ 6			
วันจันทร์	14.00 - 14.30 น.	โพงพาง	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	วิ่งเปี้ยว	30 นาที
วันพุธ	14.00 - 14.30 น.	กาฟักไข่	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	งูกินหาง	30 นาที
วันศุกร์	14.00 - 14.30 น.	ชักเย่อ	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	มอญซ่อนผ้า	30 นาที
สัปดาห์ที่ 7			
วันจันทร์	14.00 - 14.30 น.	รื้อข้าวสาร	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	ลิงชิงหลัก	30 นาที
วันพุธ	14.00 - 14.30 น.	โพงพาง	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	วิ่งเปี้ยว	30 นาที
วันศุกร์	14.00 - 14.30 น.	กาฟักไข่	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	งูกินหาง	30 นาที
สัปดาห์ที่ 8			
วันจันทร์	14.00 - 14.30 น.	ชักเย่อ	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	มอญซ่อนผ้า	30 นาที
วันพุธ	14.00 - 14.30 น.	รื้อข้าวสาร	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	ลิงชิงหลัก	30 นาที
วันศุกร์	14.00 - 14.30 น.	โพงพาง	30 นาที
	14.30 - 15.00 น.	วิ่งเปี้ยว	30 นาที

2. แบบวัดทักษะทางสังคม (วีรณา ปะกิลากัง, 2558 น. 88; สุปราณี แก้วชุมเหล็ก 2559, น. 88)

2.1. ประยุกต์แบบวัดทักษะทางสังคมที่ประกอบด้วยแบบสังเกตพฤติกรรม โดยแบ่งแบบสังเกตออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ทักษะในการสื่อสาร การให้ความร่วมมือ การแก้ไขปัญหา และการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ซึ่งในแต่ละด้านมีลักษณะเป็นข้อความที่บ่งบอกถึงทักษะทางสังคม

2.2. ผู้วิจัยประยุกต์แบบวัดทักษะทางสังคม จำนวน 50 ข้อ ลักษณะของแบบวัดทักษะทางสังคมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert's scale) มีเกณฑ์การวัดผลการจัดกิจกรรม ดังนี้

5 หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของเด็กมากที่สุด
4 หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของเด็กมาก
3 หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของเด็กปานกลาง
2 หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของเด็กน้อย
1 หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของเด็กน้อยที่สุด

และมีเกณฑ์การประเมิน คือ คะแนนค่าเฉลี่ยเลขคณิตที่ได้จากข้อคำถามแต่ละข้อ จะใช้จุดทศนิยมเพียง 2 ตำแหน่ง ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายตามเกณฑ์ของ (ประคอง กรณสูตร, 2542, น. 60) แปลผล ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีทักษะทางสังคมมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีทักษะทางสังคมมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีทักษะทางสังคมปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีทักษะทางสังคมน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีทักษะทางสังคมน้อยที่สุด

2.3 นำแบบวัดทักษะทางสังคมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ตามวิธีของ Rovinelli และ Hambleton โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงของเนื้อหาจากนั้นนำผลพิจารณาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน โดยเลือกข้อแบบวัดที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 97)

2.4 การหาความเชื่อมั่น นำแบบวัดทักษะทางสังคมที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่เรียนวิชาพลศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย 2 คน ร่วมกันสังเกต เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทั้งฉบับ โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค (Coefficient Cronbach's Alpha)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอความอนุเคราะห์ในการทำวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลจาก มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติวิทยาเขตอุดรธานี ไปยังโรงเรียนมหัทธยคริสเตียน
2. ชี้แจงนักเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านที่มีต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา พร้อมกำหนดวัน เวลา สถานที่ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ผู้เข้าร่วมรับการทดลองได้ทราบและเข้าใจตรงกัน
3. วัดทักษะทางสังคมก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทักษะทางสังคมก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
5. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ดังนี้
 - 5.1 กลุ่มทดลอง ทำการสอนโดยใช้แผนการกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน (วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์) เวลา 14.00 น. ถึง 15.00 น.
 - 5.2 กลุ่มควบคุม ทำการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ตามหลักสูตรสถานศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนมหัทธยคริสเตียน (วิชาพลศึกษา)
6. วัดทักษะทางสังคมหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในสัปดาห์ที่ 8

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และร้อยละ เพื่อพรรณนาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เพศ อายุ
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inference statistics)
 - 2.1 Dependent sample t-test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะทางสังคมก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะทางสังคมก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม
 - 2.2 Independent sample t-test
 - 2.2.1 เพื่อเปรียบเทียบความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะทางสังคมก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
 - 2.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะทางสังคมหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3. ขั้นตอนก่อนการนำสถิติ Dependent sample t-test มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติดังกล่าว ถ้าไม่ผ่านข้อตกลงเบื้องต้นจะเปลี่ยนมาใช้สถิติไม่อิงพารามิเตอร์ Wilcoxon rank-sum test และก่อนการนำสถิติ Independent sample t-test มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติดังกล่าวถ้าไม่ผ่านข้อตกลงเบื้องต้นจะเปลี่ยนมาใช้สถิติไม่อิงพารามิเตอร์ mann whitney u test เมื่อผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ทำการวิเคราะห์แตกต่างกัน จะทำการวิเคราะห์ Multiple comparison เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Tukey ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอนในการทดสอบเบื้องต้น ดังนี้

1. Dependent sample t-test มีข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติดังนี้
 - 1.1 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่ม
 - 1.2 ทดสอบการแจกแจงของประชากรเป็นโค้งปกติ ด้วยสถิติ Shapiro-wilk test
 - 1.3 ข้อมูลอยู่ในมาตราอันตรภาค (Interval scale) ขึ้นไป
 - 1.4 ความแปรปรวนของประชากรมีค่าเท่ากัน
2. Independent sample t-test มีข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติดังนี้
 - 2.1 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่ม
 - 2.2 ทดสอบการแจกแจงของประชากรเป็นโค้งปกติ ด้วยสถิติ Shapiro-wilk test
 - 2.3 ข้อมูลอยู่ในมาตราอันตรภาค (Interval scale) ขึ้นไป
 - 2.4 กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน
 - 2.5 ไม่ทราบความแปรปรวนของประชากร แต่ความแปรปรวนของประชากร แต่ละกลุ่มมีค่าเท่ากัน
3. กำหนดทักษะทางสังคมทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมและเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

นำเสนอข้อมูลเป็นตารางต่างๆ ดังนี้

- 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากการทดสอบความแตกต่างของผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษา ก่อนการฝึกปฏิบัติและหลังฝึกปฏิบัติ ด้วยการเล่นพื้นบ้านตลอดระยะเวลา 8 สัปดาห์ โดยใช้สถิติ Dependent sample t-test และ Independent sample t-test ผู้วิจัยได้ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการใช้สถิติดังกล่าว ถ้าไม่ผ่านข้อตกลงเบื้องต้นจะเปลี่ยนมาใช้สถิติไม่อิงพารามิเตอร์ Wilcoxon rank-sum test และก่อนการนำสถิติ One - way analysis of variance มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติดังกล่าวถ้าไม่ผ่านข้อตกลงเบื้องต้นจะเปลี่ยนมาใช้สถิติไม่อิงพารามิเตอร์ Kruskal - wallis one – way analysis of variance เมื่อผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ทำการวิเคราะห์แตกต่างกัน จะทำการวิเคราะห์ Multiple comparison เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Tukey ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 4.1 ผลการทดสอบการกระจายของข้อมูลด้วยสถิติ Shapiro-wilk test (n=25)

ทักษะทางสังคม	Shapiro wilk test (p-value)	
	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม		
ก่อนการทดลอง	0.62	0.43
หลังการทดลอง	0.17	0.38
ทักษะในการสื่อสาร		
ก่อนการทดลอง	0.51	0.26
หลังการทดลอง	0.66	0.38
การให้ความร่วมมือ		
ก่อนการทดลอง	0.25	0.34
หลังการทดลอง	0.93	0.41
การแก้ไขปัญหา		
ก่อนการทดลอง	0.07	0.31
หลังการทดลอง	0.45	0.40
การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี		
ก่อนการทดลอง	0.65	0.31
หลังการทดลอง	0.45	0.40

จากตาราง 4.1 พบว่า ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ ได้แก่ ทักษะทางสังคมด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ด้านทักษะในการสื่อสาร ด้านการให้ความร่วมมือ ด้านการแก้ไขปัญหา และด้านการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี มีลักษณะการแจกแจงเป็นปกติ (Normal distribution) ทุกตัวแปร ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นในการใช้สถิติพารามิเตอร์ (Parametric statistics) มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 4.2 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง (n=32)

ข้อมูลบุคคล	จำนวน (ร้อยละ)	
	กลุ่มควบคุม (n=16)	กลุ่มทดลอง (n=16)
เพศ		
ชาย	6 (37.5)	6 (37.5)
หญิง	10 (62.5)	10 (62.5)
อายุ (ปี)		
6-7	3 (18.75)	2 (12.5)
8	2 (12.5)	3 (18.75)
9	5 (31.25)	5 (31.25)
10	2 (12.5)	2 (12.5)
11	2 (12.5)	2 (12.5)
12	2 (12.5)	2 (12.5)

จากตาราง 4.2 พบว่า ข้อมูลพื้นฐานกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 32 คน มีอายุเฉลี่ย 6-12 ปี โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 16 คน แบ่งเป็นเพศชาย 6 คน (ร้อยละ 37.5) และเพศหญิง 10 คน (ร้อยละ 62.5) กลุ่มควบคุม 16 คน แบ่งเป็นเพศชาย 6 คน (ร้อยละ 37.5) และเพศหญิง 10 คน (ร้อยละ 62.5)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะทางสังคมของกลุ่มควบคุม

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยทักษะทางสังคมของกลุ่มควบคุม (n=16)

ทักษะทางสังคม	$\bar{x}$	SD	แปลผล
การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม			
ก่อนการทดลอง	3.41	0.43	มาก
หลังการทดลอง	3.85	0.38	มาก
ทักษะในการสื่อสาร			
ก่อนการทดลอง	3.16	0.26	มาก
หลังการทดลอง	3.66	0.38	มาก
การให้ความร่วมมือ			
ก่อนการทดลอง	3.25	0.34	ปานกลาง
หลังการทดลอง	3.93	0.41	มาก
การแก้ไขปัญหา			
ก่อนการทดลอง	3.04	0.31	ปานกลาง
หลังการทดลอง	4.45	0.40	มาก
การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี			
ก่อนการทดลอง	3.65	0.31	มาก
หลังการทดลอง	4.50	0.40	มากที่สุด

จากตาราง 4.3 พบว่า กลุ่มควบคุมมีคะแนนทักษะทางสังคมด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมก่อนการทดลองในระดับมาก หลังการทดลองในระดับมาก ($\bar{x}=3.41, \bar{x}=3.85$) ด้านทักษะในการสื่อสารก่อนการทดลองในระดับมาก หลังการทดลองในระดับมาก ($\bar{x}=3.16, \bar{x}=3.66$) ด้านการให้ความร่วมมือก่อนการทดลองในระดับปานกลาง หลังการทดลองในระดับมาก ($\bar{x}=3.25, \bar{x}=3.93$) ด้านการแก้ปัญหาก่อนการทดลองในระดับปานกลาง หลังการทดลองในระดับมาก ($\bar{x}=3.04, \bar{x}=4.45$) และด้านการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีก่อนการทดลองในระดับมาก หลังการทดลองในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=3.65, \bar{x}=4.50$)

2.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลอง

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลอง (n=16)

ทักษะทางสังคม	$\bar{x}$	SD	แปลผล
การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม			
ก่อนการทดลอง	3.41	0.43	มาก
หลังการทดลอง	4.40	0.19	มาก
ทักษะในการสื่อสาร			
ก่อนการทดลอง	3.26	0.34	ปานกลาง
หลังการทดลอง	4.27	0.25	มาก
การให้ความร่วมมือ			
ก่อนการทดลอง	3.51	0.41	มาก
หลังการทดลอง	4.58	0.28	มากที่สุด
การแก้ไขปัญหา			
ก่อนการทดลอง	3.26	0.36	ปานกลาง
หลังการทดลอง	4.31	0.16	มาก
การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี			
ก่อนการทดลอง	3.80	0.56	มาก
หลังการทดลอง	4.73	0.23	มากที่สุด

จากตาราง 4.4 พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะทางสังคมด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ก่อนการทดลองในระดับมาก หลังการทดลองในระดับมาก ($\bar{x}=3.41, \bar{x}=4.40$) ด้านทักษะในการสื่อสารก่อนการทดลองในระดับปานกลาง หลังการทดลองในระดับมาก ($\bar{x}=3.26, \bar{x}=4.27$) ด้านการให้ความร่วมมือก่อนการทดลองในระดับมาก หลังการทดลองในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=3.51, \bar{x}=4.58$) ด้านการแก้ไขปัญหาก่อนการทดลองในระดับปานกลาง หลังการทดลองในระดับมาก ($\bar{x}=3.26, \bar{x}=4.31$) และด้านการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีก่อนการทดลองในระดับมาก หลังการทดลองในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=3.80, \bar{x}=4.73$)

2.3 ผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของกลุ่มควบคุมระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

ตาราง 4.5 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะทางสังคมของกลุ่มควบคุมระหว่างก่อนและหลังการทดลอง (n=16)

ทักษะทางสังคม	$\bar{x}$ (SD)	t	df	p-value
การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม				
ก่อนการทดลอง	3.41 (0.43)	-3.75	15	0.002
หลังการทดลอง	3.85 (0.38)			
ทักษะในการสื่อสาร				
ก่อนการทดลอง	3.16 (0.26)	-4.94	15	0.000
หลังการทดลอง	3.66 (0.36)			
การให้ความร่วมมือ				
ก่อนการทดลอง	3.25 (0.34)	-5.77	15	0.07
หลังการทดลอง	3.93 (0.41)			
การแก้ไขปัญหา				
ก่อนการทดลอง	3.04 (0.31)	-16.99	15	0.13
หลังการทดลอง	4.45 (0.40)			
การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี				
ก่อนการทดลอง	3.65 (0.31)	-8.25	15	0.000
หลังการทดลอง	4.45 (0.40)			

จากตาราง 4.5 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะทางสังคมของกลุ่มควบคุม พบว่า ด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ด้านทักษะในการสื่อสาร และการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี มีคะแนนทักษะทางสังคมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในทางตรงกันข้าม พบว่า ด้านการให้ความร่วมมือและด้านการแก้ปัญหามีคะแนนทักษะทางสังคมระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

ตาราง 4.6 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังการทดลอง (n=16)

ทักษะทางสังคม	$\bar{x}$ (SD)	t	df	p-value
การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม				
ก่อนการทดลอง	3.41 (0.43)	-7.37	15	0.000
หลังการทดลอง	4.40 (0.19)			
ทักษะในการสื่อสาร				
ก่อนการทดลอง	3.26 (0.34)	-8.75	15	0.000
หลังการทดลอง	4.27 (0.25)			
การให้ความร่วมมือ				
ก่อนการทดลอง	3.51 (0.41)	-8.54	15	0.000
หลังการทดลอง	4.58 (0.28)			
การแก้ไขปัญหา				
ก่อนการทดลอง	3.26 (0.36)	-10.45	15	0.000
หลังการทดลอง	4.31 (0.16)			
การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี				
ก่อนการทดลอง	3.80 (0.56)	-6.15	15	0.000
หลังการทดลอง	4.73 (0.23)			

จากตาราง 4.6 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลอง พบว่า ด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ด้านทักษะในการสื่อสาร ด้านการให้ความร่วมมือ ด้านการแก้ไขปัญหา และการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี มีคะแนนทักษะทางสังคมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

ตาราง 4.7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะทางสังคมระหว่างกลุ่มควบคุม (n=16) และกลุ่มทดลอง (n=16)

ทักษะทางสังคม	$\bar{x}$	(SD)	t	df	p-value
การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม					
กลุ่มควบคุม	3.85	(0.38)	-4.35	15	0.001
กลุ่มทดลอง	4.40	(0.19)			
ทักษะในการสื่อสาร					
กลุ่มควบคุม	3.66	(0.36)	-5.63	15	0.000
กลุ่มทดลอง	4.27	(0.25)			
การให้ความร่วมมือ					
กลุ่มควบคุม	3.93	(0.41)	-4.61	15	0.000
กลุ่มทดลอง	4.58	(0.28)			
การแก้ไขปัญหา					
กลุ่มควบคุม	4.45	(0.40)	1.26	15	0.224
กลุ่มทดลอง	4.31	(0.16)			
การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี					
กลุ่มควบคุม	4.45	(0.40)	-2.27	15	0.038
กลุ่มทดลอง	4.73	(0.23)			

จากตาราง 4.7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะทางสังคมระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่า ด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ด้านทักษะในการสื่อสาร ด้านการให้ความร่วมมือ และการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ของกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะทางสังคมสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในทางตรงกันข้าม พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะทางสังคมด้านการแก้ไขปัญหาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมและเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม สามารถสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลที่น่าวิเคราะห์ ได้แก่ กลุ่มควบคุมมีทักษะทางสังคมด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ด้านทักษะในการสื่อสาร ด้านการให้ความ ด้านการแก้ไขปัญหา และด้านการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี มีลักษณะการแจกแจงเป็นปกติ (Normal distribution) ทุกตัวแปร ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นในการใช้สถิติพารามิเตอร์ (Parametric statistics โดยใช้สถิติ Dependent sample t-test และ Independent sample t-test เมื่อผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ทำการวิเคราะห์ แตกต่างกัน จะทำการวิเคราะห์ Multiple comparison เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Tukey ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 32 คน มีอายุเฉลี่ย 6-12 ปี โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 16 คน แบ่งเป็นเพศชาย 6 คน (ร้อยละ 37.5) และเพศหญิง 10 คน (ร้อยละ 62.5) กลุ่มควบคุม 16 คน แบ่งเป็นเพศชาย 6 คน (ร้อยละ 37.5) และเพศหญิง 10 คน (ร้อยละ 62.5)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะทางสังคมของกลุ่มควบคุม

กลุ่มควบคุมมีคะแนนทักษะทางสังคมด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมก่อนการทดลองในระดับมาก หลังการทดลองในระดับมาก ($\bar{x}=3.41, \bar{x}=3.85$) ด้านทักษะในการสื่อสารก่อนการทดลองในระดับมาก หลังการทดลองในระดับมาก ($\bar{x}=3.16, \bar{x}=3.66$) ด้านการให้ความร่วมมือก่อนการทดลองในระดับปานกลาง หลังการทดลองในระดับมาก ($\bar{x}=3.25, \bar{x}=3.93$) ด้านการแก้ไขปัญหาก่อนการทดลองในระดับปานกลาง หลังการทดลองในระดับมาก ($\bar{x}=3.04, \bar{x}=4.45$) และด้านการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีก่อนการทดลองในระดับมาก หลังการทดลองในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=3.65, \bar{x}=4.50$)

2.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะทางสังคมด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมก่อนการทดลองในระดับมาก หลังการทดลองในระดับมาก ($\bar{x}=3.41, \bar{x}=4.40$) ด้านทักษะในการสื่อสารก่อนการทดลองในระดับปานกลาง หลังการทดลองในระดับมาก ($\bar{x}=3.26, \bar{x}=4.27$) ด้านการให้ความร่วมมือก่อนการทดลองในระดับมาก หลังการทดลองในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=3.51, \bar{x}=4.58$) ด้านการแก้ไขปัญหา ก่อนการทดลองในระดับปานกลาง หลังการทดลองในระดับมาก ($\bar{x}=3.26, \bar{x}=4.31$) และด้านการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ก่อนการทดลองในระดับมาก หลังการทดลองในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=3.80, \bar{x}=4.73$)

2.3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะทางสังคมของกลุ่มควบคุมระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะทางสังคมของกลุ่มควบคุม พบว่า ด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ด้านทักษะในการสื่อสาร และการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี มีคะแนนทักษะทางสังคม หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในทางตรงกันข้าม พบว่า ด้านการให้ความร่วมมือและด้านการแก้ปัญหามีคะแนนทักษะทางสังคมระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลอง พบว่า ด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ด้านทักษะในการสื่อสาร ด้านการให้ความร่วมมือ ด้านการแก้ไขปัญหา และการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี มีคะแนนทักษะทางสังคมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะทางสังคมระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่า ด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ด้านทักษะในการสื่อสาร ด้านการให้ความร่วมมือ และการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ของกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะทางสังคมสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในทางตรงกันข้าม พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะทางสังคมด้านการแก้ไขปัญหามีคะแนนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

ผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยส่งผลต่อการพัฒนาการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ากิจกรรมลักษณะนี้สามารถเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมที่ดีขึ้นได้อย่างเป็นระบบ เพราะการละเล่นพื้นบ้านไทยเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือ การสื่อสาร และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่น ไม่ว่าจะเป็นการเล่นเป็นทีม หรือการมีปฏิสัมพันธ์ในลักษณะคู่แข่งสร้างสรรค์ เช่น มอญซ่อนผ้า วึ่งเปี้ยว ชักเย่อ หรือรีรีข้าวสาร (วีรณา ปะกิลากัง, 2558, บทคัดย่อ) กิจกรรมเหล่านี้ช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมที่สำคัญ เช่น การสื่อสาร (Communication Skills) ผู้เข้าร่วมจำเป็นต้องใช้ทักษะการพูด การฟัง และการแสดงออกที่เหมาะสม การร่วมมือ (Collaboration) การเล่นแบบเป็นทีมทำให้ผู้เล่นต้องช่วยเหลือกันและแบ่งหน้าที่กัน การปรับตัวและการยอมรับกฎกติกา (Adaptability and Rule Compliance) ผู้เข้าร่วมต้องเรียนรู้กติกา เคารพกฎ และปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ การเปรียบเทียบก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม (พิมพิภา ต้นสุวรรณ, 2561, น. 3) จากการวิเคราะห์ผล พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมหลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมมีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีขึ้นหลังจากได้เข้าร่วมกิจกรรม โดยเฉพาะในมิติสำคัญ เช่น การกล้าแสดงออกและการสื่อสารกับผู้อื่น ความสามารถในการทำงานร่วมกับเพื่อน การเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น การลดพฤติกรรมเก็บตัวหรือการแยกตัวจากกลุ่ม (ฐานรงค์ ทูเรียน, 2560, น. 15) กล่าวไว้ว่า ความสามารถของบุคคลที่จะอยู่ร่วมกันในลักษณะของกลุ่มหรือในสังคมสามารถปรับตัวได้ดีทั้งกับเพื่อนและคนแปลกหน้าได้อย่างรวดเร็ว รู้จักแสดงหาความรู้ใหม่ ๆ ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยการรู้จักบทบาทของผู้นำและบทบาทสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของกลุ่มหรือสังคม โดยการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคมไม่จะเป็นการติดต่อสื่อสารหรือทำงานร่วมกัน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในทางบวกให้เกิดขึ้นในสังคม และทักษะที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์จะต้องคำนึงถึงตนเองและผู้อื่นเพื่อให้เกิดความสุขในสังคม) กลไกที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ทางบวก ได้แก่ ความสนุกและความเป็นกันเองของกิจกรรม เพราะการละเล่นพื้นบ้านไทยมักเป็นกิจกรรมที่มีบรรยากาศสนุกสนานและไม่เป็นทางการ ทำให้ผู้เข้าร่วมรู้สึกผ่อนคลายและกล้าเข้าหาผู้อื่น ธรรมชาติของกิจกรรมที่ต้องพึ่งพาอาศัยกัน โดยเกมส่วนใหญ่ต้องมีการช่วยเหลือกัน ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นระหว่างผู้เล่น การลดความกังวลและเพิ่มความมั่นใจ การเข้าร่วมในสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรช่วยให้ผู้เล่นพัฒนาความมั่นใจและลดความประหม่า งานวิจัยก่อนหน้านี้ที่ศึกษาผลของการละเล่นพื้นบ้านต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กและเยาวชน

สรุปผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าการละเล่นพื้นบ้านไทยสามารถเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยช่วยส่งเสริมทักษะการสื่อสาร การร่วมมือ และความสามารถในการปรับตัวของผู้เข้าร่วม ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาและกิจกรรมเสริมทักษะทางสังคมในกลุ่มเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านทักษะการสื่อสาร

ผลการศึกษาพบว่าการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยส่งผลต่อพัฒนาการด้านทักษะการสื่อสารของนักเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่าผู้เข้าร่วมมีการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารอย่างชัดเจนหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม เพราะการละเล่นพื้นบ้านไทยเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่น ซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาทักษะการสื่อสารในหลายมิติ เช่น การฟัง (Listening Skills) ผู้เล่นต้องตั้งใจฟังคำอธิบายกติกา การให้คำแนะนำจากเพื่อน และการสื่อสารในระหว่างเล่นเกม การพูด (Speaking Skills) ผู้เล่นต้องมีการพูดคุย สั่งงาน หรือแสดงความเห็น เช่น การบอกกลยุทธ์ให้เพื่อนในทีม การเรียกชื่อ หรือส่งเสียงเตือน การแสดงออกทางอวัจนภาษา (Non-Verbal Communication) การใช้ท่าทาง สีหน้า และภาษากายเป็นองค์ประกอบสำคัญ เช่น การพยักหน้าเพื่อแสดงความเข้าใจ หรือการใช้มือบอกสัญญาณ การโต้ตอบ (Interactive Skills) การมีปฏิสัมพันธ์แบบโต้ตอบทันที เช่น การรับ-ส่งบตาบระหว่างการเล่นเกมน ทำให้พัฒนาทักษะการสื่อสารแบบสองทาง (อรพรรณ พรสีมา, 2540, น. 47) จากผลการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่าผู้เข้าร่วมมีพัฒนาการด้านทักษะการสื่อสารสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งหมายความว่าการเล่นพื้นบ้านสามารถกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น และมีประสิทธิภาพในการสื่อสารที่ดีขึ้น การพัฒนาทักษะการสื่อสารที่เกิดขึ้น จากการศึกษาของ พันธุ์ทิพย์ นิลพันธ์ (2558, น. 56) พบว่า กิจกรรมสามารถอธิบายได้จากหลายปัจจัย ได้แก่ ธรรมชาติของกิจกรรมที่ต้องใช้การสื่อสาร การละเล่นพื้นบ้านไทยส่วนใหญ่ต้องพึ่งพาการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้การเล่นราบรื่นและสนุกสนาน การต้องติดต่อกับเพื่อนในทีมบ่อยครั้งช่วยให้ผู้เข้าร่วมฝึกฝนและปรับปรุงทักษะนี้อย่างเป็นธรรมชาติ การลดความกลัวและเพิ่มความมั่นใจ บรรยากาศที่เป็นกันเองและสนุกสนานช่วยลดความประหม่า ทำให้ผู้เข้าร่วมรู้สึกสบายใจที่จะพูดมากขึ้น ส่งผลให้พัฒนาความกล้าแสดงออก การเรียนรู้จากการทำซ้ำและการโต้ตอบทันที การเล่นซ้ำ ๆ และการต้องติดต่อกับเพื่อนอย่างรวดเร็วทำให้เกิดการพัฒนาทักษะการสื่อสารแบบปฏิบัติจริง ผู้เล่นสามารถปรับปรุงการพูด ฟัง และใช้ภาษากายให้เหมาะสมขึ้น งานวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับการใช้กิจกรรมพื้นบ้านเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร

สรุปการละเล่นพื้นบ้านไทยเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทักษะการสื่อสาร เนื่องจากช่วยให้ผู้เข้าร่วมมีโอกาสฝึกฝนการพูด การฟัง และการใช้ภาษาผ่านกิจกรรมที่สนุกสนานและเป็นธรรมชาติ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวสามารถเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของผู้เข้าร่วมได้อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในแวดวงการศึกษและการพัฒนาทักษะทางสังคมต่อไป

3. ด้านการให้ความร่วมมือ

ผลการศึกษาพบว่าการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยส่งผลต่อการพัฒนาด้านการให้ความร่วมมือของนักเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการละเล่นพื้นบ้านไทยสามารถเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมพฤติกรรมความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม เพราะการละเล่นพื้นบ้านไทยเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันระหว่างผู้เล่น ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของทีม หรือการทำกิจกรรมที่ต้องอาศัยการประสานงานซึ่งกันและกัน (ฐานรงค์ ทูเรียน, 2563, บทคัดย่อ) กล่าวไว้ว่า ทักษะทางสังคมมีความจำเป็นมากสำหรับเด็ก ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการฝึกทักษะทางสังคมทำให้คนสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น การให้ความร่วมมือ ยิ่งถ้าฝึกกับเด็กจะทำให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ และยังสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี) ลักษณะของเกมพื้นบ้านส่งเสริมการให้ความร่วมมือในหลายมิติ เช่น การทำงานเป็นทีม (Teamwork) เกมส่วนใหญ่ต้องมีการแบ่งหน้าที่กัน เช่น ชักเย่อ ที่ต้องออกแรงพร้อมกัน หรือวิ่งเปี้ยวที่ต้องส่งไม้ต่อกันให้เร็วที่สุด การช่วยเหลือกัน (Helping Behavior) ผู้เล่นต้องเรียนรู้ที่จะช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนในทีม เช่น ในเกมรื้อข้าวสารที่ต้องช่วยกันเดินไปตามจังหวะที่กำหนด การปรับตัวและยืดหยุ่น (Adaptability & Flexibility) ผู้เล่นต้องเรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกับคนอื่น ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างเล่น การรับผิดชอบต่อส่วนรวม (Group Responsibility) เกมที่ต้องอาศัยการร่วมมือจะสอนให้ผู้เล่นตระหนักถึงความรับผิดชอบของตนเองต่อความสำเร็จของทีม (รุ่งนภา จำปาเทศ, 2560, น. 49) ผลการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยด้านการให้ความร่วมมือหลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมมีพฤติกรรมการให้ความร่วมมือที่ดีขึ้นหลังจากได้เข้าร่วมกิจกรรม ผลเชิงบวกของการพัฒนาด้านความร่วมมือสามารถอธิบายได้จากหลายปัจจัย ได้แก่ ธรรมชาติของกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือ กิจกรรมละเล่นพื้นบ้านมักถูกออกแบบให้ต้องพึ่งพาการทำงานร่วมกัน หากขาดความร่วมมือ เกมอาจเล่นไม่ได้หรือไม่สนุก ส่งผลให้ผู้เล่นต้องปรับตัวให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยอัตโนมัติ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีผ่านกิจกรรม เกมที่ต้องเล่นเป็นกลุ่มช่วยสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร ผู้เล่นจะรู้สึกสนุกและเกิดความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน ทำให้มีแนวโน้มที่จะช่วยเหลือกันมากขึ้น การลดอุปสรรคทางสังคมและเพิ่มความไว้วางใจ การละเล่นพื้นบ้านเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในสภาพแวดล้อมที่ไม่เป็นทางการ ลดกำแพงทางสังคม และสร้าง

ความไว้วางใจระหว่างกัน กิจกรรมที่เล่นซ้ำ ๆ ช่วยให้ผู้เล่นเรียนรู้ถึงความสำคัญของการให้ความร่วมมือ และสามารถปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้นได้ อุมพร ตรังสมบัติ (2544, บทคัดย่อ) งานวิจัยที่ศึกษาการใช้กิจกรรมกลุ่มในการส่งเสริมความร่วมมือ เช่น การศึกษาของ สุมาลี บัวหลวง (2557, บทคัดย่อ) ผลของการใช้เกมการเล่นกลางแจ้งที่มีต่อพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย พบว่ากิจกรรมที่ต้องใช้การทำงานร่วมกันสามารถพัฒนาความสามารถในการทำงานเป็นทีมและทัศนคติเชิงบวกต่อการร่วมมือ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยนี้ที่แสดงให้เห็นว่าการละเล่นพื้นบ้านไทยช่วยเสริมสร้างพฤติกรรมความร่วมมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการละเล่นพื้นบ้านไทยสามารถเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทักษะการให้ความร่วมมือ เนื่องจากช่วยให้ผู้เล่นมีโอกาสฝึกฝนการทำงานเป็นทีม การช่วยเหลือกัน และการรับผิดชอบต่อกลุ่ม ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวสามารถเสริมสร้างพฤติกรรมความร่วมมือของผู้เข้าร่วมได้อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนพลศึกษาและกิจกรรมสร้างทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

ผลการศึกษาพบว่าการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีของผู้เข้าร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการละเล่นพื้นบ้านไทยสามารถเป็นสื่อกลางที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมภาวะผู้นำและการเป็นผู้ตามที่ดีในบริบทของการทำงานเป็นทีมและการพัฒนาทักษะทางสังคม เพราะการละเล่นพื้นบ้านไทยมีลักษณะที่ต้องอาศัยทั้งผู้นำและผู้ตามที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่น โดยธรรมชาติของเกมพื้นบ้านบางเกมจะมีบทบาทที่ชัดเจน เช่น เกมที่ต้องมีผู้นำคอยกำกับการเล่น เช่น มอญซ่อนผ้า ที่มีผู้เล่นหนึ่งคนทำหน้าที่เป็นผู้นำซ่อนผ้า ในขณะที่ผู้เล่นที่เหลือต้องคอยสังเกตและปฏิบัติตามกติกา เกมที่ต้องมีผู้ตามที่ดีเพื่อให้ทีมทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น วิ่งเปี้ยวที่ต้องอาศัยการร่วมมือและทำตามกลยุทธ์ของทีมเกมที่มีการสลับบทบาทผู้นำและผู้ตาม เช่น ชักเย่อที่ต้องมีคนสั่งการ และคนที่ต้องปฏิบัติตามจังหวะเพื่อดึงเชือกให้ทีมชนะ (วีรณา ปะกิลากัง, 2558, บทคัดย่อ) ผลการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีหลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมมีการพัฒนาทักษะด้านนี้อย่างชัดเจน ผลเชิงบวกของการพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามสามารถอธิบายได้จากหลายปัจจัย เช่น กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านไทยเป็นสถานการณ์ที่จำลองการทำงานเป็นทีมในชีวิตจริง ซึ่งช่วยให้ผู้เล่นได้ฝึกฝนการเป็นผู้นำและผู้ตามในสภาพแวดล้อมที่ไม่กดดัน เนื่องจากกิจกรรมพลศึกษามักใช้การละเล่นที่ต้องเล่นหลายรอบ ทำให้ผู้เข้าร่วมได้ทดลองบทบาทต่าง ๆ ซ้ำ ๆ ซึ่งช่วยให้พวกเขาเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ลักษณะของเกมพื้นบ้านที่มีการแข่งขันทำให้ผู้เข้าร่วมเกิดแรงจูงใจที่จะพัฒนา และปรับปรุงทักษะของตนเองทั้งในฐานะผู้นำ

และผู้ตาม การเล่นเป็นกลุ่มช่วยให้ผู้เข้าร่วมเรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกัน การประสานงาน และการเข้าใจพฤติกรรมของเพื่อนร่วมทีม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี (วีรณา ปะกิลากัง, 2558, บทคัดย่อ) งานวิจัยของ สุปราณี แก้วชุมเหล็ก (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการจัดประสบการณ์ การส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยใช้การเล่นพื้นบ้าน พบว่ากิจกรรมที่ต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมสามารถพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษานี้ที่แสดงให้เห็นว่าการเล่นพื้นบ้านไทยสามารถเสริมสร้างทักษะเหล่านี้ได้

สรุปผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าการเล่นพื้นบ้านไทยสามารถเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวช่วยให้ผู้เข้าร่วมได้ฝึกฝนการตัดสินใจ การวางแผน การทำงานเป็นทีม และการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ผลลัพธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติสนับสนุนว่าการเล่นพื้นบ้านไทยสามารถช่วยส่งเสริมทักษะเหล่านี้ได้จริง ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษา การพัฒนาบุคลากร และการฝึกอบรมในบริบทต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ด้านทักษะการแก้ไขปัญหา

ผลการศึกษาพบว่าการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทย ไม่มีผลต่อทักษะการแก้ไขปัญหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมไม่ได้มีพัฒนาการที่ชัดเจนในด้านการแก้ไขปัญหาเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม เพราะการเล่นพื้นบ้านไทยส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นเกมที่ใช้กติกาเรียบง่าย และต้องอาศัยความร่วมมือหรือความคล่องแคล่วทางร่างกายมากกว่าการคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหา (รัตนา มณีจันสุข, 2550, บทคัดย่อ) ตัวอย่างเช่น มอญซ่อนผ้า และ วิ่งเปี้ยว เน้นทักษะการตอบสนองรวดเร็วและการทำงานเป็นทีมมากกว่าการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ชักเย่อ และ รีรีข้าวสาร เน้นร่างกายและกลยุทธ์พื้นฐานในการเล่นมากกว่าการหาทางเลือกใหม่ ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ดังนั้น การที่เกมมีรูปแบบการเล่นที่ค่อนข้างตายตัว อาจส่งผลให้ผู้เข้าร่วมไม่ได้รับการกระตุ้นให้คิดแก้ไขปัญหาในลักษณะที่ซับซ้อน ส่งผลให้การพัฒนาทักษะด้านนี้ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ (ฐิรภัทร อภิชาติตระกูล, 2561, บทคัดย่อ) แม้ว่าการเล่นเกมพื้นบ้านจะส่งเสริมทักษะบางด้าน แต่การพัฒนาทักษะการแก้ไขปัญหาอาจต้องอาศัยระยะเวลาในการฝึกฝนมากขึ้น หากกิจกรรมพลศึกษาที่ใช้การเล่นพื้นบ้านมีช่วงเวลาสั้น หรือจัดในระยะเวลาที่จำกัด อาจทำให้ยังไม่เห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจน ทักษะการแก้ไขปัญหาต้องการกระบวนการฝึกฝนที่ต่อเนื่อง เช่น การเผชิญกับสถานการณ์ที่แตกต่างกันและการทดลองใช้แนวทางแก้ปัญหาต่าง ๆ หากกิจกรรมที่ใช้ไม่ได้มีการกระตุ้นให้เกิดการวิเคราะห์และตัดสินใจอย่างต่อเนื่อง อาจไม่สามารถพัฒนาทักษะนี้ได้เต็มที่ ผลการศึกษานี้อาจขัดแย้งกับงานวิจัยบางเรื่อง (ธัญวลัย กุลวงษ์, 2557, บทคัดย่อ) ที่พบว่ากิจกรรมการเล่นสามารถส่งเสริมทักษะการแก้ไขปัญหาได้

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยเหล่านี้อาจใช้กิจกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น เกมที่ต้องวางแผนกลยุทธ์อย่างละเอียด เช่น หมากรุก หรือ หมากรอส ซึ่งมีความท้าทายทางปัญญามากกว่าการเล่นที่ใช้ในกิจกรรมพลศึกษา กิจกรรมที่ออกแบบให้มีปัญหาหลายระดับและมีทางเลือกในการแก้ไขปัญหาที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาจากลักษณะของการเล่นพื้นบ้านไทยที่ใช้ในกิจกรรมพลศึกษา ซึ่งมักเป็นกิจกรรมที่มีโครงสร้างกติกาชัดเจนและไม่เปลี่ยนแปลงมาก อาจทำให้ผู้เข้าร่วมไม่ได้รับการฝึกฝนการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนมากนัก

สรุปผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าการเล่นพื้นบ้านไทย ไม่มีผลต่อทักษะการแก้ไขปัญหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจเป็นเพราะลักษณะของเกมที่ใช้ไม่ได้กระตุ้นให้เกิดการคิดแก้ปัญหาที่ซับซ้อน หรืออาจเป็นเพราะระยะเวลาในการฝึกฝนยังไม่เพียงพอ อย่างไรก็ตาม สามารถพัฒนาแนวทางการใช้กิจกรรมพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเพิ่มองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์และการสะท้อนผล เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสามารถฝึกฝนทักษะการแก้ไขปัญหาได้ดียิ่งขึ้น

สรุป

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะทางสังคมระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่ากิจกรรมพลศึกษาที่ใช้การเล่นพื้นบ้านไทยมีผลต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมในหลายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ด้านทักษะในการสื่อสาร ด้านการให้ความร่วมมือ ด้านการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี แสดงให้เห็นว่าการเล่นพื้นบ้านไทยสามารถส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีม การสื่อสาร และความสามารถในการปรับตัวต่อบทบาทภายในกลุ่มได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม ด้านการแก้ไขปัญหาไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจเกิดจากลักษณะของกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมและความร่วมมือมากกว่าการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์และการตัดสินใจในสถานการณ์ที่ซับซ้อน โดยสรุปการใช้การเล่นพื้นบ้านไทยในกิจกรรมพลศึกษามีศักยภาพในการพัฒนาทักษะทางสังคมในหลายมิติ แต่อาจต้องมีการปรับปรุงรูปแบบกิจกรรมเพิ่มเติมหากต้องการส่งเสริมทักษะการแก้ไขปัญหาให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรดำเนินการวิจัยในระยะเวลาสั้นขึ้นเพื่อดูผลกระทบต่อพฤติกรรมและทักษะทางสังคมในระยะยาว และควรศึกษากลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน เช่น นักเรียนในช่วงวัยต่าง ๆ หรือกลุ่มที่มีพื้นฐานพฤติกรรมทางสังคมแตกต่างกัน

2. ควรมีการเปรียบเทียบผลลัพธ์ของการเล่นพื้นบ้านไทยกับกิจกรรมอื่น เช่น กีฬาประเภททีม หรือเกมจำลองสถานการณ์ เพื่อดูว่ากิจกรรมประเภทใดส่งผลต่อการพัฒนาการทางสังคมและการแก้ไขปัญหามากที่สุด

บรรณานุกรม

- กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2557). *การละเล่นพื้นบ้าน*. กรุงเทพฯ: เอส.ออฟเซ็ทกราฟฟิคดีไซน์.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรรวิ บุญชัย. (2555). *การวัดเพื่อประเมินผลทางพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ศุภสภา ลาดพร้าว.
- สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย. (2560). *สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : สรรพสาร จำกัด.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). *ความคิดสร้างสรรค์* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
- คณาจารย์ชมรมเด็ก. (2555). *การละเล่นของเด็กไทย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- จรินทร์ ธานีรัตน์. (2513). *วิชาพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- จิรวัดน์ วงศ์ชุมภู. (2562). *ผลการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อทักษะกีฬาแฮนด์บอลและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์) คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยชัย โกมารทัต. (2549). *กีฬาพื้นเมืองไทยภาคกลาง*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทเวิลด์การพิมพ์.
- ญาดา หลาวเพชร. (2544). *บทบาทของบิดามารดากับความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนวัยรุ่นใน กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์) การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฐานรงค์ ทูเรียน. (2560). *ผลการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่มีต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น* (วิทยานิพนธ์) คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐิรภัทร อภิชาติตระกูล. (2561). *ผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบร่วมมือที่มีต่อความสามัคคีและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น*. (วิทยานิพนธ์) การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ณัฐภูมิ สังข์ทอง. (2554). ผลการใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ธนวัฒน์ ช่วยบำรุง. (2560). ผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้กีฬาตะกร้อกับวอลเลย์บอลที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์) คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนายุทธ จิตหาญ. (2558). ผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้กีฬาคลอสที่มีต่อสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับทักษะความมีน้ำใจของนักกีฬาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์) คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนาวรรณ รัมมะภาพ; และ มนตรี สามงามดี. (2558). รายงานการวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดกิจกรรมพลศึกษาในนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- ธัญวลัย กุลวงษ์. (2557). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง วิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อมด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาและการแก้ปัญหา. (วิทยานิพนธ์) ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เบญจพร คำจันทร์. (2560). การนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมพลศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกที่มีระดับความสามารถปานกลางในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมในระดับประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์) คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประคอง กรรณสูตร. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปวีณาพัฒน์ วรพันธ์. (2561). แนวทางการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์) ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปิยะนุช จิตตสุนท์. (2553). การดูแลสุขภาพเด็กวัยเรียน: การจัดบริการพยาบาลในโรงเรียน. สงขลา: ลิมบราเดอร์สเพรส.

- ปิยะนุช สุวรรณเทพ. (2556). การศึกษาพัฒนาการของเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยการจัดกิจกรรมการเล่นไทยสำหรับเด็กปฐมวัย. (วิทยานิพนธ์) ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ผะอบ โปษะกฤษณะ. (2532). การละเล่นของไทย, สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ ฉบับอิเล็กทรอนิกส์, โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ.
- พงษ์เกษม สิงห์รุ่งเรือง. (2559). การพัฒนาโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการเพื่อลดพฤติกรรมความก้าวร้าว ของนักเรียนอาชีวศึกษาโดยบูรณาการแนวความคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญา. (วิทยานิพนธ์) คุรุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรทิพย์ ศิริบุรณพิพัฒนา. (2555). การพยาบาลเด็กเล่ม 1. กรุงเทพฯ: ธนาเพลส.
- พรพรรณ มากบุญ. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะทางสังคมของเด็กและเยาวชนชายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 จังหวัดราชบุรี. (วิทยานิพนธ์) ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต จิตวิทยาและการแนะแนว. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พันธุ์ทิพย์ นิลพันธ์. (2558). การพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติกด้วยกิจกรรมประกอบอาหาร; กรณีศึกษาโรงเรียนวัดจันทนาราม จังหวัดจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์) ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คหกรรมศาสตร์ศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิมพิภา ต้นสุวรรณ. (2561). ผลของกลุ่มการเล่นบำบัดแบบเกสตัลต์ต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กชั้นประถมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์) ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พีรวัฒน์ ชลเจริญ. (2557). ผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้เกมการเล่นพื้นบ้านอาเซียนที่มีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์) คุรุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทร อัญชลีกุล. (2561). ผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษากีฬาเบตองด้วยกลวิธี THINK- PAIR – SHARE ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์) คุรุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนา มณีจันสุข. (2550). ความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กประถมวัยที่ได้รับประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านไทย. (วิทยานิพนธ์) การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- รัฐพล มากพูล. (2563). ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาด้วยกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยที่มีต่อสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์) การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รุ่งนภา จำปาเทศ (2560). การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้การจัดกิจกรรมเกมการเล่นพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมด้านการช่วยเหลือของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- วรรณนิศา พงษ์จิรังกาล. (2561) การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย ความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย. (วิทยานิพนธ์) คุรุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันวิสา ป้อมประสิทธิ์. (2561). ผลการใช้กิจกรรมพลศึกษาตามแนวคิดการกำกับตนเองเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์) คุรุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรารัตน์ เสริมทรง. (2557). ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการด้านสติปัญญาและทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างการจัดประสบการณ์ด้วยกิจกรรมเกมการศึกษากับการใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะ. (ปริญญานิพนธ์) คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2539). การสอนพลศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดีจำกัด
- วิราภรณ์ ปนาทกุล (2531). การเล่นของเด็กไทยกับการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิเชียร เกษประทุม. (2550). 100 การเล่นของเด็กไทย. กรุงเทพฯ: เรื่องแสงการพิมพ์
- วีรณา ปะกิลากัง. (2558). การจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านอีสานเพื่อสร้างเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย. (วิทยานิพนธ์) คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศิวณัฐ เล่ายิ้ม. (2560). ผลการจัดการเรียนรู้ศึกษาตามแนวคิดของธโรใดที่มีความมีระเบียบวินัยของนักเรียนประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์) คุรุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2553). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สามลดา

- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2540). *การพัฒนาทักษะทางสังคม*. เอกสารในการอบรมหลักสูตรการ
พัฒนาทักษะทางสังคม วันที่ 30 เมษายน – 20 พฤษภาคม 2540. ปทุมธานี: โรงพยาบาล
อัญญารักษ์.
- สุขุมล เกษมสุข. (2535). *การสอนทักษะทางสังคมในชั้นประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุปราณี แก้วชุมเหล็ก. (2559). *การพัฒนาการจัดประสบการณ์การส่งเสริมความสามารถใน
การแก้ปัญหาและทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยใช้การเล่นพื้นบ้าน*. (วิทยานิพนธ์)
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม.
- สุมาลี บัวหลวง. (2557). *ผลของการใช้เกมการเล่นกลางแจ้ง ที่มีต่อพฤติกรรมร่วมมือ ของเด็ก
ปฐมวัย*. (วิทยานิพนธ์) ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา.
ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- อรพรรณ พรสีมา. (2540). *เทคโนโลยีการสอนมหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: ศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรนุช ลิมตศิริ . (2556). *หลักสูตรและการสอนในระดับประถมศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อังศุธร อังคะนิต. (2557). *ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนา
การเล่นพื้นบ้านที่ผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กในชุมชน*.
(วิทยานิพนธ์) ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุมารพร ตรังคสมบัติ. (2544). *สร้าง EQ ให้ลูกคุณ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัว.
- Akbari, H., Abdoli, B., Shafizadeh, M., Khalaji, H., Hajhosseini, S., & Ziaee, V. (2009).
The effect of traditional games on fundamental motor skill development in 7-
9-year-old boys. *Iranian Journal of Pediatrics*, 19(2), 123-129.
- Bookwalter. (1969). *Physical Education in the Secondary school*. Library of
Education Series.
- Bucher, J. (1975). *Fundamental of Physical Education*. St. Louis: The C.V. Mosby.
- Celeste, M., & Marie, B. (2006). Play behaviors and social interactions of a child who is
blind: In theory and practice. *Journal of Visual Impairment & Blindness*,
100(2), 1-11.

- Elliott, S. N., Malecki, C. K., & Demaray, M. K. (2001). *New directions in social skills assessment and intervention for elementary and middle school students. Exceptionality, 9*(1-2), 19–32. https://doi.org/10.1207/S15327035EX091&2_3
- Pasand, F., Ahmadian, M., Alsaadi, M. J., & Bahramian, M. (2014). Impact of traditional exercises on perceptual-motor development in elementary school girl students. *Indian Journal of Fundamental and Applied Life Sciences, 4*(S3), 1297-1302. <http://www.cibtech.org/sp.ed/jls/2014/03/jls.htm>
- Gresham, F. M. & Elliott, S. N. (1990). *Social skills rating system (SSRS)*: American Guidance Service.
- Goleman, D. (1998). *Working with Emotion Intelligence*. New York: Bantam Book.
- Hargie, O., & McCartan, P. (1986). *Social skills training and psychiatric nursing*. London: Croom Helm.
- Jarolimek, J. (2001). *Social studies competencies and skills: Learning to teach as an intern*: Macmillan.
- Mussen, P. H., Conger, J. J., & Kagan, J. (1969). *Child development and personality*. New York: Harper & Row.
- Ratey, J. J., & Hagerman, E. (2008). *Spark: The revolutionary new science of exercise and the brain*. New York: Little, Brown
- Riggio, R. E. (1986). Assessment of basic social skills. *Journal of Psychology, 51*(3), 649.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ชื่อ - สกุล	นางจุไรรัตน์ สมสุข
ตำแหน่ง	ข้าราชการบำนาญ ครูเชี่ยวชาญ คศ.4
สถานที่ทำงาน	-
ชื่อ - สกุล	นางวิยะดา วรรณขันธ
ตำแหน่ง	รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี
ชื่อ - สกุล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพวัน เพ็ญพราว
ตำแหน่ง	อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี
ชื่อ - สกุล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนะ ฤทธิธรรม
ตำแหน่ง	อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี
ชื่อ - สกุล	นางธนพร ศรีมะหิ
ตำแหน่ง	อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ กค ๐๕๒๐/๕๗๐

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ๔๓๐๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางจุไรรัตน์ สมสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓. คำโครงการวิทยานิพนธ์

จำนวน ๑ ชุด

๒. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี มีนักศึกษาราย นายจักรินทร์ ปาระพิมพ์ คณะศึกษาศาสตร์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา ได้รับการอนุมัติในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

ในการนี้ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์อย่างดียิ่ง ดังนั้น เพื่อให้การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลสำหรับดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ต่อไป รายละเอียดความสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุพล ยะปะภา)

รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ประจำวิทยาเขตอุดรธานี

สำนักงานรองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

โทร. ๐-๔๒๒๒-๓๙๕๓

โทรสาร. ๐-๔๒๒๒-๓๙๕๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี งานบัณฑิตศึกษา IP: Phone ๒๔๑๒๒
 ที่ กก.๑๕๒๐.๑๔/๕๓๖ วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒
 เรื่อง ขอเชิญผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
 เรือน อาจารย์อนพร ศรีมะณี

ด้วย มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี มีนักศึกษาราย นายจิกรินทร์ ปาระพิมพ์ คณะศึกษาศาสตร์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา ได้รับการอนุมัติในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

ในการนี้ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี พิจารณาแล้วเห็นว่าบุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์อย่างดียิ่ง ดังนั้น เพื่อให้การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดของท่าน คือ นางอนพร ศรีมะณี ตำแหน่ง อาจารย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยเพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูล สำหรับดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางวิษิตา วรณชัย)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดี
 คณะศึกษาศาสตร์ ประจำวิทยาเขตอุดรธานี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี งานบันทึกศึกษา IP: Phone ๒๕๑๒๒

ที่ กท.๐๕๑๐.๐๔/๕๓๕

วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ด้วย มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี มีนักศึกษาราย นายจักรินทร์ ปาระพิมพ์ คณะศึกษาศาสตร์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา ได้รับการอนุมัติในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

ในการนี้ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์อย่างดียิ่ง ดังนั้น เพื่อให้การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยเพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลสำหรับดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

เรียน รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

() เพื่อโปรดทราบ

(✓) เพื่อโปรดพิจารณา

จากบันทึกข้อตกลง ๒๕๖๖
เป็นต้นไป
ขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

-เห็นควรมอบ/แจ้ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รณมา ปืองบุญ)

ประธานผู้รับผิดชอบหลักสูตร

(นางสาวจินตนา นวมศรี)

เจ้าหน้าที่ธุรการ

๒๘ ก.ย. ๒๕๖๖

(นางจิรารัตน์ พาชอบ)

หัวหน้าสำนักงานรองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

๒๘ ก.ย. ๒๕๖๖

(นางวิยะดา วรรณขัน)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดี

คณะศึกษาศาสตร์ ประจำวิทยาเขต

๒๘ ก.ย. ๒๕๖๖

บันทึกข้อความ

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี คณะศึกษาศาสตร์

ตามหนังสือที่ กก ๐๕๒๐/๔๓๐ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๖ ได้เชิญผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ของนายจักรินทร์ ปาระพิมพ์ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา ได้รับการอนุมัติในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย นั้น

ข้าพเจ้า นางจุไรรัตน์ สมสุข ได้พิจารณาแล้ว

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
 เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางจุไรรัตน์ สมสุข)

(นางสาวจันทนา นวนมีศรี)

ผู้อำนวยการกอง
28 ก.ย. 2566

(นางจิรวรรณ พาสอบ)

ผู้อำนวยการกองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

28 ก.ย. 2566

(นางวิษิตา วรณชนันท์)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดี

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี

28 ก.ย. 2566

**แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี คณะศึกษาศาสตร์**

ตามหนังสือที่ กก ๐๕๒๐.๐๔/๗๓๖ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๖ ได้ขอเชิญผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ของนายจักรินทร์ ปาระพิมพ์ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา ได้รับการอนุมัติในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย นั้น

ข้าพเจ้า นางวิยะดา วรรณขันธ ได้พิจารณาแล้ว

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
 เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

 (นางวิยะดา วรรณขันธ)

**แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี คณะศึกษาศาสตร์**

ตามหนังสือที่ กก ๐๕๒๐.๐๔/๗๓๔ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๖ ได้ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ของนายจักรินทร์ ประพิมพ์ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา ได้รับการอนุมัติในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษา ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย นั้น

ข้าพเจ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนะ ฤทธิธรรม ได้พิจารณาแล้ว

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
 เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนะ ฤทธิธรรม)

**แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี คณะศึกษาศาสตร์**

ตามหนังสือที่ กก ๐๕๒๐.๐๔/๘๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๖ ได้ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ของนายจักรินทร์ ปาระพิมพ์ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา ได้รับการอนุมัติในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษา ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย นั้น

ข้าพเจ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพวัน เหลือพราว ได้พิจารณาแล้ว

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
 เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพวัน เหลือพราว)

**แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี คณะศึกษาศาสตร์**

ตามหนังสือที่ กก ๐๕๒๐.๐๔/๘๓๖ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๖ ได้ขอเชิญผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ของนายจักรินทร์ ปาระพิมพ์ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา ได้รับการอนุมัติในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย นั้น

ข้าพเจ้า นางธนพร ศรีมะหิ ได้พิจารณาแล้ว

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
 เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางธนพร ศรีมะหิ)

ภาคผนวก ค
แบบประเมินทักษะทางสังคม

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของ
นักเรียนระดับประถมศึกษา

คำชี้แจง แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัย เรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษา

เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อเนื้อหาของทักษะทางสังคมว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้ โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความเที่ยงตรงเป็น 3 ระดับ คือ

+ 1	=	เหมาะสม
0	=	ไม่แน่ใจ/ปรับปรุง
- 1	=	ไม่เหมาะสม

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านว่าข้อความมีความสอดคล้องเหมาะสมหรือถูกต้อง

- เครื่องมือวิจัยจะต้องมีค่า $IOC \geq 0.6$ จึงจะถือว่ามีความตรงเชิงเนื้อหาในระดับดีสามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้
- หากมีค่าต่ำกว่า 0.6 ผู้วิจัยจะทำการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

การประเมินความตรงเชิงเนื้อหาทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษา

รายการประเมินทักษะทางสังคม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	+1	0	-1		
1.ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม					
1.1 การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น					
1.2 การรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น					
1.3 การสร้างความร่วมมือร่วมใจ					
1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แสดงความคิดเห็น					
1.5 การพูดคุยทักทายกับคนอื่น					
1.6 สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น					
1.7 เคารพ/รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
1.8 ให้ความช่วยเหลือเพื่อนโดยไม่ต้องร้องขอ					
1.9 ถามหรือพูดคุยเมื่อเพื่อนอยู่คนเดียวหรือไม่พูดคุยกับผู้อื่น					
1.10 มีความร่วมมือมีความสามัคคีในกลุ่ม					
เฉลี่ยรวม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

การประเมินความตรงเชิงเนื้อหาทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษา

รายการประเมินทักษะทางสังคม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	+1	0	-1		
2. การใช้ภาษาในการสื่อสาร					
2.1 การใช้ภาษาสุภาพและเหมาะสม					
2.2 การสื่อสารที่ถูกต้องและเที่ยงตรง					
2.3 การทำงานร่วมกันด้วยคำพูด					
2.4 การแสดงท่าทางได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์					
2.5 การสื่อสารให้บุคคลอื่นเข้าใจ					
2.6 มีความสามารถในการรับ-ส่งสาร					
2.7 มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาอย่างเหมาะสม					
2.8 ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ					
2.9 เจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ได้					
2.10 เลือกรับและไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยเหตุผล และถูกต้อง					
เฉลี่ยรวม					

ข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

การประเมินความตรงเชิงเนื้อหาทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษา

รายการประเมินทักษะทางสังคม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	+1	0	-1		
3. การทำงานร่วมกับผู้อื่น					
3.1 การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					
3.2 การหลีกเลี่ยงปัญหาข้อขัดแย้ง					
3.3 ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม					
3.4 การมีน้ำใจในการช่วยเหลือคนอื่น					
3.5 มีความสนใจในกิจกรรมที่ทำร่วมกับคนอื่น					
3.6 คอยให้กำลังใจเพื่อน ๆ อยู่เสมอ					
3.7 ให้โอกาสและให้กำลังใจเพื่อนที่อ่อนแอกว่า					
3.8 เมื่อเพื่อนทำผิดนักเรียนให้อภัยเพื่อนด้วยความเต็มใจ					
3.9 แสดงความยินดีชื่นชมเพื่อนได้อย่างเป็นกันเอง					
3.10 ให้โอกาสเพื่อนแสดงพูดแสดงความคิดเห็นโดยไม่แสดงท่าทีรำคาญ					
เฉลี่ยรวม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

การประเมินความตรงเชิงเนื้อหาทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษา

รายการประเมินทักษะทางสังคม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	+1	0	-1		
4. ทักษะการแก้ไขปัญหา					
4.1 มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
4.2 การปรับตัวเข้าคนอื่น					
4.3 การใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์					
4.4 การเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวม					
4.5 การยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น					
4.6 เมื่อเกิดปัญหาภายในทีมจะช่วยเข้าไปไกล่เกลี่ย					
4.7 สามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้					
4.8 หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง					
4.9 สามารถตัดสินใจได้เหมาะสมตามวัย					
4.10 จัดการปัญหาและความขัดแย้งได้เหมาะสม					
เฉลี่ยรวม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

การประเมินความตรงเชิงเนื้อหาทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษา

รายการประเมินทักษะทางสังคม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	+1	0	-1		
5. การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี					
5.1 การใส่ใจคนอื่นและเข้าใจคนอื่น					
5.2 มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					
5.3 มีความกล้าคิด กล้าพูด กล้าแสดงออก					
5.4 มีความซื่อสัตย์ สุจริต					
5.5 มีความตรงต่อเวลา					
5.6 ปฏิบัติกับเพื่อนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน					
5.7 ยินดีปรับเปลี่ยนความคิดหากผู้อื่นเสนอความคิดเห็นที่ดีกว่า					
5.8 สามารถเป็นผู้นำเพื่อนทำกิจกรรมได้					
5.9 กล้าทักท้วงเมื่อเห็นว่าเพื่อนทำผิด					
5.10 ปฏิบัติทักษะโดยไม่อายใคร					
เฉลี่ยรวม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

สรุปแบบประเมินทักษะทางสังคม ด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คะแนน		
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

สรุปแบบประเมินทักษะทางสังคม ด้านทักษะในการสื่อสาร

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คะแนน		
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้

สรุปแบบประเมินทักษะทางสังคม ด้านการให้ความร่วมมือ

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมคะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

สรุปแบบประเมินทักษะทางสังคม ด้านการแก้ไขปัญหา

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมคะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

สรุปแบบประเมินทักษะทางสังคม ด้านการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
แบบประเมินกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของ
นักเรียนระดับประถมศึกษา

คำชี้แจง แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัย เรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษา

เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อเนื้อหาของแผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้ โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความเที่ยงตรงเป็น 3 ระดับ คือ

+ 1	=	เหมาะสม
0	=	ไม่แน่ใจ/ปรับปรุง
- 1	=	ไม่เหมาะสม

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านว่าข้อความมีความสอดคล้องหรือถูกต้องเพียงใด

- เครื่องมือวิจัยจะต้องมีค่า $IOC \geq 0.6$ จึงจะถือว่ามีความตรงเชิงเนื้อหาในระดับดี สามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้

- หากมีค่าต่ำกว่า 0.6 ผู้วิจัยจะทำการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

การประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทย

ต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษา

แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียน

ระดับประถมศึกษา แผนที่ 1 กาฟักไข่

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	+1	0	-1		
1. แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้เกม กาฟักไข่ มีความเหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษา					
2. กิจกรรมพลศึกษา เกม กาฟักไข่ มีความเหมาะสม					
3. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เกม กาฟักไข่ มีความเหมาะสม					
4. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม เกม กาฟักไข่ มีความเหมาะสม					
5. การประเมินผล มีความเหมาะสม					
เฉลี่ยรวม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียน

ระดับประถมศึกษา แผนที่ 2 งูกินหาง

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	+1	0	-1		
1. แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้เกม งูกินหาง มีความเหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษา					
2. กิจกรรมพลศึกษา เกม งูกินหาง มีความเหมาะสม					
3. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เกม งูกินหาง มีความเหมาะสม					
4. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม เกม งูกินหาง มีความเหมาะสม					
5. การประเมินผล มีความเหมาะสม					
เฉลี่ยรวม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียน

ระดับประถมศึกษา แผนที่ 3 ชักเย่อ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	+1	0	-1		
1. แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้เกม ชักเย่อ มีความเหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษา					
2. กิจกรรมพลศึกษา เกม ชักเย่อ มีความเหมาะสม					
3. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เกม ชักเย่อ มีความเหมาะสม					
4. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม เกม ชักเย่อ มีความเหมาะสม					
5. การประเมินผล มีความเหมาะสม					
เฉลี่ยรวม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียน

ระดับประถมศึกษา แผนที่ 4 มอญซ่อนผ้า

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	+1	0	-1		
1. แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้เกม มอญซ่อนผ้า มีความเหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษา					
2. กิจกรรมพลศึกษา เกม มอญซ่อนผ้า มีความเหมาะสม					
3. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เกม มอญซ่อนผ้า มีความเหมาะสม					
4. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม เกม มอญซ่อนผ้า มีความเหมาะสม					
5. การประเมินผล มีความเหมาะสม					
เฉลี่ยรวม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียน

ระดับประถมศึกษา แผนที่ 5 รีรีข้าวสาร

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	+1	0	-1		
1. แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้เกม รีรีข้าวสาร มีความเหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษา					
2. กิจกรรมพลศึกษา เกม รีรีข้าวสาร มีความเหมาะสม					
3. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เกม รีรีข้าวสาร มีความเหมาะสม					
4. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม เกม รีรีข้าวสาร มีความเหมาะสม					
5. การประเมินผล มีความเหมาะสม					
เฉลี่ยรวม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียน

ระดับประถมศึกษา แผนที่ 6 ลิงชิงหลัก

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	+1	0	-1		
1. แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้เกม ลิงชิงหลัก มีความเหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษา					
2. กิจกรรมพลศึกษา เกม ลิงชิงหลัก มีความเหมาะสม					
3. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เกม ลิงชิงหลัก มีความเหมาะสม					
4. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม เกม ลิงชิงหลัก มีความเหมาะสม					
5. การประเมินผล มีความเหมาะสม					
เฉลี่ยรวม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียน

ระดับประถมศึกษา แผนที่ 7 วิ่งเปี้ยว

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	+1	0	-1		
1. แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้เกม วิ่งเปี้ยว มีความเหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษา					
2. กิจกรรมพลศึกษา เกม วิ่งเปี้ยว มีความเหมาะสม					
3. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เกม วิ่งเปี้ยว มีความเหมาะสม					
4. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม เกม วิ่งเปี้ยว มีความเหมาะสม					
5. การประเมินผล มีความเหมาะสม					
เฉลี่ยรวม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียน

ระดับประถมศึกษา แผนที่ 8 โพงพาง

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	+1	0	-1		
1. แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้เกม โพงพาง มีความเหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษา					
2. กิจกรรมพลศึกษา เกม โพงพาง มีความเหมาะสม					
3. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เกม โพงพาง มีความเหมาะสม					
4. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม เกม โพงพาง มีความเหมาะสม					
5. การประเมินผล มีความเหมาะสม					
เฉลี่ยรวม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

สรุปแบบประเมินกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน เกมกาฟักไข่

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมคะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

สรุปแบบประเมินกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน เกมงูกินหาง

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมคะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

สรุปแบบประเมินกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน เกมชักเย่อ

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมคะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

สรุปแบบประเมินกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน เกมมอญซ่อนผ้า

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

สรุปแบบประเมินกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน เกมรีรีข้าวสาร

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

สรุปแบบประเมินกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน เกมลิงชิงหลัก

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

สรุปแบบประเมินกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน เกมวิ่งเปรี้ยว

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

สรุปแบบประเมินกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน เกมโพงพาง

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ
แผนกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

กิจกรรมที่ 1 กาฟักไข่

ระดับชั้น

ประถมศึกษา

สัปดาห์ที่ 1

เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายหลักในการเล่นการละเล่นพื้นเมืองได้
2. บอกวิธีเล่นและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นกาฟักไข่ได้
3. เล่นการละเล่นกาฟักไข่ได้อย่างปลอดภัย

2. สาระสำคัญ

กิจกรรมเกมแม่ไก่ฟักไข่เป็นการเล่นที่ช่วยเกิดความสุขสนุกสนานและช่วยพัฒนาความพร้อมด้านร่างกาย ช่วยให้สามารถ เคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วและมีทักษะในการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่

3. กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

ขั้นนำ ครูสาธิตการเล่นและอธิบายการเล่นกาฟักไข่ให้นักเรียนฟัง ดังนี้

วิธีการเล่น

1. แนะนำ สาธิตวิธีเล่นเกมไก่ฟักไข่โดยหาอาสาสมัคร 1 คน สาธิต การเล่นเกมไก่ฟักไข่ตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ชีตวงกลมรัศมีประมาณ 2 เมตรวางลูกหิน(สมมติว่า เป็นไข่กา)ในวงกลม (สมมติว่าเป็นรังแม่กา)

1.2 ให้เด็กคนหนึ่งเป็นอีkakoy ฟ้าไข่ เด็กที่อยู่นอกวง 5 คนช่วยกัน หลอกล่อให้แม่กาเผลอแล้วฉกไข่ออกจากรัง

1.3 ในระหว่างที่เข้าฉกไข่นั้น ถ้าแม่กาเผลอเอาเท้าไปแตะถูกคนใดคนหนึ่งคนนั้น ต้องมาเป็นแม่กาแทน คนที่เป็นแม่กาต้องไปเป็นผู้แย่ง ไข่

1.4 เปิดโอกาสให้เด็กซักถามปัญหาในการเล่นที่ไม่เข้าใจ

ขั้นกิจกรรม

1. ครูและนักเรียนสนทนากันในการเล่นร่วมกันเพื่อเป็นกติกาก่อนการเล่นแล้วให้ทดลองเล่นกาฟักไข่

2. ให้นักเรียนเล่นงูินทางโดยการปฏิบัติจริง

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติดังนี้

1. การให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามกฎ กติกา รู้จักเคารพและยอมรับความสามารถของผู้อื่น

2. สรุปรถึงประโยชน์ของการเล่นเกมกาฟักไข่

3. ชมเชยนักเรียนทุกคนที่ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถและมีความสุขสนุกสนาน

4. สื่อการเรียนการสอน

อุปกรณ์การเล่น

1. นกหวีด
2. เกมแม่ไก่ฟักไข่
3. ก้อนหินขนาดเท่ากำปั้นเด็กจำนวนเท่ากับเด็ก

5. สถานที่เล่น

บริเวณสนามกว้างหรือลานกว้างทั่วไป

6. การประเมินผล โดยใช้การสังเกต ดังนี้

ทักษะทางสังคม	- การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น - การแก้ไขปัญหา - การให้ความร่วมมือ

7. เครื่องมือวัด

แบบสังเกตทักษะทางสังคมของนักเรียน

เกณฑ์การวัด

- ห้องระดับคะแนน 5 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมมากที่สุด
- ห้องระดับคะแนน 4 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมมาก
- ห้องระดับคะแนน 3 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมปานกลาง
- ห้องระดับคะแนน 2 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมน้อย
- ห้องระดับคะแนน 1 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมน้อยที่สุด

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน
กิจกรรมที่ 2 งูกินหาง
ประถมศึกษา
สัปดาห์ที่ 2

ระดับชั้น

เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายหลักในการเล่นการละเล่นพื้นเมืองได้
2. บอกวิธีเล่นและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นงูกินหางได้
3. เล่นการละเล่นงูกินหางได้อย่างปลอดภัย

2. สาระสำคัญ

งูกินหาง เป็นการละเล่นที่ได้มีกิจกรรมทางกายแบบเบา เล่นเป็นหมู่คณะตั้งแต่ 3-5 คน ขึ้นไป การเล่นงูกินหางไม่มีอุปกรณ์การเล่นใด ๆ สามารถเล่นกันในหมู่เด็กที่หลากหลายวัยได้ หรือเล่นร่วมกับผู้ใหญ่ได้ โดยส่วนมากผู้ใหญ่จะเล่นในเทศกาลสำคัญ เช่น สงกรานต์ ส่วนเด็ก ๆ จะเล่นทุกโอกาสที่เด็ก ๆ รวมกันซึ่งมีวิธีการเล่นดังนี้ เริ่มเล่นเมื่อผู้เล่นพร้อมกันแล้ว จะเริ่มด้วยการเสียงถ้าใครแพ้นั้น ก็จะออกเป็นพ่อง ส่วนผู้ชนะก็จะได้เล่นเป็นแม่งและลูกงู ส่วนมากในกลุ่มผู้เล่นจะเลือกเอาคนที่มีความแข็งแรงหรือรูปร่างใหญ่ในทีมเป็นแม่ง เพื่อเอาไว้ป้องกันลูกงู

3. กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

ขั้นนำ ครูสาธิตการเล่นและอธิบายการเล่นชักเย่อให้นักเรียนฟัง ดังนี้

วิธีการเล่น

1. ผู้เล่นมีจำนวน 8-10 คน แบ่งผู้เล่นเป็น 2 ฝ่าย
2. ฝ่ายที่ 1 จะต้องเป็น “พ่อง” 1 คน ฝ่ายที่ 2 มี “แม่ง” 1 คน ที่เหลือเป็น “ลูกงู” ซึ่งผู้เล่นเป็นลูกงูจะต้องเกาะเอาผู้เล่นเป็นแม่ง เมื่อได้ผู้เล่นแล้วพ่องและแม่งจะยืนหันหน้าเข้าหากัน ส่วนแม่งจะมีลูกงูกอดเอวต่อแถวไปข้างหลังแล้วพ่องจะเริ่มถามแม่งว่า

พ่อง : แม่งเอ๋ย

แม่ง : เอ๋ย (ลูกงูช่วยตอบ)

พ่อง : กินน้ำบ่อไหน

แม่ง : กินน้ำบ่อโศก

ลูกงู : โยกไปก็โยกมา (แม่งและลูกงูโยกตัว ขยายแถวทั้งแถว)

พ่อง : แม่งเอ๋ย

แม่ง : เอ๋ย

พ่อง : กินน้ำบ่อไหน

แม่ง : กินน้ำบ่อทราย

ลูกงู : ย้ายไปก็ย้ายมา (วิ่งทางซ้ายที่ขวาที่)

พ่อ : กินน้ำบ่อไหน

แม่ : กินน้ำบ่อหิน

ลูก : บินไปก็บินมา (ทำท่าบินแล้วจับเอวต่อ)

พ่อ : หุงข้าวก็หม้อ

แม่ : หม้อ (เท่ากับจำนวนลูกกับแม่)

พ่อ : ขอกินหม้อได้ไหม

ลูก : ไม่ได้

พ่อ : ตำน้าพริกก็ครก

แม่ : ครก

พ่อ : ขอกินครกได้ไหม

ลูก : ไม่ได้

พ่อ : ทอดปลาทุก็ตัว

แม่ : ตัว

พ่อ : ขอกินตัวได้ไหม

ลูก : ไม่ได้

พ่อ : กินหัวกินหางกินกลางตลอดตัว

แม่ : กินทางตลอดหัว

พ่อจะไล่จับลูกจากปลายแถวขึ้นมาหัวแถว แม่ต้องพยายามป้องกันไม่ให้พ่อเอาลูกไปได้โดยการวางมือกัน แล้วลูกก็ต้องคอยวิ่งหนี แต่ต้องระวังไม่ให้แตกแถว เมื่อจับลูกได้พ่อจะถามลูกว่า

พ่อ อยู่กับพ่อหรืออยู่กับแม่

ลูก อยู่กับแม่

พ่อ ลอยแพไป

พ่อ จะผลักลูกให้ห่างออกไป ถ้าลูกตอบว่า “อยู่กับพ่อ”

พ่อ หักคอจมน้ำพริก

พ่อก็จะจับลูกให้ออกจากการเล่นไปอยู่เช่นนี้จนจับได้หมด

ถ้าแม่ตอบว่า กินหัวตลอดทาง พ่อต้องพยายามปล้ำกับแม่ให้แพ้ชนะให้ได้ แล้วจับลูกตั้งแต่หัวแถวลงไปจนหมด เป็นอันจบเกม

3. จากนั้น พ่อเริ่มถามว่า “แม่เอ๋ย” แม่และลูกก็ร้องตอบว่า “เอ๋ย” พ่อช่วงท้ายพ่อถามว่า “กินหัว กินหาง” แม่ตอบว่า “กินกลางตลอดตัว”

4. พ่อก็จะไล่จับลูกจากปลายแถว ฝ่ายแม่จะต้องกางมือเพื่อป้องกันลูก หากลูกตัวใดถูกพ่อดึงจนหลุดออกจากแถวไป ก็จะต้องออกจากการเล่น

5. ผู้เล่นที่เหลือก็เริ่มเล่นกันอีกจนกว่าลูกจะถูกจับจนหมด

ขั้นกิจกรรม

1. ครูและนักเรียนสนทนาตกลงในการเล่นร่วมกันเพื่อเป็นกติกาการเล่นแล้วให้ทดลองเล่นงู
กินหาง
2. ให้นักเรียนเล่นงูกินหางโดยการปฏิบัติจริง

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติดังนี้

1. การให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามกฎ กติกา รู้จักเคารพและยอมรับความสามารถของ
ผู้อื่น
2. การสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสารที่ดี
3. ชมเชยนักเรียนทุกคนที่ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถและมีความ
สนุกสนาน

4. สื่อการเรียนการสอน

อุปกรณ์การเล่น

-

5. สถานที่เล่น

บริเวณสนามกว้างหรือลานกว้างทั่วไป

6. การประเมินผล โดยใช้การสังเกต ดังนี้

ทักษะทางสังคม	- การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
	- การแก้ไขปัญหา
	- การให้ความร่วมมือ

7. เครื่องมือวัด

แบบสังเกตทักษะทางสังคมของนักเรียน

เกณฑ์การวัด

- ช่องระดับคะแนน 5 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมมากที่สุด
- ช่องระดับคะแนน 4 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมมาก
- ช่องระดับคะแนน 3 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมปานกลาง
- ช่องระดับคะแนน 2 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมน้อย
- ช่องระดับคะแนน 1 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมน้อยที่สุด

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

กิจกรรมที่ 3 ชักเย่อ

ระดับชั้นประถมศึกษา

สัปดาห์ที่ 3

เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายหลักในการเล่นการละเล่นพื้นเมืองได้
2. บอกวิธีเล่นและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นมอญซ่อนผ้าได้
3. เล่นการละเล่นมอญซ่อนผ้าได้อย่างปลอดภัย

2. สาระสำคัญ

ชักเย่อเป็นการละเล่นพื้นบ้านที่ต้องใช้กำลังของแขนและขาและลำตัวเป็นการส่งเสริมด้านกำลังและความแข็งแรงของร่างกายแต่ก็ต้องอาศัยจิตใจที่เข้มแข็งอดทนไม่ย่อท้ออีกทั้งชักเย่อเป็นการใช้ปฏิภาณไหวพริบที่ต้องใช้ความคิดร่วมกัน อีกทั้งยังทำให้เกิดทักษะด้านสังคม ส่งเสริมให้เกิดความรักสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติงาน เป็นโอกาสในการตามกฎ ปฏิบัติตามกติกา โดยถือเอาความถูกต้องและยุติธรรมเป็นหลัก ส่งเสริมให้เป็นผู้ที่มีน้ำใจนักกีฬา และในบางครั้งอาจมีผู้นำออกเสียงร้องเพื่อให้จังหวะการดึงเชือกจึงเป็นการฝึกให้รู้จักเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี

3. กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

ขั้นนำ ครูสาธิตการเล่นและอธิบายการเล่นชักเย่อให้นักเรียนฟัง ดังนี้

วิธีการเล่น

1. นำเชือกมาวางลงที่พื้น วางเชือกออกตามยาวให้เชือกพาดผ่านเส้นแบ่งแดน โดยให้กึ่งกลางของเชือกที่ผูกผ้าแดงไว้นั้นอยู่ตรงเส้นแบ่งแดนพอดี และผ้าแดงที่ผูกไว้ทั้ง 2 ฝ่ายพาด 2 ข้าง ห่างจากจุดกึ่งกลางเชือกทับเส้นเขตแดนของ ผู้เล่นทั้ง 2 ฝ่าย อยู่คนละแดน ยืนเป็นแถวตอนแถวเดียว เตรียมพร้อมไว้ที่หลังเส้นของแดนของตน
2. เมื่อจะเล่นให้ผู้เล่นทั้ง 2 ฝ่ายจับเชือกไว้ทุกคนเป็นแถวตอน แต่ต้องจับเชือกหลังผ้าแดงที่ผูกเชือกไว้ทางฝ่ายตน ดึงเชือกไว้ให้ตึงพอประมาณ ให้ผ้าแดงที่ผูกไว้กึ่งกลางเชือกอยู่ตรงกับแนวเส้นแบ่งแดนพอดี
3. เมื่อได้สัญญาณเริ่มเล่น ให้ผู้เล่นแต่ละฝ่ายออกแรงดึงเชือกเข้า มายังเขตแดนของฝ่ายตน
4. ฝ่ายใดดึงเชือกให้ผ้าแดงที่ผูกเชือกทางฝ่ายตรงข้ามเข้ามายังเขตแดน ตนได้จะเป็นผู้ชนะ ในครั้งนั้น ฝ่ายใดชนะ 2 ครั้งติดต่อกัน หรือชนะ 2 ใน 3 ครั้ง จะเป็นผู้ชนะโดยเด็ดขาด

ขั้นกิจกรรม

1. ครูและนักเรียนสนทนาตกลงในการเล่นร่วมกันเพื่อเป็นกติกาการเล่นแล้วให้ทดลองเล่นชักเย่อ
2. ให้นักเรียนเล่นชักเย่อโดยการปฏิบัติจริง

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติดังนี้

1. การให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามกฎ กติกา รู้จักเคารพและยอมรับความสามารถของผู้อื่น
2. การสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสารที่ดี
3. ชมเชยนักเรียนทุกคนที่ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถและมีความสุข

4. สื่อการเรียนการสอน

อุปกรณ์การเล่น

1. เชือกขนาดใหญ่เท่านี้วหัวแม่มือ ความยาวประมาณ ๒๐ - ๓๐ เมตร จำนวน ๑ เส้น
2. ผ้าแดง ๓ ผืน ใ้ผูกเป็นเครื่องหมายที่เชือก โดยผูกผ้าแดงพื้น หนึ่งไว้ตรงกึ่งกลางความยาวของเชือก จากกึ่งกลางเชือกเข้ามาข้างละ ๒ เมตร ให้ผูกด้วยผ้าแดงข้างละผืน

5. สถานที่เล่น

บริเวณสนามกว้างหรือลานกว้างทั่วไป โดยเขียนเส้นยาวลงที่พื้น ๑ เส้น เป็นเส้นแบ่งแดน ห่างจากเส้นแบ่งแดนออกไปข้างละ ๒ เมตร ให้เขียนเส้นยาวขนานกับเส้นแบ่งแดนเป็นเส้นเขตแดนของแต่ละฝ่าย

6. การประเมินผล โดยใช้การสังเกต ดังนี้

ทักษะทางสังคม	- การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
	- การสื่อสารที่ดี
	- การให้ความร่วมมือ

7. เครื่องมือวัด

แบบสังเกตทักษะทางสังคมของนักเรียน

เกณฑ์การวัด

- ช่องระดับคะแนน 5 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมมากที่สุด
- ช่องระดับคะแนน 4 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมมาก
- ช่องระดับคะแนน 3 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมปานกลาง
- ช่องระดับคะแนน 2 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมน้อย
- ช่องระดับคะแนน 1 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมน้อยที่สุด

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

กิจกรรมที่ 4 มอญซ่อนผ้า

ระดับชั้น

ประถมศึกษา

สัปดาห์ที่ 4

เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายหลักในการเล่นการละเล่นพื้นเมืองได้
2. บอกวิธีเล่นและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นมอญซ่อนผ้าได้
3. เล่นการละเล่นมอญซ่อนผ้าได้อย่างปลอดภัย

2. สารสำคัญ

การเล่นมอญซ่อนผ้าเป็นการละเล่นพื้นเมือง จะต้องปฏิบัติตามกฎ กติกา และข้อตกลงของการเล่นเพื่อสร้างเสริมสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง

3. กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

ขั้นนำ ครูสาธิตการเล่นและอธิบายการเล่นมอญซ่อนผ้าให้นักเรียนฟัง ดังนี้

วิธีการเล่น จับไม้สั้นไม้ยาวเลือกคนที่เป็นมอญ คนอื่นๆ นั่งล้อมวงและร้องเพลง คนที่เป็นมอญถือผ้าไว้ในมือเดินวนอยู่นอกวง ระหว่างนั้นจะทิ้งผ้าไว้ข้างหลังใครก็ได้ แล้วต้องพรางไว้ทำเป็นว่ายังถือผ้าอยู่ เมื่อเดินกลับมาถ้ายังอยู่ที่เดิม ก็หยิบผ้าขึ้นและไล่ตีผู้้นั้น ถ้าผู้ถูกไล่วิ่งหนีมานั่งที่เดิมไม่ทันถูกมอญตีก็ต้องเป็นมอญแทนและหาทางวางผ้าให้ผู้อื่นต่อไป ถ้าใครรู้สึกตัวคำพบจะวิ่งไล่มอญไปรอบๆ วง มอญต้องรีบวิ่งหนีถ้าคนที่ไล่ตีไม่ถูกมอญได้นั่งแทนที่คนที่ไล่ก็ต้องเป็นมอญแทน หากแต่ถูกมอญคนเดิมก็ต้องเป็นมอญต่อไป

ขั้นกิจกรรม

1. ครูและนักเรียนสนทนาตกลงในการเล่นร่วมกันเพื่อเป็นกติกากการเล่นแล้วให้ทดลองเล่นมอญซ่อนผ้า

2. ให้นักเรียนเล่นชั้กเยื่อโดยการปฏิบัติจริง

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติดังนี้

1. การให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามกฎ กติกา รู้จักเคารพและยอมรับความสามารถของผู้อื่น
2. สรุปถึงประโยชน์ของการเล่นเกมมอญซ่อนผ้า
3. ชมเชยนักเรียนทุกคนที่ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถและมีความสุขสนุกสนาน

4. สื่อการเรียนการสอน

อุปกรณ์การเล่น

- ผ้าสำหรับปิดตา

5. สถานที่เล่น

บริเวณสนาม หรือลานกว้างได้ร่มไม้

6. การประเมินผล โดยใช้การสังเกต ดังนี้

ทักษะทางสังคม	- การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น - ทักษะในการสื่อสาร - การให้ความร่วมมือ

7. เครื่องมือวัด

แบบสังเกตทักษะทางสังคมของนักเรียน

เกณฑ์การวัด

- ห้องระดับคะแนน 5 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมมากที่สุด
- ห้องระดับคะแนน 4 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมมาก
- ห้องระดับคะแนน 3 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมปานกลาง
- ห้องระดับคะแนน 2 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมน้อย
- ห้องระดับคะแนน 1 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมน้อยที่สุด

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

กิจกรรมที่ 5 รีรีข้าวสาร

ระดับชั้นประถมศึกษา

สัปดาห์ที่ 5

เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายหลักในการเล่นการละเล่นพื้นเมืองได้
2. บอกวิธีเล่นและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นรีรีข้าวสารได้
3. เล่นการละเล่นรีรีข้าวสารได้อย่างปลอดภัย

2.สาระสำคัญ

รีรีข้าวสาร เป็นกิจกรรมพลัดเพลิน จิตใจร่าเริง แจ่มใส ยอมรับในกฎเกณฑ์กติกาในการเล่น ออกกำลังกายพัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้แข็งแรง หัดให้เด็กมีไหวพริบ ปฏิภาณ และ รู้จักใช้กลยุทธ์ที่จะให้ตนรอดจากการถูกคล้องตัวไว้ หัดให้เด็กรู้จักทำงานเป็นกลุ่มโดยหัวแถวต้องพยายามพาแถว โดยเฉพาะคนสุดท้ายให้รอดพ้นจากการถูกกักตัวให้ได้

3. กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

ขั้นนำ ครูสาธิตการเล่นและอธิบายการเล่นรีรีข้าวสารให้นักเรียนฟัง ดังนี้

วิธีการเล่น ผู้เล่น 2 คนยืนหันหน้าเข้าหากันโน้มตัวประสานมือกันเป็นรูปขุม ส่วนผู้อื่นเกาะเอวต่อ ๆ กันตามลำดับ

- หัวแถวจะพาตลอดได้ขุมมือพร้อมกับร้องบทร้องประกอบการเล่น
 - เมื่อร้องถึงประโยคที่ว่า “คอยพานคนข้างหลังไว้” ผู้ที่ประสานมือเป็นขุมจะลดมือลงกันคนสุดท้ายไว้ ซึ่งคนสุดท้ายจะถูกคัดออกไปจากแถว แล้วจึงเริ่มต้นเล่นใหม่ทำเช่นนั้นจนหมดคน
- โดยใช้เพลง "รีรีข้าวสาร สองทะนานข้าวเปลือก เด็กน้อยตาเหลือก เลือกท่องใบลาน
คดข้าวใส่จาน คอยพานคนข้างหลังไว้"

ขั้นกิจกรรม

1. ครูและนักเรียนสนทนาตกลงในการเล่นร่วมกันเพื่อเป็นกติกาก่อนแล้วให้ทดลองเล่นเกม

รีรีข้าวสาร

2. ให้นักเรียนเล่นรีรีข้าวสารโดยการปฏิบัติจริง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติดังนี้

1. การให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามกฎ กติกา รู้จักเคารพและยอมรับความสามารถของผู้อื่น
2. สรุปถึงประโยชน์ของการเล่นเกมรีรีข้าวสาร

3. ชมเชยนักเรียนทุกคนที่ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถและมีความสนุกสนาน

4. สื่อการเรียนการสอน
อุปกรณ์การเล่น

-

5. สถานที่เล่น
บริเวณสนาม หรือลานกว้างใต้ร่มไม้

6. การประเมินผล โดยใช้การสังเกต ดังนี้

- ทักษะทางสังคม**
- การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
 - การให้ความร่วมมือ

7. เครื่องมือวัด

แบบสังเกตทักษะทางสังคมของนักเรียน

เกณฑ์การวัด

- ห้องระดับคะแนน 5 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมมากที่สุด
- ห้องระดับคะแนน 4 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมมาก
- ห้องระดับคะแนน 3 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมปานกลาง
- ห้องระดับคะแนน 2 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมน้อย
- ห้องระดับคะแนน 1 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมน้อยที่สุด

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

กิจกรรมที่ 6 ลิงชิงหลัก

ระดับชั้น

ประถมศึกษา

สัปดาห์ที่ 6

เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายหลักในการเล่นการละเล่นพื้นเมืองได้
2. บอกวิธีเล่นและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นลิงชิงหลักได้
3. เล่นการละเล่นลิงชิงหลักได้อย่างปลอดภัย

2. สารสำคัญ

ลิงชิงหลัก เป็นการเล่นที่ต้องใช้ความคล่องแคล่วในการวิ่งเปลี่ยนหลัก แข่งขันกันระหว่างผู้เล่น ที่เป็นลิงและผู้เล่นที่เปลี่ยนหลัก โดยมากนิยมเล่นกันในเด็กเล็กมากกว่าเด็กโต เด็ก ๆ จะเล่นกันใต้ถุนบ้านหรือใต้ถุนโรงเรียน

3. กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

ขั้นนำ ครูสาธิตการเล่นและอธิบายการเล่นลิงชิงหลัก ให้นักเรียนฟัง ดังนี้

วิธีการเล่น เลือกผู้เล่นให้ออกมาเป็นลิง 1 คนหรือ 2 คน แล้วแต่จำนวนของผู้เล่น ให้ผู้เล่นทุกคนที่ไม่ได้เป็นลิงยืนเกาะอยู่กับหลักของตนเอง ให้ลิงอยู่ตรงกลางระหว่างหลัก ผู้เล่นทุกคนจะต้องพยายามที่จะเปลี่ยนหลักหรือเสาหลัก แล้วผู้เล่นที่เป็นลิงจะต้องคอยแย่งหลักให้ได้ ถ้าลิง แย่งเกาะหลักไม่ได้จะต้องใช้ความว่องไวและการสังเกตมากขึ้น เพื่อที่จะแย่งหลักให้ได้ แต่ถ้าลิงแย่งหลักได้ ผู้ที่ไม่มีหลักจะกลายมาเป็นลิงแทน

ขั้นกิจกรรม

1. ครูและนักเรียนสนทนากันในการเล่นร่วมกันเพื่อเป็นกติกาก่อนการเล่นแล้วให้ทดลองเล่น

ลิงชิงหลัก

2. ให้นักเรียนเล่นลิงชิงหลักโดยการปฏิบัติจริง

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติดังนี้

1. การให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามกฎ กติกา รู้จักเคารพและยอมรับความสามารถของผู้อื่น
2. สรุปถึงประโยชน์ของการเล่นเกมลิงชิงหลัก
3. ชมเชยนักเรียนทุกคนที่ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถและมีความสุขสนุกสนาน

4. สื่อการเรียนการสอน

อุปกรณ์การเล่น

-หลักหรือเสา 3 ต้น โดยเอาจำนวนผู้เล่นลบออกด้วยหนึ่งจะเป็นจำนวนของเสาหรือหลัก แต่ถ้ามีผู้เล่นตั้งแต่ 8 คน จะลบออกสองหรือสามก็ได้

5. สถานที่เล่น

บริเวณสนาม หรือลานกว้างได้ร่มไม้

6. การประเมินผล โดยใช้การสังเกต ดังนี้

ทักษะทางสังคม	- การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น - ทักษะในการสื่อสาร - ทักษะการแก้ไขปัญหา - การให้ความร่วมมือ

7. เครื่องมือวัด

แบบสังเกตทักษะทางสังคมของนักเรียน

เกณฑ์การวัด

- ช่องระดับคะแนน 5 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมมากที่สุด
- ช่องระดับคะแนน 4 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมมาก
- ช่องระดับคะแนน 3 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมปานกลาง
- ช่องระดับคะแนน 2 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมน้อย
- ช่องระดับคะแนน 1 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมน้อยที่สุด

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

กิจกรรมที่ 7 วิ่งเปรี้ยว
สัปดาห์ที่ 7

ระดับชั้นประถมศึกษา
เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายหลักในการเล่นการละเล่นพื้นเมืองได้
2. บอกวิธีเล่นและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นวิ่งเปรี้ยวได้
3. เล่นการละเล่นวิ่งเปรี้ยวได้อย่างปลอดภัย

2. สารสำคัญ

กีฬาวิ่งเปรี้ยวเป็นการละเล่นพื้นบ้านของไทยสมัยเดิม แต่ช่วงหลังๆ อาจจะไม่ค่อยได้เจอ การละเล่นชนิดนี้เท่าไร เพราะคนไทยหันไปสนใจกีฬาสากลชนิดอื่นๆ จะเหลือมีบ้างในกีฬาสี่ หรือ กีฬาในชุมชน และค่อยๆ หายไป

กีฬาวิ่งเปรี้ยวเป็นการละเล่นที่ให้ทั้งความสนุกสนานไม่แพ้กีฬาอื่น ๆ ช่วยพัฒนาความแข็งแรง และความว่องไวของร่างกาย ทำให้สุขภาพแข็งแรง นับเป็นกีฬาที่ดีอีกชนิดหนึ่ง อีกทั้งยังได้ช่วยอนุรักษ์ประเพณีไทยไว้ให้ลูกหลานได้เล่น และได้เรียนรู้ถึงประเพณีพื้นบ้านแต่ดั้งเดิม

3. กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

ขั้นนำ ครูสาธิตการเล่นและอธิบายการเล่นวิ่งเปรี้ยวให้นักเรียนฟัง ดังนี้

วิธีการเล่น

1. เราจะแบ่งผู้เล่นทั้งหมดออกเป็นสองฝ่าย โดยจะแต่ละฝ่ายจะมีผู้เล่นประมาณ 5-15 คน ไม่ควรมากหรือน้อยไปกว่านี้ เพราะอาจจะทำให้การแข่งขันไม่สนุกเท่าที่ควรหากผู้เล่นน้อยหรือมากเกินไป
 2. เตรียมหลักหรือกรวยเป็นเขตแบ่งสำหรับแต่ละทีมห่างกันประมาณ 8-10 เมตร
 3. ให้ผู้เล่นทั้งสองฝ่ายต่อแถวกันที่หลักหรือกรวยของฝ่ายตนเองห้ามเกินไปจากหลักหรือกรวย และให้คนที่วิ่งคนแรกถือผ้าเพื่อไว้สำหรับตีหรือสัมผัสฝ่ายตรงข้าม
 4. ให้วิ่งออกจากด้านขวามือของฝ่ายตัวเองแล้ววิ่งไปให้เร็วที่สุดและตีผ้าใส่ฝ่ายตรงข้ามหากยังไม่ได้เมื่อครบรอบให้ส่งผ้าให้ทีมเราหลังจากวิ่งกลับมาถึงที่หลักของเรา แล้วคนที่รับผ้าต่อก็จะวิ่งไปเรื่อยๆ จนกว่าจะมีทีมใดทีมหนึ่งวิ่งเร็วจนสามารถนำผ้าไปตีอีกฝ่ายได้ ฝ่ายที่ตีผ้าได้ก็จะเป็นฝ่ายชนะ
- ข้อห้าม
1. ห้ามวิ่งไม่อ้อมหลักหรือกรวย
 2. ห้ามทำผ้าตกหากทำตกต้องวิ่งไปเก็บผ้าแล้วสามารถวิ่งต่อได้
 3. ฝ่ายที่ยืนรอผ้า ห้ามขัดขวางการวิ่งของฝ่ายตรงข้ามเมื่อฝ่ายตรงข้ามวิ่งไปถึงหลักของตน
 4. ห้ามจงใจเตะหลักหรือกรวยล้ม เป็นไปได้ห้ามโดนหลักหรือกรวย

ขั้นกิจกรรม

1. ครูและนักเรียนสนทนาตกลงในการเล่นร่วมกันเพื่อเป็นกติกาการเล่นแล้วให้ทดลองเล่นเกมวิ่งเปรี้ยว

2. ให้นักเรียนเล่นวิ่งเปรี้ยวโดยการปฏิบัติจริง

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติดังนี้

1. การให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามกฎ กติกา รู้จักเคารพและยอมรับความสามารถของผู้อื่น

2. สรุปถึงประโยชน์ของการเล่นเกมวิ่งเปรี้ยว

3. ชมเชยนักเรียนทุกคนที่ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถและมีความสุข

สนุกสนาน

4. สื่อการเรียนการสอน

อุปกรณ์การเล่น

- กรวย
- ผ้า

5. สถานที่เล่น

บริเวณสนาม หรือลานกว้างได้ร่มไม้

6. การประเมินผล โดยใช้การสังเกต ดังนี้

ทักษะทางสังคม

- การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
- การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี
- การให้ความร่วมมือ
- การแก้ไขปัญหา

7. เครื่องมือวัด

แบบสังเกตทักษะทางสังคมของนักเรียน

เกณฑ์การวัด

- ห้องระดับคะแนน 5 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมมากที่สุด
- ห้องระดับคะแนน 4 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมมาก
- ห้องระดับคะแนน 3 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมปานกลาง
- ห้องระดับคะแนน 2 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมน้อย
- ห้องระดับคะแนน 1 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมน้อยที่สุด

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

กิจกรรมที่ 8 โพงพาง

ระดับชั้น

ประถมศึกษา

สัปดาห์ที่ 8

เวลา 1 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายหลักในการเล่นการละเล่นพื้นเมืองได้
2. บอกวิธีเล่นและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นโพงพางได้
3. เล่นการละเล่นโพงพางได้อย่างปลอดภัย

2.สาระสำคัญ

โพงพาง การละเล่นของไทย ที่สามารถเล่นได้ไม่จำกัดจำนวนของผู้เล่น เป็นการละเล่นที่ทำให้เกิดความว่องไว และไหวพริบที่ดีมาก

3. กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

ขั้นนำ ครูสาธิตการเล่นและอธิบายการเล่นโพงพางให้นักเรียนฟัง ดังนี้

วิธีการเล่น ให้ผู้เล่นจับไม้สั้นไม้ยาว ผู้ที่ได้ไม้สั้นยืนกลางเป็นวง "ปลา" นอกนั้นเป็น "โพงพาง" ยืนจับมือล้อมวงกันเข้ารอบปลา หันหน้าเข้าข้างในแล้วกระโดดไปรอบ ๆ ต้องระวังอย่าให้มือหลุดจากกัน และร้องพร้อม ๆ กันว่า "โพงพางเอ๋ย ปลาเข้าลอด ปลาตาบอด เข้าลอดโพงพาง" พอร้องจบให้ทุก ๆ คนที่จับมือกันเป็นวง นั่งยอง ๆ ลงทันที ถ้าผู้ใดนั่งไม่ทันโดยปลาเอามือแตะถูกตัวเข้าก่อน ผู้นั้นจะต้องเป็นปลาแทนในคราวต่อไป แต่ปลาจะออกจากวงก่อนที่ร้องเพลงจบไม่ได้ และถ้าวิ่งไปแตะผู้อื่นไม่ทันก็ต้องเล่นเป็นปลาตามเดิมในคราวต่อไป ถ้าผู้ที่เป็นปลาไม่สามารถจับผู้อื่นให้มาเป็นปลาแทนตนได้ใน 3 ครั้ง ซ้อน ๆ กัน ก็ให้ผู้เล่นอื่นทำโทษ โดยวิธีช่วยกันจูงทางให้เดินไปจนรองวงแล้วคงให้เป็นปลาตามเดิม

ขั้นกิจกรรม

1. ครูและนักเรียนสนทนาตกลงในการเล่นร่วมกันเพื่อเป็นกติกาการเล่นแล้วให้ทดลองเล่นเกม โพงพาง

2. ให้นักเรียนเล่นโพงพางโดยการปฏิบัติจริง

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติดังนี้

1. การให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามกฎ กติกา รู้จักเคารพและยอมรับความสามารถของผู้อื่น

2. สรุปถึงประโยชน์ของการเล่นเกมวิ่งเปรี๊ยะ

3. ชมเชยนักเรียนทุกคนที่ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถและมีความ

สนุกสนาน

4. สื่อการเรียนการสอน

อุปกรณ์การเล่น

-

5. สถานที่เล่น

บริเวณสนาม หรือลานกว้างได้ร่มไม้

6. การประเมินผล โดยใช้การสังเกต ดังนี้

ทักษะทางสังคม

- การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
- ทักษะในการสื่อสาร
- การให้ความร่วมมือ

7. เครื่องมือวัด

แบบสังเกตทักษะทางสังคมของนักเรียน

เกณฑ์การวัด

- ห้องระดับคะแนน 5 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมมากที่สุด
- ห้องระดับคะแนน 4 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมมาก
- ห้องระดับคะแนน 3 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมปานกลาง
- ห้องระดับคะแนน 2 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมน้อย
- ห้องระดับคะแนน 1 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมทักษะทางสังคมน้อยที่สุด

ภาคผนวก ฉ
จริยธรรมการวิจัย

จริยธรรมการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
333 หมู่ 1 ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี 20000 โทร 038-054228

หมายเลขใบรับรอง EDU 011/2568

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ได้พิจารณาแล้วว่า โครงร่างการวิจัย เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้การเล่นเกมพื้นบ้านไทยต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษา รหัสโครงร่างการวิจัย TNSU-EDU 038/2567 ที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล จึงเห็นสมควร ให้ดำเนินการวิจัยตามโครงร่างการวิจัย นี้ได้

ผู้ดำเนินการหลัก : นายจักรินทร์ ประระพิมพ์
(หัวหน้าโครงการวิจัย)

สังกัดหน่วยงาน : มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี

ประเภทโครงร่างการวิจัย : แบบเต็มคณะ

ลงนาม.....

(อาจารย์ ดร.ยงยุทธ ต้นสาตี)
ประธานกรรมการจริยธรรมการวิจัย
กลุ่มสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ครั้งที่ 1

วันที่รับรอง : 24 มกราคม 2568

วันหมดอายุ : 23 มกราคม 2569

หมายเหตุ

1. ผู้วิจัยต้องทำตามโครงร่างการวิจัยและเอกสารที่ได้รับการรับรอง เท่านั้น
2. หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมโครงร่างการวิจัย หรือการเบี่ยงเบนไปจากโครงร่างการวิจัย ต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ก่อนดำเนินการ เว้นแต่เป็นการกระทำเร่งด่วนเพื่อความปลอดภัยของผู้เข้าร่วมการวิจัย
3. หากเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ชนิดร้ายแรง ให้รายงานต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โดยทันที

ภาคผนวก ข
รูปภาพกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน กาฟักไข่

กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน รูกินหาง

กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ชักเย่อ

กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน มอญซ่อนผ้า

กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน รีรีข้าวสาร

กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ลิงชิงหลัก

กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน วิ่งเปี้ยว

กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน โพงพาง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นาย จักรินทร์ ปาระพิมพ์
วัน เดือน ปีเกิด	22 กุมภาพันธ์ 2537
สถานที่เกิด	อำเภовาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	55 หมู่ 3 ตำบล คำบ่อ อำเภовาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร 47150
เบอร์โทรศัพท์	093-5200816
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครูอัตราจ้าง
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนมฤตยาศรีสร้อย ตำบลนิคมสงเคราะห์ อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
ประวัติการศึกษา	2560 ศีษศาสตรบัณฑิต สาขา พลศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุดรธานี